

Bodi zdrava, Slovenija!

Slovesno v Gorici ob 20-letnici samostojne Slovenije

Uvodnik

Jurij Paljk

Ponos in upanje v prihodnost!

"Bodi zdrava, Slovenija, še sto let, še stoletja in tisočletja"! Je dejal na proslavi 20. obletnice samostojne Slovenije v Gorici dr. Drago Štoka, ko je kot predsednik Sveta slovenskih organizacij pozdravil nabito polno dvorano Kulturnega centra Lojze Bratuž. Eden glavnih junakov osamosvojitve Slovenije izpred dvajsetih let in danes vidni slovenski politični prvak Janez Janša pa je dodal: "Malo je krajev, kjer bi si želel obhajati dvajsetletnico države Slovenije, kot je ta, kjer vam sedaj govorim!" in tako dal priznanje vsem našim prednikom, ki so vztrajali zavezani in predani slovenstvu ter nam, ki smo pred 20 leti dihal, živeli in upali s Slovenijo, ko je nastajala, ter tako z državnimi nastopom pokazal, da je Slovenija država in domovina vseh Slovencev, ne glede na to, kje živimo. Dodal je še, da je sedanja kriza v Sloveniji samo površinska, da je pod to površino še tista Slovenija izpred 20 let, tista, ki zna povezovati in videti pred seboj prihodnost, svetlo prihodnost za vse ljudi. Kot je v Gorici Janez Janša tudi večkrat poudaril, naj se ne čutimo osamljene, ker smo del domovskega naroda, ker smo polnokrvni del domovine Slovenije. In prav tega si želimo, ko se iskreno veselimo 20-letnice naše domovine Slovenije, ki nam, Slovencem v Italiji, ni mačeha, ampak dobra mati, saj zna prisluhniti našim uspehom in težavam, se z nami veseli in z nami joče, predvsem pa nam vedno stoji ob strani. Ko danes s ponosom čestitamo vsem Slovencem in Slovencem ob 20-letnici naše skupne domovine, si želimo, da bi sedanjo krizo vsi skupaj znali prebroditi tako, da bo Slovenija tudi v prihodnje skupen dom enakih in enakopravnih, pravičnih in pravičnih možnosti za vse Slovence, tudi za nas, ki prepričano, zavestno in s ponosom vztrajamo na njenem zahodnem robu!

Pogovor z novomašnikom Gašperjem Lipuškom Duhovnik, kažipot do Boga

Gašper se je rodil mami Pavli in očetu Jožetu leta 1984 kot peti otrok - in peti sin. Doma je iz vasi Zatoľmin, v župniji Tolmin. Po tolminski osnovni šoli se je šolal na električno šoli Tehničnega šolskega centra v Novi Gorici, potem pa šel za Božjim klicem v semenišče, ki ga je letos tudi uspešno končal. Na praznik sv. Petra in Pavla (29. junija) bo v konkatedrali v Novi Gorici posvečen v duhovnika.

Najprej bi te vprašal, kdo je po tvojem mnenju danes duhovnik?

Na kratko rečeno - človek, ki ljudem pomaga odkrivati pot do Boga.

Je potemtakem v svetu premalo Boga?

Niti nisem mislil na tak način, čeprav je res, da današnji človek meni, da lahko živi tudi brez Boga. Duhovnikova vloga je v tem, da pokaže ljudem, da življenje ni samo ta sivi vsakdan, ki ga ljudje živimo, ampak je njegova skrivnost veliko globlja. V to skrivnost življenja pa spada tudi Bog. Blizu nam je zlasti v zakramentih - posebej v sveti evharistiji. Če ni duhovnika, kakor pravi tudi sv. Janez Vianej, tudi zakramentov ni, torej

zakramentov?

Ne, duhovnik ima tudi drugod pomembno vlogo, zlasti bi dejal, da mora biti človek kulture, ki torej človeku pomaga prebujati ta kulturni čut, ta smisel za lepo, ki se je kar nekoliko izgubil. Pri tem je pomembno, da se duhovnik zaveda, v kakšnem svetu živi, da se trudi spoznati specifičnost svojega okolja - res mora biti malo iz sveta, hkrati pa v svetu, z nogami trdno na tleh.

tudi Bog ne more vstopiti v človekovo življenje. Je duhovnik pomemben le zaradi maše in

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

od drugih, da bi se tako še lažje srečal s sočlovekom. Tu moram poudariti, da sem se zavestno odločil, da bom škofijski duhovnik, ne redovniški - tu je še bolj pomemben ta čut za sočlo-

Zlato zrno Mateji Černic

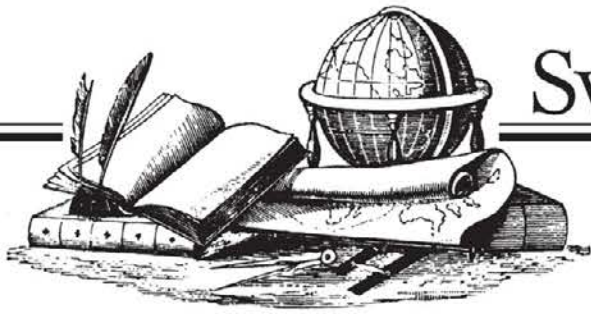
Zborovodkinja Mateja Černic je letošnja prejemnica nagrade Sklada Sergij Tončič Zlato zrno. Svojo tankočutno umetniško žilico je zadnja leta izkoristila za vodenje DVS Bodeča neža, s katero je doživela veliko uspehov doma in v tujini. Pevke je namreč prepričala, da petje ne pomeni le preživljanje prostega časa v prijetnem okolju, ampak veliko več ...

Julija Kramar ima talent!

Zelo smo veseli in ponosni, da je vsa Slovenija potrdila to, kar smo že prej pričakovali vsi iz uredništva in uprave Pastirčka, Novega glasa, Kulturnega centra in MePZ Lojze Bratuž, Mladinskega doma, SCGV E. Komel in številni goriški prijatelji. Julija, iskrene čestitke za prepričljivo zmago na tekmovanju Slovenija ima talent!, pogumno, s srcem in samozavestno še naprej!

Paritetni odbor

Raziskava o izvajanju zaščitnega zakona

Paritetni odbor je naročil Slovenskemu raziskovalnemu inštitutu raziskavo o preverjanju izvajanja zaščitnega zakona na osnovi 8. člena zaščitnega zakona glede rabe slovenščine v javnosti. Na seji paritetnega odbora v sredo, 15. junija, sta raziskavo predstavila ravnatelj Emidio Sussi in raziskovalka Zaira Vidali. Raziskava je izšla tudi v zajetni publikaciji. Raziskovalci inštituta so zbrali in obdelali podatke o upravnih organih, in sicer o Avtonomni Deželi FJK, pokrajinah in občinah, ki so zajete v 8. členu zakona št. 38/2001. Vključene so tudi gorske skupnosti, krajevne pravosodne oblasti, državne službe in podjetja za opravljanje javnih storitev. Iz študije je razvidno, da so omenjene ustanove večinoma uvedle rabo slovenskega jezika v različnih oblikah že pred zaščitnim zakonom, in to predvsem na podlagi državnega zakona št. 482 iz leta 1999.

Emidio Sussi (foto DPD)

V deželnem svetu se svetniki lahko poslužujejo slovenščine, saj je poskrbljeno za simultano prevajanje. Na palači deželne sveta je tudi štirijezični napis z nazivom Avtonomne Dežele FJK. Na Deželi deluje služba za jezikovne in kulturne identitete, ki ima dva uslužbenca z znanjem slovenskega jezika in pošilja vse obrazce v dvojezični obliki za državne prispevke, namenjene slovenskim ustanovam. Slovenščine se poslužujejo tudi statistična služba, služba za izobraževanje, univerzo in raziskovanje, urad za stike z javnostjo, tiskovni urad in nadzornišтво za gozdove. Glede pokrajinskih uprav je urad-

ni naziv v italijanščini, goriška pokrajina pa od leta 2008 uporablja logotip v treh jezikih. Tudi napis pred pokrajinsko palačo je trojezičen. Goriška pokrajina ima tehnično opremo za simultano prevajanje v dvorani pokrajinskega sveta. Predsednik, pokrajinski odbor in pokrajinski svet ali službe ustanov nudijo uporabnikom odgovore tudi v slovenskem jeziku. Za videmsko pokrajino veljajo krajevne različice slovenskega jezika. Goriška in tržaška pokrajina nudita uporabnikom tudi obrazce v slovenskem jeziku. Obe upravi

zakon 482 ne zagotavlja zadostnih finančnih sredstev. Obe gorski skupnosti nudita ustne odgovore in tudi v dopisih se poslužujeta slovenskega jezika. Pri ustanovah za zdravstvene storitve je slovenski jezik premalo prisoten. Pri krajevnih pravosodnih oblasteh sta sodišče in tožilstvo v Gorici ustanovili urad za slovenski jezik, tudi v Trstu je sodišče uvedlo rabo slovenskega jezika. Državne uprave. Od skupnih 41 državnih uprav se ustni odgovor v slovenskem jeziku uporablja v 21 upravah. V skladu z zakonom 38 so v Trstu in Gorici na razpolago trije uradi za Slovence.

Študija, ki jo je predstavil Slori, je zelo natančna in podrobno analizira razne vidike prisotnosti slovenščine na ozemlju, ki ga določa zaščitni zakon. Paritetni odbor je tudi razpravjal o prošnjah, ki sta jih naslovili občini Tivana in Bardo za ustanovitev dvojezičnih vrtecev in osnovnih šol. Načelno je paritetni odbor za tako odločitev krajevnih uprav. Podobno se nakazuje tudi ustanovitev trojezične šole v občinah Naborjet in Tribiž. Predsednik odbora Bojan Brezigar je poročal, da se je sestel z upravitelji v Reziji in goriškim županom. V Reziji vztrajajo pri stališču, da rezijanščina ni slovensko narečje, zavedajo pa se pomembnosti šolske vzgoje, ki bi zagotovila poučevanje tudi v rezijanščini. Za Gorico pa je župan nakazal nekaj predlogov glede rajonskih svetov. O tem vprašanju se bo srečal z deželnim predsednikom Tondom.

DP

sta prilagodili statuta v skladu z določili zakonov 38/2001 in 482/1999. Statuta sta prevedena v slovenski jezik. V 32 občinah, v katerih se izvaja zaščitni zakon, so situacije glede slovenskega jezika zelo različne. V pretežno slovenskih občinah goriške in tržaške pokrajine poslujejo v slovenskem jeziku vsi uradi, v Devinu in Natrežini več kot polovica uradov, v ostalih pa manj kot polovica. V videmski pokrajini je v občinah uporaba narečnih oblik precej razširjena. Od skupnih 32 občin jih je 11 ustanovilo urade za slovenski jezik. Nekaj teh uradov je prenehalo delovati, ker

je paritetni odbor za tako odločitev krajevnih uprav. Podobno se nakazuje tudi ustanovitev trojezične šole v občinah Naborjet in Tribiž. Predsednik odbora Bojan Brezigar je poročal, da se je sestel z upravitelji v Reziji in goriškim županom. V Reziji vztrajajo pri stališču, da rezijanščina ni slovensko narečje, zavedajo pa se pomembnosti šolske vzgoje, ki bi zagotovila poučevanje tudi v rezijanščini. Za Gorico pa je župan nakazal nekaj predlogov glede rajonskih svetov. O tem vprašanju se bo srečal z deželnim predsednikom Tondom.

Prejeli smo Več duha nepristranskosti!

Čenjeno uredništvo, z veseljem sem sprejel vašo SSK in se udeležil (kot deželni tajnik SKGZ) slovensnosti ob 20. obletnici osamosvojitve Slovenije v prostorih KC Bratuž v Gorici. Ker je bila moja prisotnost (in krovnice organizacije, ki jo predstavljam) žal neopazna v drugi vrsti natrapne dvorane Kulturnega centra LB, se preko Novega glasa pridružujem vsem tistim, ki so posegli na odru in čestitam predsedniku konferenca za Italijo Svetovnega slovenskega kongre-

sa g. Marjanu Terpinu za uspešno opravljeno delo. Dragocena vloga Svetovnega slovenskega kongresa se izraža v tem, da dejansko zastopa vse Slovence ne glede na njihovo politično pripadnost ali svetovnonazorski pogled. Žal pa to ni prišlo do izraza na tej pomembni slovensosti ob 20. obletnici osamosvojitve, ki predstavlja za vse nas odločilni mejnik slovenske državnosti in posledično vseh izrednih dosežkov prvih dveh desetletij obstoja. Tak duh nepristranskosti in vseslo-

venske enotnosti bi gotovo lahko lepo izzvenel tudi v govorih nastopajočih, kar bi bilo povsem v sozvočju s tako pomembnim praznovanjem, ki povezuje vse Slovence.

Povezani torej v vsesplošnem spoštovanju idejnih razlikosti: to bi lahko bilo glavno sporočilo, ki bi izšlo iz pobude SSK v Gorici. In ne nazadnje bi se lahko prav mi Slovenci, ki živimo izven meja matične države, tokrat izkazali z vidika institucionalno spoštivega pristopa, kar bi bilo umestno ob takih slovenskih priložnosti, kjer ne bi smelo biti prostora za strankarsko-ideološke polemične namige. Žal pa se prav vsi protagonisti večera v KC Bratuž niso držali tega pravila...

Livio Semolič
Deželni tajnik SKGZ

Kristjani ob 20. obletnici osamosvojitve Prebudimo Slovenijo!

V soboto, 21. maja 2011, se je skupina slovenskih državljanov, ki jih povezujejo krščanske vrednote, zbrala pri sv. Jožefu v Ljubljani, da bi razmišljali o aktualnih družbenih in državljskih razmerah v Sloveniji. Ob 20. obletnici samostojne Slovenije ugotavljajo, da je domovina daleč od smeri, ki je bila začrtana ob osamosvojitvi. Razmere v družbi so zaskrbljujoče. Poleg gospodarske krize in krize vrednot je

prisotna tudi družbena apatija. K temu v veliki meri prispevamo tudi kristjani, čeprav smo imeli nenadomestljivo vlogo pri ustanavljanju države in vzpostavitvi demokracije. Nedopustno bi bilo, da bi v sedanji krizi v Sloveniji kristjani ostajali ob strani! Prireditelji so sporočili, da ustanavljajo zato civilno iniciativo za prihodnost Slovenije z naslednjimi cilji: spodbuditi ljudi, ki jim krščanske vrednote niso tuje, k razmišljanju in

iskanju odgovorov na vprašanja sodobne družbe; spodbujati k večji družbeni angažiranosti državljanov v civilni družbi, političnih strankah ali vsaj z udeležbo na volitvah; od politične elite terjati višjo usposobljenost ter družbeno in moralno odgovornost; dvigniti zavest ljudi in prepričanje, da je Slovenija lahko in da mora biti duhovno bogatejša in vsestransko uspešnejša. "Kdor je zainteresiran, lahko pošlje svoje ideje in predloge na elektronski naslov: prihodnost.slovenije@gmail.com", je v imenu odbora za civilno iniciativo dejal Jože Strgar.

V italijanski družbi se nekaj spreminja

Uspeh referendumov - zausnica mnogim politikom

Uspeh štirih referendumov z dne 12. in 13. junija se brez dvoma uvršča med dogodke leta v Italiji, čeprav ne vemo, kaj se bo pomembnega letos zgodilo v državi, ki je v zadnjih letih zabredla v splošno krizo, tako da vsi pričakujejo, kako se bo potrdila večina volilnih upravičencev (50% plus 1 glas). Treba je priznati, da so organizatorji letošnjih referendumov izvedli široko in podrobno volilno kampanjo in v veliki meri

porazenci. Nesporni zmagovalci so vsekakor njihovi pobudniki in vsi drugi, ki so kakorkoli dejansko sodelovali za njihov uspeh. Zato so se vsi ti upravičeno veselili na trgih in ulicah vseh mest v državi. V večini so to bili mladi ljudje. Gibanje za izvedbo referendumov je namreč zajelo razne družbene srede in številne krožke civilne družbe. S svojo delovno zavzetostjo so dali vsem jasno razumeti, da pripadniki mladih generacij hočejo sodelovati pri temeljnih usmeritvah večkratne skupnosti v zvezi z razvojem celotne družbe, ne pa zgolj sprejemati večkrat nepremišljene izbire vladajočih politikov. Vsekakor je razvidno, da se v italijanski družbi dogajajo globoke spremembe.

Imamo vlado, ki je ob svoji umestitvi po parlamentarnih volitvah leta 2008 uživala podporo nad 60% poslancev in senatorjev, danes pa moleduje za glas posameznih poslancev, tako da si dejansko ne upa ugrizniti v obljubljeni in prepotebne reforme in predvsem omogočiti ponoven gospodarski zagon. Za kaj je v bistvu šlo pri zadnjih referendumih. Sedanja desnosredinska vladna večina v parlamentu je v zadnjih dveh letih sprejela nekatere okvirne zakone, ki so močno vzmirlili široke plasti civilne družbe, to se pravi državljanov, ki mimo tradicionalnih političnih strank trezno razmišljajo, kakšne posledice lahko imajo omenjeni zakoni. Neizpodbitno je namreč tudi dejstvo, da se vedno večje število državljanov ne udeležuje volitev. Tako je v raznolikih sredinah civilne družbe prišlo do oživitve pobude o uporabi ustavne pravice, da lahko državljani zahtevajo odpravo veljavnih zakonov ali sprejem novih zakonov. Znan je primer referenduma o uvedbi razporoke pred nekaj desetletji ali onega iz leta 2006, ki je razveljavil sveže sprejet zakon o nekaterih spremembah ustave. Mnogi referendumi so propadli, ker jih ni podprlo predpisano število volilnih upravičencev. Letošnji štirje referendumi (za odpravo zakona o gradnji jedrskih elektrarn, zakonskih določil o privatizaciji vodovodnega omrežja in možnosti povišanja cene vode v primeru pri-

porabili za komuniciranje elektronska spletna omrežja. Za propad referendumov pa je bila najbolj zainteresirana vlada s premierjem Berlusconiem na čelu. Nekaj tednov pred predvidenim glasovanjem je začasno suspendirala veljavnost odloka o gradnji jedrskih central in v zadnjem trenutku pozvala kassacijsko sodišče, naj ponovno preveri dopustnost referenduma proti jedrskim elektrarnam, a brez uspeha. Premier Berlusconi je omalovaževal njihov pomen, češ da so nepotrebni in da sam se ne bo udeležil glasovanja o njih. Poskus odvratanje volivcev od udeležbe na volitvah oz. za glasovanje proti je povsem propadel, kot so neizpodbitno pokazali končni izidi glasovanja. Na dlani je, da so ljudje dojel pomen glasovanja o postavljenih vprašanjih in množično glasovali za odpravo predlaganih zakonov. Nasprotnih glasov je bilo pičlih 5%. Kot ob vsaki pomembni odločitvi se tudi v zvezi z uspešnostjo referendumov zastavlja vprašanje, kdo so zmagovalci in kdo

Zaradi objektivnosti vsekakor ne smemo prezreti prispevka k ugodnemu razpletu referendumov tudi vseh tistih dejavnikov, ki so s svojimi družbenimi pristojnostmi povabili privrženca, naj se udeležijo glasovanja in glasujejo za "DA". V mislih imamo tako ugledne posamezne osebnosti kot politične organizacije.

Za politične stranke in njihove najvišje voditelje, ki so ovirali izvedbo referendumov, pa je bila plebiscitarna izbira volivcev klobuta. V prvi vrsti velja to za vlado oz. parlamentarno večino, ki je nekritično odobrila zakone, ki so bili na referendumih odpravljeni. Eden najvidnejših pravkov Severne lige Calderolija je odkrito priznal, da je vladna koalicija (Ljudstvo svobode in Severna liga) v petnajstih dneh prejela dve "zaušnici" (poraz na delnih upravnih volitvah in nato na glasovanju o referendumih).

Sedanji trenutek je kritičen za obstoj same desnosredinske vlade.

Alojz Tul

Povejmo na glas

20 let samostojne Slovenije

Te dni minevata dve desetletji, ko se je Slovenija osamosvojila oziroma točno 25. junija 1991 razglasila svojo državno suvereniteto. Bil je to enkratni čas, ko smo se Slovenci odločili za velik in tedaj vsekakor tudi tvegani korak. Res je, da je tedaj minilo leto in pol, kar je padel Berlinski zid, in ob tem smo vedeli, da bodo padli ideološki zidovi po Evropi, res pa je tudi, da vplivnejši del vodstva takratne Jugoslavije ni hotel o tem nič slišati in je osamosvojitve Slovenije vojaško napadel. Vsi vemo, da avtoritarno nasilje ni odnehalo in je napadlo tudi druge republike, dokler ni v krvi razpadlo še posebej z okrutnimi narodnostnimi in verskimi obračuni v Bosni in Hercegovini, ki so imeli prikus genocida. V tej luči se je Slovenija izognila skrajnim nevarnostim z vzorno notranjo enotnostjo, uspešno diplomacijo in trdnimi idejami svoje osamosvojitve. Osamosvojitve namreč pomeni konec enopartijske družbe in uvedbo demokracije, se pravi večstrankarskih svobodnih volitev. Osamosvojitve na ta način pomeni enakovrednost vseh Slovencev in ukinja večvednost le enega dela med njimi - pokazalo se je, da je enopartijskih ključ delil republiko dejansko v dve polovici, kar so izpričale številke večstrankarskih volitev. Nadalje je državnost kot taka dala ustrezen pomen narodnosti, ki se je lahko strnila okrog svoje samostojne organiziranosti in ni bila več v službi internacionalne proletarske ideje. In končno je državnost skupaj z demokracijo dala legitimen

družbeni prostor tudi verski opredelitvi, ki je bila prej lahko le del zasebnosti in izven tedanje civilne družbe. Res, veliko izjemno pomembnih dogodkov znotraj enega samega dogodka, ki so vsi omogočili Sloveniji in Slovencem bodisi v matični domovini bodisi v zamejstvu in zdomstvu povsem novo rast, postopno notranje zblizanje in sprožitev ustvarjalnih energij. In prav zaradi pravkar navedenega je mogoče zaznati ob okrogli obletnici primerjavo med zanosom osamosvajanja in stanjem, v katerem se nahaja Slovenija danes. Ekonomika in finančna kriza sta jo namreč prizadeli bolj, kot je bilo to mogoče pričakovati. Ob izteku prejšnje pomladne vlade v letu 2008 je premo-gla Slovenija visoko gospodarsko rast in nizko brezposelnost, sedaj pa je ravno obratno in stisk ter težav ni videti konca. Groba kapitalistična logika svetovnih razsežnosti je očitno mlado državo dobobra pretresla in v njej našla plodna tla. Lahko to velja za vsa majhna državna gospodarstva, da so krhkejša od tistih velikih, lahko pa je k vse večji stiski odločilno pripomogla sedanja vodilna politika, ki ni zajela tajkunstva in korupcije in s tem pešanja gospodarskih mehanizmov, ki delujejo le z velikimi napori ali celo neusklajenostjo. Naj bo tako ali drugače, želeli si je, da bi se Slovenija ponovno dvignila, čim prej korenito menjala trenutno smer in se ponovno zavihtela v zagon vse bolj uspešne evropske države.

Janez Povše

GORICA Proslava ob 20-letnici osamosvojitve Slovenije

Ponosni na domovino Slovenijo!

Predsednik Slovenske demokratske stranke in eden ključnih akterjev osamosvajanja Slovenije pred 20 leti, sedanji predsednik SDS in poslanec v DZ RS, Janez Janša, je bil minul petek, 17. junija, osrednji govornik na proslavi ob 20. obletnici samostojne Slovenije v Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici. Sporočilo njegovega nagovora je, da moramo Slovenci tudi v prihodnje ostati tesno povezani, enotni. Izrecno je tudi zavrnil, da smo Slovenci kot narod in država izjemno veliko dosegli v 20 letih, za zadnja tri leta pa je dejal, da je to "čas neizkoriščenih priložnosti", a je tudi trdno prepričan, da bo Slovenija ugledala boljše čase od sedanjih. Goriškim Slovencev v Italiji se je Janša zahvalil za vse, kar so naredili v času osamosvajanja Slovenije in pred njim.

"Malo je krajev, kjer bi si želel obhajati dvajsetletnico države Slovenije, kot je ta, kjer vam sedaj govorim!", je polno dvorano goriškega Kulturnega centra Lojze Bratuž nagovoril Janez Janša. Že na začetku se je spomnil časov pred osamosvojitvijo Slovenije, ko sta bila Gorica in prostor za mejo, kjer so živeli Slovenci, tudi zanj "otok svobode" kot za toliko drugih, ki so prihajali v te kraje, da so se učili, kot je dejal, osnovnih načel demokracije, same organizacije političnih strank in vsega, kar je potrebno in nujno za delovanje demokracije. Dejaj, da je prepričan, da danes ne bi stal ne tem me-

stu, če "takih otokov svobode, kot je bil in je ta, ne bi bilo"! Izrecno je tudi omenil pomen študijskih dni Draga, ki so bili vedno zavezani povezovanju vseh Slovencev. V svojem umirjenem nagovoru je Janez Janša prehodil pot do osamosvojitve Slovenije in dejal, da je v slovenski zgodovini izjemno veliko svetlih ljudi in dogodkov. Tudi slovenska osamosvojitve

je sad mnogih dogodkov, tudi trpljenja in upora, kot je bil upor Slovencev proti fašizmu na Goriškem. Vse to je po Janševem mnenju tista energija, ki je bila potrebna, da je prišlo ob koncu osemdesetih let minulega stoletja do vrenja in dokončne osamosvojitve Slovenije, ko, tako Janša, smo Slovenci dozorili kot narod in dobili prvo nagrado: svojo, lastno državo! Goriškim in vsem Slovencev po svetu se je Janša zahvalil za vse napore, ki so jih vložili, ko je šlo za osamosvojitve Slovenije. Dejaj, da gre "za velik prispevek k civiliziranemu prehodu", ki so ga Slovenci pri osamosvojitvi naredili, ko so prešli iz starega sistema v svojo, demokratično državo. Janez Janša je bil tudi mnenja, da je v 20 letih Slovenija izjemno veliko dosegla, poudaril je predvsem izjemne uspehe na mednarodnem po-

priložnosti". Zavrnil pa je tudi, da je to, kar je na prvih straneh časnikov danes v Sloveniji, samo površinska slika Slovenije, da je to samo začasno dogajanje, saj, tako Janša, obstaja druga Slovenija, tista izpred 20 let, ki se ni ustrašila niti vojaškega napada in je zmagala. Po njegovem bo ta Slovenija ponovno prišla na dan. "Spoznati moramo, da skupaj lahko dosežemo veliko, sodelovati moramo in iskati rešitve, uspešne in visoko izobražene Slovence najdemo povsod po svetu, ogromno priložnosti in velik potencial imamo! Zablode in tavanja sedanjega časa so rešljivi!" je dejal Janša. Ob koncu nagovora se je zahvalil vsem, ki so dejavno sodelovali pri osamosvojitvi Slovenije, še posebej pa predsedniku Svetovnega slovenskega kongresa - Konferenca za Italijo Marjanu Terpinu, s katerim sta prijateljsko

povezana že desetletja. Predsednik SDS Janša je končal nagovor prav z besedami Marjana Terpina ob pogledu na brhka dekleta pevskega sestava Bodeča neža in orkestra Arsatelier, ki ga je vodil Luigi Pistore: "Ne bo nas še konec"! Slovesnost ob 20. obletnici samostojne Slovenije v Centru Bratuž v Gorici so

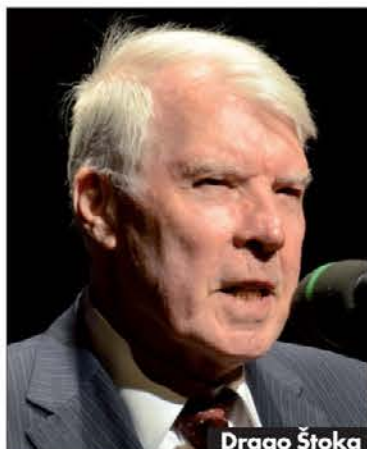
Dr. Damijan Terpin, predsednik Slovenskega kongresa Boris Pleskovič, predsednik paritetnega odbora Bojan Brezigar, Slovensko kulturno-gospodarsko zvezo je zastopal goriški predsednik Livio Semolič. Predsednik SSO Drago

Marjan Terpin

Damijan Terpin

Drago Štoka

Boris Pleskovič

Damjan Paulin

Dr. Damjan Paulin, ki je leta dajal. Izrazil pa je tudi zaskrbljenost nad sedanjim stanjem v Sloveniji, za katerega so po njegovem krivi "tisti, ki imajo v rokah škarje in platno"! Predvsem pa je vel iz njegovega nagovora ponos na samostojno Slovenijo, tisti ponos, o katerem je v svojem kratkem nagovoru v imenu Centra Bratuž spregovoril tudi dr. Damjan Paulin, ki je dejal, da je 20. obletnica samostojne Slovenije velik praznik za vse Slovence! V nekaj besedah je prisotne počastil tudi predsednik Svetovnega slovenskega kongresa dr. Boris Pleskovič, ki je dejal, da je bil tudi SSK ustanovljen pred 20 leti, in poudaril povezovalno vlogo Kongresa ter nenaдомestljivo delo Goričana dr. Karla Bresciana, ki je blagajnik Kongresa in delo imenitno opravilja. Praznovanje se je po slovesni akademiji nadaljevalo v Števerjanu na domačiji Marjana Terpina.

Jurij Paljč

20. obletnica samostojnosti slovenske države Izjava verskih skupnosti

Predstavniki največjih verskih skupnosti v Republiki Sloveniji smo se 20. junija 2011 zbrali v slovenski prestolnici z namenom, da se Bogu zahvalimo za dar samostojne in neodvisne domovine ter celotno prehojeno pot. Prepričani smo, da imajo verske skupnosti s svojim duhovnim in socialnim delovanjem pomembno vlogo pri

ohranjanju naših skupnih vrednot in pri vzpostavljanju bolj pravične in solidarne družbe. Ob tem izjavljamo, da je naša domovina utemeljena na treh skupnih vrednotah, ki povezujejo slovensko družbo. 1. Dostojanstvo vsake človeške osebe je zakoreninjeno v človekovi bogopodobnosti in se kaže v zagotavljanju temeljnih človekovih pravic, vključno s

pravico do življenja in enakopravnosti. 2. Družinsko življenje je temelj vsake družbe in države, kar se kaže v tem, da je država v službi vsakega posameznika in družine in ne obratno. Ob tem se zahvaljujemo in podpiramo vsa prizadevanja državnih oblasti, ki so bila v preteklih dvajsetih letih usmerjena v zagotavljanje socialne varnosti družin in njihovih članov. 3. Verska svoboda je temelj vsake države, saj državljanom omogoča svobodno izražanje

verskih in drugih prepričanj kot tudi svobodo javnega delovanja. Dejanja, ki so usmerjena v varovanje in spodbujanje verske svobode na različnih področjih družbene življenja, so izrednega pomena za ohranjanje sožitja in spoštovanja med različnimi pripadniki verskih skupnosti v Republiki Sloveniji. Ob naglem spreminjanju sodobnega sveta poleg vidnega napredka na mnogih področjih, žal, opažamo tudi naglo izginjanje nekaterih temeljnih vrednot in pridobitev

omike, ki so nadčasovne in sestavni del brezpogojne postave in vir vsakršnega upanja. Predstavniki največjih verskih skupnosti v Republiki Sloveniji smo danes združeni z namenom, da potrdimo našo skupno dolžnost, da javno izrazimo temeljne vrednote in se zavezemo, da bomo tudi v prihodnje tisti povezovalni dejavnik v slovenski družbi, ki bo slovenski državi zagotovil mir, duhovni razvoj in medsebojno sožitje. Ob tej priložnosti slovenskim državljanom obla-

stvom in vsem državljanom iz-

rekamo čestitko ob dvajseti obletnici naše samostojnosti.
- **Katoliška Cerkev**
ljubljski nadškof metropolit mstr. dr. Anton Stres
- **Srbska pravoslavna Cerkev**
Metropolija Zagrebsko-ljubljanska protojerej Peran Boškovič
- **Evangelikanska Cerkev**
Augsburške veroizpovedi v Republiki Sloveniji
škof mag. Geza Erniša
- **Islamska skupnost v Republiki Sloveniji**
mufti dr. Nežžad Grabus

Logo: SLOVENSKI IZOBRAŽEVALNI KONZORCIJ

Logos: KB 1909, BCC Doberdob e Savogna, Doberdob in Savodnje, Jadranska Finančna Družba d.o.o. Società Finanziaria Adriatica s.r.l., WERKSPROJEKT UNIVERZA, SKGZ SLOVENSKA KULTURNO-GOSPODARSKA ZVEZA, Sklad | Fondazione DORČE SARDOČ ONLUS, tmedia, Koimpex group services, ZKB, EKONOMSKA FAKULTETA UNIVERZE V LJUBLJANI, IEDC, TRINKO ASSOCIAZIONE, SDCZ URES, KULTURNI DOM GORICA, cogeco, u-blox, MLADINA, UNIPOL ASSICURAZIONI, Dijaški dom Simon Gregorčič, gea college, Primorski dnevnik, DOM Immobiliare, KB invest, AD FORMANDUM, EURO SERVIS, KMECKA ZVEZA, TRŽAŠKA MATICA

V Marijinem svetišču na Svetih Višarjah Jubilejno srečanje Višarje pojejo

Deset let je že minilo od prve izvedbe zelo posrečene zborovske revije, ki na Svetih Višarjah omogoča srečanja pevske skupin in zborov iz našega zamejskega prostora, Slovenije in avstrijske Koroške, tako da se ob petju utrjujejo tudi prijateljske vezi med nastopajočimi. Ta prireditelj v organizaciji Kulturno - športnega društva Rojanski Krpan iz Trsta in Slovenskega kulturnega središča Planika iz Kanalske doline je bila sprva vezana na poznoseptemski čas. Organizatorji so pred nekaj leti sklenili, da jo zaradi jesenske vremenske nestanovitnosti prenesejo na vremensko bolj stanovitni čas, ki nastopi s po-

letjem. Vendar je muhasto vreme očitno stalnica revije *Višarje pojejo* in tako je bilo tu-

S 1. strani

Duhovnik, kaŕipot ...

Kaj pa duhovnik in lastnina? Zanj velja kot za vsakogar - lastnine toliko, kolikor je potrebuje za normalno preživetje. Brez normalnega avta je danes nemogoče biti duhovnik kakor tudi brez osebnega računalnika. Če to dvoje dodamo obleki in hrani, je to nekako

dovolj. Skrajnosti so vedno nevarne. Tu moram vseeno poudariti, da duhovnik ne more živeti nekje, kjer nima dovolj sredstev za dostojno življenje - to je znak, da župnija duhovnika ne potrebuje.

Jezus nas ni učil, da ne smemo imeti ničesar...

Ne, učil nas je nenavezanosti na materialne dobrine. Moramo pa biti tudi pravični, saj je dejal, da je po tem načelu vsak delavec vreden svojega plačila. Sicer pa nas duhovnikov ne sme biti strah za lastno preživetje, saj Bog vedno poskrbi za nas. Zaupati moramo vanj tudi na tem področju.

Kaj pa solidarnost? To pomeni, da delim nekaj svojega z nekom, ki je v pomanjkanju. Če je torej moj brat

- človek ali duhovnik v pomanjkanju, je moja dolžnost, da mu pomagam. Tu je zelo pomembno, da se zanimamo za to, v kakšnih razmerah živijo ljudje v župniji, pa tudi bratje v duhovniški službi. Pomembno je druženje in povezovanje med duhovniki - navezadnje smo v škofiji velika duhovniška družina. Ni dovolj, da samo govorimo, kako smo bratje, to vez moramo najprej živeti; biti mora vidna, otipljiva.

Ob 20. obletnici samostojnosti Republike Slovenije Zahvalna maša v westminstrski stolnici

Center za raziskavo pokomunističnih ekonomij prof. dr. Ljuba Sirca (Centre for Research into Post-Communist Economies - CRCE), Britansko-slovensko društvo s predsednikom gospodom Keithom Milesom (The British-Slovene Society) in Slovenska katoliška misija pod vodstvom gospoda Stanislava Cikaneka v Veliki Britaniji pripravljajo zahvalno mašo ob 20. obletnici samostojnosti Republike Slovenije, ki bo v soboto, 25. junija 2011, ob 12.30 v westminstrski stolnici v Londonu. Glavni mašnik bo westminstrski nadškof msgr.

Vincent Nichols, somaševali pa bodo ljubljanski pomožni škof msgr. dr. Anton Jamnik, ki bo

Dr. Anton Jamnik

zastopal Slovensko škofovsko konferenco, vodja Slovenske katoliške misije gospod Stanislav Cikanek, koordinator Dušnega pastirstva Slovencev po svetu msgr. Janez Pucelj in župnik župnije Marijinega brezmadežnega srca v Great Missendenu Canon Timothy Russ. Organizator in pobudnik srečanja in maše je gospod Keith Miles.

Zahvalna maša ob 20. obletnici samostojnosti Republike Slovenije želi utrditi povezanost med Slovenci v domovini in Veliki Britaniji ter prebivalci Velike Britanije (od Anglije do Škotske). Pri tem ima posebno mesto Britansko-slovensko društvo, ki tudi sicer organizira različna dvostranska srečanja. Namen srečanja je ovrednotiti prijateljstvo in dobre odnose med Veliko Britanijo in Slovenijo ter se zahvaliti za zgledno dosedanje sodelovanje.

V interesu obeh strani je tu-

di nadaljevati proces sprave glede povojnih dogodkov (prim. dogajanje na avstrijskem Koroškem in tamkajšnje odgovornost Angležev). Pri tem ima neznanemarljivo vlogo Študijski center za narodno spravo, ki ga vodi mag. Andreja Valič in je na civilnem področju pripomogel k večji jasnosti ter širšemu in verodostojnejšemu pogledu na zgodovino.

S cerkvenega vidika maša v londonski stolnici pomeni korak naprej v prizadevanjih za resnico in odkrivanje dejstev, ki so povezana s povojnimi poboji ter odgovornostjo, ki jo ima pri tem Anglija. Cerkev v Veliki Britaniji želi pripomoči k odpuščanju in pravičnemu ovrednotenju zgodovinskih dogodkov ter se iz tega nekaj naučiti. Z besedami bl. papeža Janeza Pavla II. sporočilo dogodka lahko povzamemo tudi z naslednjimi besedami: "V svobodi in ljubezni imeti dovolj poguma in moči za odpuščanje in medsebojno spoštovanje, ljubezen in spravo, ki so dela Svetega Duha".

Duhovna glasba z Borutom Skočirjem Kam naj grem, Gospod?

Kantavtor Borut Skočir je z mladimi prijatelji bogatil duhovno življenje slovenske mladine v Marijinem mesecu glasbe. Pesmi nastajajo ob iskanju resnice življenja z Jezusom; ob tem so izdali svojo prvo glasbeno zgoščenko pod naslovom *Naj Te spoznajo*. V Posočju so se vrstili koncerti ritmične duhovne glasbe kantav-

Gorici. Lansko leto so imeli tudi odmeven nastop na festivalu Ritmi duhovne glasbe v Mariboru. Tu jim je uspelo osvojiti srca poslušalcev in strokovnjakov s skladbami, katerih že naslovi povedo veliko: *Daješ mi življenje, Pesem v Tvojem srcu se odpre in Gospod, ki daješ nam življenje*. Dolež so posneli 12 pesmi v albumu *Naj Te spoznajo*. Kot je Borut Skočir povedal med

torja Boruta Skočirja iz Kobarida, ki je vključil v svoje izvajanje mlade glasbene talente iz tukajšnjih osnovnih šol, ki želijo iskati in spoznavati smisel življenja in njegovo bistvo tudi skozi duhovno glasbo ter te izkušnje deliti s širšim krogom vrstnikov in odraslih ljudi.

Tovrstne pesmi je začel Skočir pisati leta 1998. O tem sta začela razmišljati s Pavlom Kodeljo, takratnim kaplanom v Kobaridu, ktere ga je sicer, kasneje, službena pot peljala v župnijo Senožec, kjer je postal župnik, toda duhovne glasbene povezave s Kobaridom so ostale do danes. Srečno roko s sestavo odlične ekipe je imel kaplan Kodelja, ki tudi sam igra več instrumentov. Okoli sebe je začel zbirati mlade glasbene navdušence iz kobariske dekanije, ki so videli v duhovni glasbi nekaj več - priložnost za odgovore na mnoga življenjska vprašanja in odločitve mladega človeka. Za besedila in uglasbitev je poskrbel Skočir. Letos so nastopali v Desklah, Kobaridu, Bovcu, v Štandrežu pri

predstavitvijo posameznih skladb, iščejo resnico življenja, ki pa jo nekateri, žal, vztrajno zavračajo. Namen njihovih nastopov ni provokacija, izpostavljanje, ampak želja po novih skladbah, ki jim odpirajo vrata med tiste ljudi, katerih srca imajo podobna hrepenjenja.

Njegova zadnja skladba je nastala, ko je začutil željo izraziti smisel iskanja stika z Jezusom, z Bogom. Tovrstnih pesmi ni slišati na slovenskem radiu, pač pa samo na Radiu Ognjišče. Skočir se večkrat sprašuje, kako priti v širši javni glasbeni prostor kot kristjan, tako je tudi o tej temi nastala pesem. V maju je nastala pesem o Marijinih šmarnicah. Njegove pesmi pojejo tudi o tem, kako so se svojčas s prijatelji spraševali, kam naj grem, kam me vodi pot, kam naj grem Gospod?, kako najti pot do smisla iz življenjskih težav ... In zopet sta vera in ljubezen v Boga, v dobroto, odpirali srca v darovanju in prejetanju po Jezusu.

MM

Pomoč družini v stiski

Župnijske Karitas ljubljanskih župnij pripravljajo v nedeljo, 26. junija 2011, ob 20. uri, v Antonovi dvorani na Tržaški cesti 85 na Viču v Ljubljani dobrodelno prireditev. Zbrani prostovoljni prispevki bodo namenjeni družini, ki je ob udaru strela ostala brez strehe nad glavo. Program dobrodelnega dogodka bo vseboval dramsko predstavo in koncertni del. Z novim projektom Janez brez glave - apokrifni dnevnik Janeza Krstnika se bo predstavil dramski igralec Gregor Čušin. V koncertnem delu bodo nastopili mladi ustvarjalci: Meta in Maja Horvat, Gregor Palovšnik ter pianist Primož Kerštajn. Dodatne informacije dobite pri trnovskem župniku msgr. Tonetu Komparetu na Kolezijski ulici 1 v Ljubljani, tel. 01/283-50-60, GSM: 041/220-001.

Papeževa poslanica ob 97. svetovnem dnevu migrantov in beguncev (3) Kot sem jaz vas ljubil, tako se tudi vi ljubite med seboj

Še posebej se želim spomniti tujih in mednarodnih študentov, ki so prav tako naraščajoča stvarnost znotraj obširnega pojavnega preseljevanja. Gre tu za družbeno pomembno skupino, če upoštevamo, da bodo povrnitvi v domovino mnogi zasedli vodilna mesta. Predstavljajo kulturni in ekonomski most med svojo domovino in gostujočimi deželami, kar gre vse v smeri oblikovanja ene same človeške družine. To prepričanje mora podpirati prizadevanje za tuje študente in spremljati pozornost do njihovih konkretnih problemov, kot so ekonomsko pomanjkanje ali negotovni občutki osamljenosti pri soočanju z zelo drugačnim social-

nim in univerzitetnim okoljem ter težave pri vključevanju vanj. V zvezi s tem bi rad spomnil, da "pripadnost univerzitetni skupnosti pomeni stati na križišču kultur, ki so oblikovale moderni svet". Na šoli in na univerzi se oblikuje kultura novih rodov. Od teh ustanov je v veliki meri odvisna njihova sposobnost gledati na človeštvo kot na družino, poklicano k edinosti v različnosti. Dragi bratje in sestre, svet preseljevanja je obsežen in raznolik. V njem se prepletajo čudovite in obetavne, kakor žal tudi mnoge dramatične ter človeka in civilizirane družbe nevedne izkušnje. Za Cerkev ta stvarnost predstavlja zgovorno znamenje naših časov,

ki jasneje kažejo poklicnost človeštva, da oblikuje eno samo družino, sočasno pa težave, ki ga delijo in kosajo, namesto da bi ga združevale. Ne izgubimo upanja in skupaj prosimo Boga, Očeta vseh, naj nam pomaga, da bomo vsakdo, najprej v prvi osebi, sposobni bratskih odnosov. Na družbeni, politični in institucionalni ravni pa naj naraščata razumevanje in vzajemno spoštovanje med narodi in kulturami. S temi željami prosim za posredovanje Marijo Morsko zvezdo (Stella maris) in vsem iz srca podeljujem apostolski blagoslov, na poseben način priseljencem in beguncev ter vsem, ki delujejo na tem pomembnem področju.

V nedeljo, 5.6.2011, so tudi naši števerjanski otroci Bernard, Ivan, Michela, Ema, Agnese, Veronika in Jana prejeli prvo sv. obhajilo. Po dveh letih nauka s katehizirateljico Andrejko Hlede je končno nastopil ta prelepi dan. Bogoslužje, ki sta ga darovala g. Karlo Bolčina in domači župnik g. Anton Lazar, so prisrčno oblikovali otroci pevskega zbora iz Števerjana in s Plešivega.

Bog svoja sporočila pošilja ob nenavadnih trenutkih

“Če delaš prostovoljno, si osel!”

“Če pa danes delaš prostovoljno, si osel”, mi je rekel nekdo. Nisem hotela priznati, ampak me je prizadelo. Ker sem “osel” večino svojega življenja. Moje prostovoljno delo se je začelo, ko o njem nisem še niti prav dobro razmišljala. Ko sem kot petletna punčka začela prepevati v cerkvenem otroškem pevskem zboru. Petje v cerkvenem pevskem zboru je prostovoljno in je delo. Ob očetu organistu in mami cerkveni pevki sva s sestro spoznavali skrb za lepo bogoslužje. V obdobju odrasčanja sem veliko razmišljala, kakšno je moje poslanstvo, kakšni so še moji talenti, s katerimi bi lahko “trgovala”. Bog svoja sporočila pošilja ob najbolj nenavadnih trenutkih. Nekega poletnega večera med lizanjem sladoleda in klepetom s prijatelji iz mladinske veroučne skupine me je prešinilo, da bi poučevala verouk. Vpisala sem se v katehetsko šolo. Moj župnik me je še dve leti pustil, da sem se še kaj naučila, pa malo zrasla, potem se je začelo zares. S sedemnajstimi leti sem začela učiti najmlajše. Poučevanje verouka je vedno izziv, ker sta razumevanje in podajanje lastne vere ves čas na preizkušnji. Otroci hitro “pogrujntajo”, kdaj govoriš naučeno in kdaj stojiš za tistim, kar praviš. Seveda ti to po

likokrat sem si morala priznati, da so moje besede eno, dejanja (izven pogleda “mojih” otrok) pa nekaj drugega. Včasih sem se spraševala, s kakšno pravico gram zaradi “iveri”, ko pa sem gladko pogrnila čez svoja “bruna”. Ščasoma spoznaš, da so taki padci potrebni, da te ohranijo ponižno in v zavedanju, da “smo vsi na isti barki” - da smo vsi nepopolni, samo drugačne vloge imamo. Pa še nečesa se naučiš: da sadovi zorijo počasi. Potrditve, da si prav delal, mogoče ne boš nikoli dobil.

Včasih ti je naklonjena po nekaj letih, ko ti tvoj veroučenec ali otrok, ki si ga spremljal kot animator na počitniških tednih in je zdaj “že velik”, mimogrede omeni kakšno dobro stvar, ki jo je slišal od tebe. Ali si nekaj naredil. Po mojih izkušnjah je to nekaj, kar si ti že davno pozabil... Večinoma pa lahko le upaš, da si naredil najbolje, kar si mogel. Biti moramo dobri sejalci. Kaj bo zraslo, pa je skrivnost. Kmet, ki poseje semena, ne hodi vsak dan kopat luknje na mesto, kamor je seme posejal, da bi videl, kaj se z njim dogaja, saj bi s tem seme že vnaprej obsodil na propad... Vendar pa skrbi, da semenu omogoči čim boljše pogoje, da vzklje. In čaka in upa, da bo iz zemlje “prikukalo” nekaj zelenega. In potem se zgodba nadaljuje. Skrb za rast, da se bodo nekoč mogoče pokazali sadovi. Vključitev v Karitas je prinesla nova spoznanja, kaj pomeni živeti, kar sem vsa ta leta učila. Ker ljudem v najrazličnejših stiskah ne moreš razlagati Jezusovega nauka, mogoče pa bodo iz tvojih besed tolažbe spoznali, “kaj je razlog tvojega upanja”. In tvojega delovanja. Ali pa bodo iz tvojih

dejanj spoznali tvojo vero. Ko si deležen zasramovanja in zaničevanja, ker je tvoja pomoč drugačna, kot je bila pričakovana ali upravičena. Zavedanje, da je Jezus vse to že prestal v veliko hujši obliki, ker nas je ljubil in je hotel, da bi imeli v njem vedno oporo, je v takih trenutkih edina pomembna stvar. Izrazi pa se to na različne načine: preko tolažbe in spodbude sodelavk, preko nove prilagoditve, ki jo dobiš. Vem, da se ponavljam, a Bog se v resnici razodeva na najbolj nenavadne načine. A vedno naredi tako, da je prav. Zame so vsi trije stebri cerkvenega življenja, bogoslužje, oznanjevanje in diakonija, neločljivi. In krščansko življenje ni popolno, če izločimo katerega izmed teh stebrov. Načinov, kako svoje življenje oblikovati, da bodo vsi enako zastopani, je veliko. Moja pot je pač taka. Ko se nabere preveč stvari naenkrat, si včasih še sama rečem, da sem “osel”. A prav osliček je Jezusa prinesel v Jeruzalem. Osliček je bil tisti, ki je Samaritanu pomagala nesti ranjenca v gostišče. Silvano Fausti v razlagi Markovega evangelija zapiše takole: “Osel, ki nosi breme drugih, je podoba Jezusa, ki je prvi naredil to, kar nam je zapustil kot zapoved ‘Nosite bremena drug drugemu in tako boste izpolnili Kristusovo postavo’. Biti služabnik iz ljubezni je resnična svoboda, izpolnitev postave, uresničitev nebeskega kraljestva na zemlji”. Zdej se učim umevati nauk oslička. Vedno bolj ugotavljam, da je imel tisti moj prijatelj prav.

Alenka Hvalica

Romanje bolnikov na Brezje Po pomoč k Mariji Pomagaj

Slovensko narodno svetišče na Brezjah je minulo soboto dopoldne gostilo že 43. narodno romanje bolnikov, invalidov in starejših. Slovensko somaševanje je vodil celjski škof Stanislav Lipovšek. V nagovoru po evangeliju se je vsem bolnim in ostarelim v imenu Cerkev na Slovenskem zahvalil, da z molitvijo in tiho žrtvijo spremljajo in pomagajo reševati posebej pereča vprašanja in naloge Cerkev v Sloveniji, med katera prav gotovo spada vedno bolj zaskrbljujoče stanje zaradi pomanjkanja duhovnih poklicev. Celjski škof Lipovšek je poudaril, da živimo v času, ko se zdi, da se vse spreminja, da ni nič več trdnega, oprijemljivega, ko ima vsak svoj prav. “Še več, povsod se soočamo in srečujemo s kriznimi pojavi, ne le na ekonomsko-socialnem območju, ampak tudi v vseh drugih življenjskih okoljih, ko

se ekonomski krizi pridružujejo duhovna, moralna in tudi verska kriza, ki se s svojimi lovkami plazijo celo v zavetja naših domov in družin. Tudi v cerkvenih ustanovah nismo imuni pred temi pojavi, zato se upravičeno postavlja vprašanje, kam vse to vodi”, se je vprašal škof in dodal, da so danes vsi priromali k Božji Materi Mariji, k Mariji Pomagaj na Brezje, da bi na novo ugledali luč, da bi na novo vstopili v luč, ki nam sveti na poti življenja. “Jezus pozna križe in bremena, s katerimi se srečujemo na poti življenja. Pozna vaše križe in težave, dragi bolniki, invalidi in vsi preizkušani bratje in sestre. Zato pojdemo k njemu in vstopimo v objem njegove ljubezni, v skrivnost njegovega križa, njegovega trpljenja, smrti in vstajenja, da bodo tudi naši križi postali sladko breme, vir posvečenja in zveličanja”.

Mavrično romanje Šolska mladina na Sveti Gori

Marijino svetišče na Sveti Gori že več kot 40 let vsako leto na prvo junijsko soboto oživi šolska mladina, ki ob koncu veroučnega leta poroma k Svetogorski Kraljici. Tako je bilo tudi letos, ko so v soboto, 4. junija, baziliko napolnili otroci iz številnih župnij koprške škofije s starši, kateheti in dušnimi pastirji. To zahvalno romanje se je pričelo na pobudo prvega urednika otroške verske revije Mavrica, Jožeta Bertonclja, v zadnjem času pa ga organizirajo kateheti in duhovniki koprške škofije. Začelo se je s procesijo ob molitvi križevega pota s Prevala. Bratje franciškanci so gostoljubno

odprli vrata muzeja in pripovedovali zgodbo o vidkinji Urški Ferligoj, ki je l. 1539 dobila Marijino naročilo: “Povej ljudstvu, naj mi na tej gori postavi hišo in v njej milosti prosi”. Glavni dogodek pa je bilo obhajanje zahvalne maše, ki jo je ob somaševanju še 12 duhovnikov daroval koprski župnik msgr. Jože Pegan. Srečanje je bilo tokrat uglašeno na leto dobrotelnosti, kar se je odražalo med pridigo v uprizoritvi zgodbe o usmiljenem Samaritanu in med darovanjem s ponazoritvijo telesnih del usmiljenja. Odlično dramatisacijo so pod skrbnim mentorstvom katehiste Mojce Rejc zaigrali otroci

iz župnije Most na Soči, darovanje pa je z otroki pripravila katehistinja Mara Pižent iz Šempetra. Otroško ljudsko petje sta vodila Milan Stepan in Roman Leban. Za otroke in njihove starše je bilo romanje lepo in globoko doživljeno, ki se je po maši nadaljevalo z družabnim srečanjem. Po zaslugi zvestega dobrotnika kruha Edija iz Šempetra, peka v Mlinotestu,

je sledila tudi obvezna razdelitev, tako da je bil vsakdo od istega blagoslovljenega kruha deležen še slastne in sveže rezine. Prisrčeni dogodek se je končal s slovesnimi litanijami, ki so jih vodili letošnji prvoobhajanci in v zahvalo za Marijino varstvo in s prošnjo za blagoslov težko pričakovane počitniškega časa.

JB

Kratki

Cerkveni pevski zbor Novega sv. Antona iz Trsta na Zaplazu

Cerkveni pevski zbor Novega sv. Antona iz Trsta je s prijatelji iz Rodika in Kozine na drugo junijsko soboto

poromal na Zaplaz. V tem Marijinem svetišču, v katerem je ob svojem prvem godovnem prazniku, 27. maja, dobil čast oltarja blaženi Lojze Grozde, je rodiški župnik Iztok Mozetič daroval sv. mašo. Oskrbnik tega svetišča, Marko Japelj, je predstavil bogato simbolno sporočilo novega mozaika, v katerem je ekipa Marka I. Rupnika upodobila nebesa. Romarski dan je sestavljal še obisk gotskega bisera cerkve sv. Ruperta v Šentrupertu in cistercijske opatije v Stični s prodajalno zdravnih pripomočkov Sitik.

Ob tem romanju na Dolenjsko so se prijatelji iz CPZ Novega sv. Antona spomnili svoje dolgoletne pevke Pepce Vodopivec, prednice Marijine družbe Marije milostljive v Trstu in dolgoletne gospodinje duhovnika Jožeta Prešerna. Obiskali so njen grob v Mokronogu in s pesmijo in cvetjem počastili njen spomin. / A. B.

Drugačne počitnice za mlade

Mladi se v teh dneh odločajo, kako bodo preživeli počitnice. Tudi preko vas bi jih radi povabili na poletni Kamp z misijonom (Koper, 19. -24. julij; video in predstavitev na www.prepkih.org), ki želi mladim omogočiti svežo izkušnjo Boga v družbi vrstnikov.

Prav zaradi novih izzivov, ki nam jih prinaša čas, v katerem živimo, in velikega klica k evangelizaciji, ki ga pomenijo razmere, v katerih se nahaja vedno bolj tudi vsa Slovenija, želimo formirati mlade kot aktivne kristjane in evangelizatorje. Kamp je zasnovan na način, da bodo mladi lahko doživeli:

- osebnostno srečanje z živim Bogom,
- pomoč pri odkrivanju svoje poklicnosti in odkritje svojih sposobnosti
- izkušnjo misijona in usposabljanje za evangelizacijo,
- izkušnjo, kako se prav preko njih Bog razodeva ostalim, tudi neverujočim.

Kamp pripravlja Prepkih, potujoči misijon, ki ga sestavlja dinamična ekipa laikov, duhovnikov in redovnikov, ki želimo v cerkvi na Slovenskem služiti novi evangelizaciji, ki je dar in naloga za vso Cerkev in bodo pri njej v prihodnosti imeli posebno vlogo mladi.

Za vas imamo še en predlog: mlade, ki so v vaši župniji aktivno vključeni (animatorji, pevci...) lahko podprete pri njihovi rasti in oblikovanju tako, da jim vsaj delno križete stroške. Kar nekaj župnikov je to že storilo, posebej pri mladih, ki izhajajo iz socialno šibkejših družin. Tudi v tem se pokaže, ali želimo kot Cerkev investirati v mlade. Kot ekipa delamo prostovoljno in veliko svojega časa in tudi denarja vlagamo v ta projekt, zato bomo veseli, če se v tem izzivu prepoznate tudi vi in lahko skupaj podpremo mlade, da odkrijejo in zaživijo svoje poslanstvo! Video, prijave in informacije na: www.prepkih.org. Pohitite s prijavo! / v imenu ekipe Prepkih, Tomaž Kete, študentski duhovnik

Avstralija in emigranti

“Prilagoditi se morajo emigranti in ne Avstranci”!

To je to, ali vam odgovarja ali pa ne. Sit sem tega, ko naš narod skrbi, da nismo slučajno užalili nekaterih posameznikov in njihove kulture. Od terorističnega napada na Balju do danes je val patriotizma zajel večino Avstralcev.

To kulturo so v Avstraliji zgradili v dvesto letih in več, z mukami in trudom, in je zmaga milijonov mož in žena v iskanju svobode. Govorimo ANGLEŠKO in ne špansko, libanonsko, arabsko, kitajsko, japonsko ali kateri drug jezik. To pomeni, da, če želite biti tu, se morate naučiti naš jezik!

Večina Avstralcev veruje v Boga. To ni krščanska desna orientacija, niti ni to politično vsiljevanje, to je dejstvo našega naroda. To je jasno razvidno iz dokumentov, ki so jih utemeljili možje in žene krščanske vere in krščanskih načel. Zato je razumljivo, da so krščanska obeležja na zidovih naših šol. Če je Bog za vas želite, predlagam, da si izberete kak drug del sveta za vaš dom.

Dopuščamo vam vašo vero in ne sprašujemo, zakaj v njo verujete. Od vas pa zahtevamo, da tudi vi spoštujete našo vero in da živite z nami v harmoniji, miru in ljubezni. To je naša domovina, naša zemlja, pa tudi naš stil življenja in dopuščamo vam, da v tem uživata.

Če pa ne boste nehali se pritoževati, protestirati in ogrožati našo zastavo, našo čast, našo krščansko vero in način življenja, vam srčno priporočamo, da izkoristite drugo veliko svobodo, ki jo imajo Avstranci, to je svobodo, da zapustite našo deželo. Če ste tu nesrečni, odidite! Nobeden vas ni prisilil, da ste prišli k nam. Sami ste zahtevali, da vas sprejmemo. Zato: “Sprejmite državo, ki ste si jo sami izbrali”!

Mr. Kevin Rudd
premier Avstralije
(pripravil A. K.)

Kratki

Uspešno projektno delo pri Združenju cerkvenih pevskih zborov - Gorica

Pri ZCPZ - Gorica so se tudi letos odločili, da bodo izvedli več posameznih projektov, s katerimi želijo posebej ovrednotiti zborovsko petje na Goriškem. Za dva izmed teh so zaprosili za finančno pomoč Javni sklad za kulturne dejavnosti Republike Slovenije, ki je denarna sredstva tudi dodelil. Prva izvedena dejavnost tega sklopa je bila praznična Misa Goritensis mladega muzikologa Federica Gona: zvrstili so se kar trije koncerti, in sicer v Gorici, v Tržiču in v Sloveniji na Mirenskem Gradu.

Projekt, pri katerem so sodelovali še SCGV Emil Komel in društvo Arsatelier, je hotel ovrednotiti mlade glasbene sile našega območja. Inovativnost projekta je bila izbira izvornih besedil v štirih jezikih (italijansščini, slovenščini, furlanščini in bizjaškem narečju), ki so jih napisali uveljavljeni krajevni pesniki Biagio Marin, Carlo Michelstaedter, Alojz Gradnik, Pietro Zorutti in Silvio Domini. Skladba je nastala leta 2010 in je napisana za mešani zbor in kvintet trobil. Peli so pevci zborov ZCPZ - Gorica, MePZ Grgar in Komornega zbora Ipvavska iz Slovenije. Vodil jih je mladi in obetavni dirigent Mirko Ferlan.

Velik odziv publike pri vseh treh izvedbah je dobra popotnica za Koncert pod cerkvenim obokom v soboto, 25. junija, ob 20.30 v cerkvi sv. Ivana v Gorici, ki je sestavni del drugega zgoraj omenjenega projekta.

Srečanje med vodstvom SSO in SKGZ

Skorajšnje dokončanje gradbenih del na posopju slovenskih jasli v Gorici in bližnji začetek urejanja spodnjih prostorov Trgovskega doma sta bili glavni točki srečanja med goriškima vodstvom SSO in SKGZ. Obe tematiki bosta od slovenske narodne skupnosti na Goriškem zahtevali pozorno spremljanje. Zaradi tega je bilo potrebno, da sta si pokrajinski vodstvi krovnih organizacij izmenjali stališča. Sprostitev spodnjih prostorov v Trgovskem domu je za obe krovni organizaciji pomemben trenutek. Vprašanje, ki terja odgovor, zadeva namen in upravljanje prostorov, ko bodo dela dokončana. Po zakonu 38/01 je Trgovski dom namenjen slovenskim in italijanskim kulturnim ter znanstvenim ustanovam. Pri tem pride v prvi vrsti v poštev Narodna in študijska knjižnica. Na podlagi dogovorov ob ustanovitvi EZTS-ja, med občinami Gorica, Nova Gorica in Šempeter-Vrtojba, naj bi bil sedež te ustanove v Trgovskem domu. Odprto pa ostaja vprašanje, ali bi za prostore prosile tudi druge organizacije ali društva.

Bolj zahtevna je bila tema slovenskih jasli v občini Gorica. O tem je poročal član SSO Ivo Cotič, ki je tudi predsednik občinske konzulte za Slovence. Gradbena dela se končujejo in jeseni se bo začelo postopno vpisovanje otrok. Prav glede vpisa potekajo pogovori s predstavniki goriške občinske uprave o učnem osebuju ter o kriterijih pri vpisovanju.

Vodstvi SSO in SKGZ sta bili složni pri zahtevi, da mora osebje tekoče obvladati slovenščino. Zato je upravičen predlog slovenske občinske konzulte, naj bi znanje slovenščine preverjala tričlanska komisija slovenskih šolnikov. Glede kriterijev za sprejetje v slovenske jasli in ob upoštevanju, da se je konzulta že izrekla, naj imajo prednost otroci iz slovenskih oz. mešanih zakonov, pa so se pojavile nekatere razlike. Pokrajinski predsednik SKGZ Livio Semolič je bil mnenja, da bi bilo bolj primerno upoštevati prej tiste otroke, ki prihajajo iz družin, kjer je slovenščina odsotna oz. je sploh ni.

Mladinski dom

Kaj mladi pričakujejo od odraslih?

V ponedeljek, 6. junija, je na nižji srednji šoli Ivan Trinko v Gorici potekalo zelo zanimivo predavanje o vzgoji mladih, medsebojnih odnosih in specifičnih težavah. Priredil ga je Mladinski dom iz Gorice v sodelovanju s šolo Trinko. Navzoče je najprej pozdravil ravnatelj Mladinskega doma Mauro Leban, ki je nato predstavil gosta, psihoterapevta Bogdana Žorža, strokovnjaka za delo z vedenjsko motenimi otroki in mladostniki. Dr. Žoržu je postavil nekatera vprašanja, ki so bila izhodiščna točka za nadaljnji razvoj pogovora. Najprej je tekla beseda o permissivni in avtoritarni vzgoji. Predavatelj, ki ima bogate izkušnje na tem področju, je povedal, da se otrokom zdi, da se odrasli ne zanimajo zanje, če so preveč permissivni. Nasprotno pa takih misli in očitkov ne slišimo od otrok, ki živijo v strogih družinah. Starši, ki skušajo vedno ugoditi otrokom, se prej ali slej znajdejo v težavah; kajti otroci rastejo in z njimi njihove želje in zahteve. Starši jim s časom niso več kos in zato postanejo v oči otrok slabi, brezbrizni starši. Otroci začnejo ugovarjati in izživati. Kljub temu pa moramo odrasli dopuščati, da hodijo po robu, saj je možnost preizkušanja meja sestavni del odraščanja

in ključnega pomena za nadaljnji razvoj. Nasprotno pa otroci, ki odraščajo v permissivni vzgoji, odrastejo nekako "brez hrbtenice". Enako velja za učitelje: s spoštljivostjo se najprej spominjamo strogih in odločnih učiteljev, ne pa tistih brez avtoritete. Vendar se morajo vzgojitelji zavedati svoje vloge: zato imajo dolžnost, da otrokom postavijo meje. Ne smejo se prepustiti toku, rekoč: "Oh, ta mladina, kakšna je!" Besedam morajo slediti konkretna dejanja in ukrepi. Pri tem pa moramo biti dosledni. Ko otrok prekrši pravilo, je treba takoj odločno ukrepati. Zadeve ne smemo preložiti, misleč, da bomo že naslednjič ravnali drugače. S takim ravnanjem razvrednotimo svoje besede.

Ko smo z otrokom, smo lahko v različnih situacijah v različnih vlogah: lahko se z njim igramo in smo tako v enakovrednem položaju - ali smo mi voditelji. Ko prevzamemo to vlogo in damo jemo navodila, se morajo otroci jasno zavedati, da je igre konec

Osnovna šola Župančič iz Gorice, OŠ Koper, Dvojezična ljudska šola 24, ki letos praznuje 20-letno ustanovitve: tri šole, tri različne države. Vezna nit: isti jezik - slovenščina in sodelovanje pri celoletnem projektu BILINGUAA, ki je zaobjemal literarno, likovno in glasbeno področje.

Ravnatelj in učitelji posameznih šol so se že na začetku letošnjega šolskega leta dogovorili, da bodo izbrali nekaj pravljic, vsak iz ljudske zakladnice svojega kraja, jih z učenci besedno in likovno preoblikovali, sestavili na njihovo tematiko tudi izvorna glasbena besedila in vse to, kar bi nastalo iz podoživljanja tega ljudskega bogastva, v razigrani otroški domišljiji predstavili na dvodnevno srečanju v Celovcu 9. in 10. junija. Tega srečanja se je udeležila tudi ravnateljica Večstopenske šole s slovenskim učnim jezikom v Gorici Elisabetta Kovic poleg učencev 2., 3., 4. a., 4. b. in 5. razreda, nosilke projekta uč. Majde Gergolet, uč. Martine Hlede, uč. Sare Ferletti in Martine Valentinčič. Na to srečanje so se v Gorici dolgo pripravljali. Učenci 4. razreda so najprej vneto iskali stare in izvirne slovenske in italijanske ljudske pripovedke iz domačega okolja. Prebiranje jih je pripeljalo do izbire dveh slovenskih pripovedk, *Škrata in Povodnega moža* ter italijanske *La dama bianca*. Pod večšim mentorstvom likovnika, učitelja Silvana Bevčarja so ustvarjali prave likovne mojstrovine, ki so jih odnesli s seboj v Celovec na priložnostno razstavo. Naš znani zamejski

Dvodnevno srečanje v Celovcu 9. in 10. junija

Projekt BILINGUAA: tri šole, tri države

glasbenik in skladatelj Patrick Quaggiato pa je brezplačno uglasil kar tri pesmi in poleg tega se je odpoval avtorskim pravicam, kar samo potrjuje njegovo radodarnost in velikodušnost. Njemu gre najiskrenejša zahvala, ker je pridal dodano vrednost že zelo kakovostnemu delu učiteljev in učencev.

Kar pa je najbolj burilo duhove otrok in staršev pred odhodom, je bila vest, da bodo otroci morali prenočiti pri nepoznanih avstrijskih družinah. Gospod ravnatelj, dinamični Edvard Oraže, je namreč vsem otrokom iz Italije in Slovenije priskrbel lepo število avstrijskih družin gostiteljev, pri katerih bi otroci lahko prespali. Strah je v petek popoldne ob prihodu v Celovec popolnoma izpuhtel, otroci so bili navdušeni nad prijaznim, gostoljubnim okoljem. Učitelji gostitelji so pripravili različne delavnice spoznavnega tipa. Ob enajstih se je začela slavnostna prireditev. Potekala je na šolskem vrtu, kjer je goste čakal velik šotor z dvema odroma in bogato

obloženimi mizami. Vse je potekalo zelo preprosto. Nastop otroškega pevskega zbora OŠ O. Župančič je bil pod vodstvom

zborovodkinje Martine Hlede samozavesten, živ, prepričljiv in je publiko prevzel zaradi visoke glasbene in tehnične ravni. Tudi glasbeni nastop učencev šole Koper je bil zanimiv, saj so prepevali stare ljudske istrske pesmi, a manj izviren, ker niso imeli samosvojih pesmi. Ljudska šola 24

je nastopila z uprizoritvijo zgodbe o celovškem zvonarju, s projekcijo filma o šoli in s petjem. Občinstvo se je najbolj razživelo, ko so vsi otroci zapeli moderno, pronicljivo, poskočno himno *Ljudska šola 24 - Volksschule 24*.

Goriški otroci so se zelo lepo obnašali in pri vseh gostiteljih pustili zelo dober vtis. Navezali so nove stike, in če se bo ponudila priložnost, bodo vrnilli gostoljubje in odprli tudi oni vrata svojih domov avstrijskim vrstnikom.

SG

Mladinski dom

Uspešna priprava na malo maturo

V Mladinskem domu v Gorici so tudi v letošnjem šolskem letu organizirali pripravo na malo maturo. Priprava, ki se je začela v ponedeljek, 6. junija, je bila namenjena tako gojencem Mladinskega doma kot vsem dijakom tretjih razredov nižje srednje šole. Po uvodnem pozdravu ravnatelja Maura Lešana je dijakom spregovorila prof. Vanda Sever, ki ima za seboj dolgoletno in bogato izkušnjo kot profesorica italijansščine. Dijakom je razložila, kako poteka zrelostni izpit, in jim dala nekaj dragocenih nasvetov, s katerimi jih je želela tudi malo pomiriti, saj je mala matura prva preizkušnja, ki jo naši dijaki imajo na svoji šolski poti. V torek je Mladinski dom ponudil dijakom in njihovim staršem delavnice s psihoterapevtom Bogdanom Žoržem, ki je govoril o ohranjenju koncentracije pri učenju in premagovanju treme pred izpiti. Staršem maturantov pa je spregovoril o tem, kako

lahko otrokom stojijo ob strani in jim na pozitiven način pomagajo pred to pomembno preizkušnjo in med njo. Priprava je potekala vsak popoldan od 15. ure do 18.15. Popoldan je bil razdeljen na dve učni enoti, kjer so ponovili snov glavnih predmetov. Predavatelji so bili vzgojitelji in sodelavci Mladinskega doma: Martina Šolc, Irena Ferlat in univerzitetni profesor dr. David Bandelj. Teden se je za organizatorje pozitivno končal, saj so bili dijaki zadovoljni z opravljenim delom. Povedali so, da jim je bila priprava v veliko pomoč, da so ponovili programe za maturo in izpopolnili svoje znanje. Te besede so za našo ustanovo v pohvalo in spodbudo, zato že mislijo na prihodnje šolsko leto, da bi bila ponudba čim bolj kvalitetna in primerna za potrebe naših dijakov. Mladinski dom zato voščiti vsem maturantom veliko uspeha na mali maturi in na prihodnji šolski poti!

MS

ZADRUGA GORIŠKA MOHORJEVA

prireja okroglo mizo

PERIODIČNI TISK IN PROSTOR, V KATEREM IZHAJA

Ustanove - Novi glas - društva

sreda, 29. junija 2011, ob 20. uri na sedežu devinskih zborov

Martina Šolc

SCGV Emil Komel / Snovanja: Glasbeni mozaik

Izsek raznolikega in kakovostnega delovanja

sek bogatega opravljenega dela na goriški glasbeni šoli in v njenih podružnicah. V prvem delu so nastopili dekleta baletnega oddelka, duo kitar, solisti na harmoniko, kitaro, violončelo, violino in trobento ter pihalni kvartet. Posebno topli aplavz si je prislužil orkester SCGV Komel, ki pod taktirko Luigija Pistoreja združuje gojence in profesorje in že zaradi tega pome-

Glasbeni mozaik, ki velja za tradicionalni osrednji zaključni nastop gojencev Slovenskega centra za glasbeno vzgojo Emil Komel, so letos oblikovali izbrani solisti, izvajalci komorne in orkestralne igre. Prav igranje v skupini je namreč pomembna izkušnja za vsakega gojenca in obenem rezultat sodelovanja različnih pedagogov. V veliki dvorani Kulturnega centra Lojze Bratuž so v petek, 10. junija, prikazali iz-

ni za mlade glasbenike posebno dragoceno izkušnjo. Med krajšim premorom je predsednica upravnega odbora šole Komel Mara Černic povedala, da je zaključni nastop obenem eden izmed večerov niza Snovanja. Za uspešno izvedbo tega, sploh pa za delovanje šole se je zahvalila profesorjem, gojencem in ne nazadnje njihovim staršem. Ob poslušanju otrok so se poslušalci lahko navdušili in doživljali globoke občutke. Predsednica se je za spodbude in energije, ki jih že dolgo let vliva v šolo, zahvalila tudi nepogrešljivemu ravnatelju prof. Silvanu Kerševanu. V zadnjem delu koncertnega večera je kot poseben gost stopil na oder pihalni orkester Arcobaleno Junior iz Trsta, ki ga vodi prof. Erik Žerjal. Prvo skladbo so mladi orkestraši izvedli v sodelovanju z baletnim oddelkom, ostale štiri pa so s svojimi zapeljivimi ritmi in znanimi melodijami iz kinematografske zakladnice res segrele občinstvo, ki si je z vztrajnim ploskanjem prislužilo še dodatek.

Bralna značka goriških osnovnošolcev

Gost je bil pisatelj Slavko Pregl

Šolarji vseh goriških osnovnih šol so se v četrtek, 9. junija, zbrali v Kulturnem centru Lojze Bratuž in s himno Dežela branja začeli prireditev ob koncu Bralne značke, ki letos praznuje 50-letnico obstoja. Že 50 let navdušuje otroke od njihovih prvih korakov dalje in jih spremlja v svet samostojnega branja. Po krajšem nagovoru je učiteljica Barbara Rustja povabila na oder priznanega slovenskega pisatelja Slavka Preglja. Otroci so mu navdušeno zaploskali. Razkril jim je nekaj skrivnosti v zvezi z nastankom bralne značke. Povedal jim je, da sta pobudnika tega pomembnega kulturnega gibanja profesor Stanko Kotnik in pisatelj Leopold Suhodolčan. Začutila sta namreč potrebo, da bi mlade ljudi usmerila v branje, v lju-

bezen do jezika, znanja in lepote. Pred pol stoletja so na Prevaljah prvič podelili bralne značke, ki jih je takrat prejelo 119 mladih bralcev. Danes ima društvo mladinske organizacije, založbe izdajajo ogromno mladinske literature, sodelujejo z vsemi šolami v Sloveniji in zamejstvu. Bralna značka je edinstvena v svetovnem merilu, podobnega množičnega branja predvsem osnovnošolske mladine ne naj-

Slavko Pregl (foto M. Ferletič)

demo nikjer na svetu. Ob jubileju je bil izdan zbornik *Branje je potovanje*, ki obsega okrog 350 strani; krasijo ga barvne ilustracije iz zbirke *Izvirne ilustracije mladinskih del*. Vsaka šola ga je prejela v dar. Pisatelj je povedal veliko zanimivih stvari o svojem otroštvu, šolanju in pisanju knjig. Kot otrok je med počitnicami rad obiskoval babico, ki je imela veliko kmetijo. Kmetijstvo ga je zelo veselilo in rad je pravil, da bo kmet, ko bo velik. Po končani gimnaziji v Ljubljani pa se je odločil za ekonomijo. Ves čas je bil odličnjak. Navdušen je bil odločitve, ki mu je dala učiteljica slovenščine v gimnaziji. Napisal je več kot 40 knjig,

zanje pa prejel številne nagrade. Otroci so ga z veseljem in zanimanjem poslušali. Najbolj je navdušil občinstvo, ko je na oder povabil nekaj otrok in z njihovo pomočjo prikazal, kako deluje smejalnik in zavora. Z velikim aplavzom so se učenci zahvalili gostu. Na oder je stopila še pedagoška svetovalka Andreja Duhovnik. Še sama je spodbudila otroke, naj nadaljujejo po poti branja in spoznavanja knjižnega bogastva. Prof. Duhovnikovi gre posebna zahvala, saj je osebno pripeljala gosta v Gorico in poskrbela za vse knjižne nagrade. Sledilo je nagrajevanje superbralcev in žreb srečnežev, ki so prav tako kot superbralci prejeli knjižno nagrado ali torbico, v kateri bodo lahko nosili knjige na plažo. Za konec je voditeljica zaželela vsem bralcem veliko zanimivih poletnih bralnih potovanj. Zahvala gre poleg ZPMS tudi učiteljcem, organizatorjem in vsem mentorjem, ki znajo pozitivno spodbujati učence k branju in pridno skrbijo za vodenje šolskih knjižnic.

SG

GORICA 4. Memorial bratov Špacapan

Sloga spet uspešna!

Na drevoletu 20. septembra v Gorici je bilo med 13. in 19. junijem posebno živahno. Amatersko športno združenje Olympia je tudi letos priredilo memorial, posvečen bratoma Petru in Mirku Špacapanu. Tokrat je potekal že četrto leto. Na turnirju, ki je bil pod milim nebom, je sodelovalo devet ekip: AŠZ Sloga, Pallavolo Fincantieri, AŠZ Naš Prapor, GS Moša, OK Prvačina, O. K. KANAL, O. K. VAL in AŠZ Olympia z dvema ekipama. Ekipa so bile razdeljene v tri skupine in so se pomerile med seboj v ponedeljek, torek in sredo v večernih urah. Polfinale je bil na vrsti v četrtek, finale pa v petek. Na četrto mesto se je uvrstila ekipa iz Moša, na tretje ekipa iz Prvačine, drugo mesto je zasedla Fincantieri, prvo pa Sloga, ki je tržiško ekipo premagala

z rezultatom 3:0. Z ekipo Olympia je nastopil tudi Loris Mania', ki je svojo športno pot začel prav pri Olympii, sedaj pa igra v A ligi v Modeni. Prireditelji so nagradili tudi najboljše posameznike. Najboljši igralec je bil Ambrož Peterlin, najboljši napadalec pa Vasilij Kante; oba igrata pri Slogi.

Najboljši podajalec je bil Federico Pica iz Fincantierija. Tudi letos so priredili dvojni turnir, enega na odprtem in enega v notranjosti telovadnice. Prvi je potekal med tednom, drugi pa v nedeljo. V nedeljo so na mednarodnem turnirju moške odbojke nastopile štiri ekipe. Prvo mesto si je spet izborila Sloga, drugo mesto Olympia, tretje mesto Vežica z Reke, četrto pa Žirovnica. Tudi v nedeljo je bil najboljši napadalec Slogin igralec Vasilij

Kante, najboljši podajalec Žan Beravs iz Žirovnice, najboljši igralec pa Olympiin član Matija Komjanc. Obeh nagrajevanj se je udeležila žena pokojnega dr. Mirka Špacapana dr. Manuela Quaranta s hčerko Angelico, v nedeljo pa je bil prisoten tudi častni predsednik Olympie Martin Kranner. Prireditelji so se nazadnje zahvalili vsem sponzorjem, ki so pripomogli k temu, da je turnir lahko tako lepo uspel.

Obvestila

"Jaz, mi, oni - multikulturni dialog": Po Rimu in Placenci se bo skupinska razstava "Jaz, mi, oni - multikulturni dialog" preselila v Gorico. Odprtje skupinske razstave, ki bo na ogled do 4. julija, bo v petek, 24. junija, ob 18. uri v galeriji Kulturnega doma v Gorici. Sodelujejo Franko Žerjal iz Gorice, Aleksander Peca iz Nove Gorice, Loretta Dorbolo' iz Benečije ter peterka iz Bosne in Hercegovine: Enes Levič, Slavko Medunič, Ruža Gagulič, Samir Hedžbič in Hana Popaja. Umetnike bo predstavila bosanska pisateljica Enisa Bukvič. **Feiglova knjižnica** bo v poletnem času od 27. 6. do 29. 8. 2011 odprta od ponedeljka do petka od 8.00 do 16.00. Za dopust bo knjižnica zaprta od 1. 8. do 12. 8. 2011.

SD Sončnica in AŠZ Olympia prireja poletno središče Srečanja 2011 za otroke od 3. leta dalje od 13. junija do 29. julija v Zavodu Sv. Družine. Tel. št. 335 5952551 (Damijana).

Poletne delavnice Mavrica-ŠC Melanie Klein. V sodelovanju z občino Sovodnje prireja ŠC Melanie Klein od 4. do 22. julija poletne delavnice za otroke od 3. do 10. leta starosti. Vpisovanje sprejemamo do 18. junija na goriškem sedežu ŠC Melanie Klein v Sovodnjah (pot na Roje 25) vsako soboto od 9. do 13. ure. Info na 334 1243766, vsak dan od 10.30 do 12. in od 18.30 do 20.30, www.melanieklein.org.

Slovensko planinsko društvo v Gorici prireja ob 100-letnici ustanovitve večdnevni planinsko-turistični izlet v Bolgarijo od 25. junija do 3. julija. Prevoz z avtobusom. Prednost imajo člani.

Darovi

Mladinski dom se iskreno zahvaljuje g. Marijanu Breščaku, ki je

daroval 875 evrov v njegov skrbstveni sklad za družine gojencev v potrebi.

Cestitke

Dobrodošla mala Julia! S svojim postankom na Skalcah si osrečila mamicco Carmelo, očka Dimitrija in bratca Danjela. Srečni družinici čestitajo in se z njo veselijo prijatelji iz Štandreža.

Mateji Černic, dobitnici nagrade Zlato zmo 2011, čestita in želi še polno uspehov in ustvarjalnih dosežkov Zveze slovenske katoliške prosvete.

RADIO SPAZIO 103

Slovenske oddaje (od 24.6.2011 do 30.6.2011)

Radijska postaja iz Vidma oddaja na ultrakratkem valu s frekvenca- mi za Goriško 97.5, 91.9 Mhz; za Furlanijo 103.7, 103.9 Mhz; za Kanalsko dolino 95.7, 99.5 Mhz; za spodnjo dolino Bele 98.2 Mhz; za Karnijo 97.4, 91, 103.6 Mhz; na internetu www.radiospazio103.it. Slovenske oddaje so na sporedu vsak dan, **razen ob sobotah**, od 21.30 do 22.30. Ob nedeljah od 14.30 do 15.30. Spored:

Petek, 24. junija (v studiu Niko Klanjšček): Zvočni zapis: posnetki z naših kulturnih prireditev - Glasba iz studija 2.

Nedelja, 26. junija (vodi Ezio Gognach): Okno v Benečijo: oddaja v benečanskem in rezijanskem narečju.

Ponedeljek, 27. junija (v studiu Andrej Baucon): Narodno-zabavna in zabavna glasba - Zanimivosti in humor.

Torek, 28. junija (v studiu Matjaž Pintar): Utrinki v našem prostoru - Glasbena oddaja z Matjažem.

Sreda, 29. junija (v studiu Danilo Čotar): Pogled v dušo in svet: Iščemo senco - Izbor melodij.

Četrtek, 30. junija (v studiu Andrej Baucon): Lahka glasba - Zanimivosti in praktični nasveti.

KULTURNI CENTER LOJZE BRATUŽ
KATOLIŠKO TISKOVNO DRUŠTVO
GORIŠKA MOHORJEVA DRUŽBA
SLOVENSKA SKUPNOST

vljudno vabijo na

**ODKRITJE DOPRSNEGA KIPA
DR. ANTONU KACINU**

šolniku, kulturnemu delavcu, politiku in prvemu predsedniku Katoliškega doma ob 110-letnici rojstva

Spominski park - Kulturni center Lojze Bratuž
torek, 28. junija 2011, ob 19. uri

KULTURNI CENTER LOJZE BRATUŽ

vljudno vabi na

Glasbeni večer pod lipami

BAKALINA

Jani Kutin, glas
Renata Lapanja, harmonika

Danilo Čotar nam bo predstavil sir Tolmiz iz Čadrga in sirarsko skuto

Kulturni center Lojze Bratuž
četrtek, 30. junija 2011, ob 20.30

SKPD F. B. SEDEJ

vabi na

**41. FESTIVAL
"ŠTEVERJAN 2011"**

Med borovci

1. julija ob 20. uri - prvi tekmovalni večer
2. julija ob 20. uri - drugi tekmovalni večer
3. julija ob 17. uri - finalni večer

gost finalnega večera bo ansambel
SLOVENSKI MUZIKANJTE

POD POKROVITELJSTVOM ZVEZE SLOVENSKE KATOLIŠKE PROSVETE - GORICA

Trnovca / Pen klub Trst in Artecultura ter Galerija Skerk

Večer v spomin na Claudia H. Martellija

Galerija Skerk v Trnovci je bila v petek, 10. junija, prizorišče spominskega srečanja na pesnika in kulturnega delavca ter založnika Claudia H. Martellija, ki je pred nekaj meseci podlegel hudi bolezni. O njegovi večplastni vlogi v mestnem kulturnem tkivu so spregovorili njegovi prijatelji Walter Chierighin, Antonio Della Rocca, Marko Kravos, Marco Menato, Fulvio Salimbeni in Fulvio Senardi. Srečanje sta ob galeriji Skerk priredila še tržaški Pen klub in kulturni mesečnik Artecultura, ki ga je urejeval Martelli. Moderator spominskega večera Walter Chierighin je uvodoma poudaril različne vloge, ki jih je Martelli v svojem pestrem življenju odigral v ljubljenskem Trstu. Preizkusil se je kot novinar, poznan je bil zaradi svojega umetniškega čuta,

na podlagi katerega je razvil trdno likovno-kritično publicistiko; bil je kulturni katalizator, ki je preko svoje založbe Hammerle prispeval k razvoju krajevne pro-

trden evangeličanski etos njegove veroizpovedi – je bil mnenja Fulvio Senardi. Martelli je vselej spodbujeval kulturni dialog med italijansko-

Foto IG

ze in poezije. Sam je bil pesnik, svoje verze pa je od začetnih poskusov z dekadencijskimi priidhi sredi '60. let v dolgih desetletjih naravnal v smer tvornega soočanja z bližnjim, s človekom. V tem se je dejansko izkazal tudi

tržaškimi in slovenskim kulturnim okoljem. Marko Kravos se je spomnil obdobja '60. let, ko ga je prav Martelli zvalil v pesniški milje tržaških ustvarjalcev. "Martelli je pozorno spremljal razvoj slovenske umetnosti, ker je

verjel, da je kulturno sobivanje temelj in bogastvo Trsta. Nedvomno lahko pritrdim, da je Claudio pripomogel, da smo se tudi Slovenci počutili v zalivskem mestu doma", je dejal Kravos in prebral svojo poezijo Rodna zemlja, v kateri prosi domače okolje, naj ga izpusti iz svojega tesnega objema in naj ga prepusti svetu.

Tržaški narečni pesnik Ezio Giust se je spomnil podpore, ki jo je Martelli vedno izkazoval narečni poeziji, Ettore Menato je obudil Martellijevo vlogo pri snovanju mnogih kulturnih dogodkov. Zgodovinar Fulvio Salimbeni je poudaril pomen revije Artecultura, pri kateri je na spodbudo Claudia Martellija vedno sodelovalo veliko število mladih tržaških publicistov, ki so jim bila vrata drugih revij zaprta. Martelli si je kot pesnik zelo prizadeval, da bi specifično večjezičnega in večkulturnega Trsta potrdila ustanovitev specifičnega tržaškega Pen kluba: "Claudio je imel čarobno sposobnost povezovati umetnike in ljudi med sabo", je dejal predsednik tržaškega Pena Antonio Della Rocca.

IG

Okrogli jubilej

Koprski pokrajinski muzej letos obeležuje 100. obletnico

Pokrajinski muzej Koper letos obeležuje 100. obletnico delovanja. "Vsaka ustanova, ki dočaka tako veličastno obletnico, se lahko pohvali z določeno zgodovino. Pokrajinski muzej Koper je denimo doživel štiri države, različne načine delovanja in zbiranja ter hranjenja predmetov", je ob visokem jubileju za STA povedala direktorica muzeja Breda Krašna. V zadnjih letih se število obiskovalcev muzeja po besedah direktorice povečuje, in to tako domačinov kot turistov iz preostalih delov Slovenije in tujine. Uvajanje pedagoškega programa, kot so delavnice za mlade in šole, naj bi pri-

peljale do tega, da prav otroci pripravijo starše, da ponovno obiščejo muzej, kar Krašna ocenjuje kot izjemno pozitivno. "Naše razstave se pogosto spreminjajo, tudi naše stalne posta-

binskih smernic muzeja, je Krašna odgovorila, da je osnovna dejavnost koprškega pokrajinskega muzeja zbiranje, hranjenje, dokumentiranje in preučevanje premične kulturne dediščine. "S povečanjem razstavnih prostorov, ki je v teku, bomo lahko na ogled ponudili bistveno več predmetov, ki so sedaj shranjeni v depojih", je pojasnila. Letos so na takšen način že odprli občansko razstavo z naslovom Pripovedovanje keramike 18. in 19. stoletja. "Gre za predmete, ki so bili na ogled postavljeni prvič, v začetku naslednjega leta bomo z razstavo gostovali tudi

di v Narodnem muzeju v Ljubljani, nakar bo kot stalna postavitev vselej na ogled pri nas". Glede dolgoročnih načrtov in želja je Krašna omenila obnovo

muzejske palače. Želi si, da bi lahko uredili dvigalo, s katerim bi ogled muzeja omogočili tudi osebam s posebnimi potrebami, ki muzeja danes ne morejo obiskati. S prenovo si po njenih besedah, želijo preseliti tudi upravne prostore, tako da bi bila celotna palača namenjena izključno razstavnim prostorom in muzejski trgovini, torej osnovni muzejski dejavnosti. Med lepšimi koprskimi kotički je tudi muzejski vrt Lapidarij. "Naša velika želja je, da bi na tem vrtu nekoč uredili muzejsko kavarno, za kar seveda potrebujemo določena sredstva, pred tem pa bi seveda morali preseliti restavratorske delavnice, ki so sedaj v prostorih, kjer bi lahko uredili kavarno", je še razkrila Krašna.

V soboto so v sklopu prireditve Poletna muzejska noč odprli tudi tri prenovljene razstavne sobe, kjer bodo odslej na ogled stalne postavitev. Javnosti je tako prvič predstavljeno orožje, ki ga hrani pokrajinski muzej. V ostalih dveh sobah bo prikazano meščansko življenje v 18. in 19. stoletju. Proti koncu leta pa načrtujejo tudi odprtje meščanske razstave glasbenih predmetov in podeželskega življenja. Eno sobo pa si želijo v celoti nameniti obdobju renesanse.

snobna postavitev je precej drugačna od dosedanjih, še vedno z različnimi formami voska povezanih predstavitev del mojstra. Vosek tokrat izgubi vsakršno funkcijo uporabnega in se spremeni v čisto kiparsko instalacijo. Celotna postavitev je zasnovana izrazito kubično, 'odski prostor' dogajanja je razporejen po nivojih starega kamnitega stolpa. Znotraj te 'scenske' umeščenoosti se skriva paradigma dvigovanja, ki razodeva popotovanje duše iz snovnega, kaotičnega, grobega in materialnega, v nesnovno, subtilno, duhovno, nebeško sfero dokončne spojitve z božanskim. Osrednji simbol zgodbe je Zlata Vrtnica v kontrastu z oz. komunikaciji s kvadratom".

Razodevanje 2, kakor je avtor razstavo simbolično poimenoval, se tokrat opazovalcu razkriva v svetu Krasa, pokrajine, prepajane s soncem, burjo in bogato, 'polnokrvno' rdečo zemljo; v prostorih kamnite

arhitekture Kobdilskega stolpa; z vonjem po starih časih in duhtečem vinu. V Štanjelu, starem kraškem naselju, kjer je tudi arhitekt Fabiani pustil svoj pečat enega najlepših spomenikov krajinske arhitekture pri nas. Tokratna igriva in hkrati re-

va popotovanje duše iz snovnega, kaotičnega, grobega in materialnega, v nesnovno, subtilno, duhovno, nebeško sfero dokončne spojitve z božanskim. Osrednji simbol zgodbe je Zlata Vrtnica v kontrastu z oz. komunikaciji s kvadratom".

Kratke

Slovenska poezija na češkem festivalu

V Pragi, bližnjem mestu Berounu in na gradu Krakovec je, znova tudi z udeležbo slovenskih literatov, od 15. do 19. junija potekal mednarodni literarni festival Stranou/Ob robu – Evropski pesniki v živo. Udeležilo se ga je enaindvajset avtorjev iz petih držav; ob najvidnejših čeških so nastopali še slovenski, slovaški, poljski in italijanski pesniki, igralci in glasbeniki. Slovensko besedo so tokrat zastopali Stanka Hrastelj, Andraž Polič, Nataša Burger ter Alenka Jensterle Doležal. Razen Hrasteljeve drugi slovenski avtorji živijo in ustvarjajo zvečine na Češkem. Tako je Alenka Jensterle Doležal predavateljica na Karlovi univerzi, izdala pa je, poleg znanstvenih del, že eno knjigo proze in štiri pesniške zbirke. Nataša Burger je igrala v več slovenskih in čeških filmih, redno nastopa v dveh praških gledališčih, mdr. tudi v lastno monodramo Valovi/Vlny. Andraž Polič, pesnik in glasbenik, pa je svojo četrto zbirko izdal lani. Naj med gosti omenimo vsaj nekaj tistih, ki so že bili objavljeni tudi v slovensščini, kot npr. češki pesnik in znanstvenik Petr Hruška, pesnik in založnik Petr Štengl, eden največjih živečih poljskih pesnikov Ryszard Krynicki idr. Festival prireja Avtorsko združenje Stranou/Ob robu s sedežem v Berounu (<http://festivalstranou.webnode.cz/>). To združenje je že doslej obsežno poskrbelo za promocijo, prevajanje in objavljanje slovenske in drugih slovanskih literatur, in to na Češkem, Poljskem in v Sloveniji. / Peter Kuhar

V Biljah so obujali spomine na slikarja Silvestra Komela

V galeriji Negovana Nemca v Biljah pri Novi Gorici so ob 80-letnici rojstva slikarja Silvestra Komela pripravili pogovor o njegovem življenju in delu. Javnosti so predstavili tudi večje slikarsko delo Bachus, ki je bilo včasih razstavljeno v restavraciji v Rožni Dolini. O delu umetnika, ki bi letos septembra praznoval osemdeset let, so spregovorili njegovi prijatelji in kulturni delavci - dolgoletna direktorica Kulturnega doma Nova Gorica Alenka Saksida, umetnostna zgodovinarica Nives Marvin, vizualna umetnica in direktorica Visoke šole za umetnost novogoriške univerze Rene Rusjan, znanstveni svetnik Branko Marušič, dolgoletni ravnatelj Goriškega muzeja in pesnik Aleksander Peršolja, slikar in profesor na novogoriški umetniški gimnaziji Milovan Valič in umetnostna

zgodovinarica Nelida Nemec.

Ob tej priložnosti je bilo do 15. junija na ogled njegovo delo velikega formata Bachus. Slika Silvestra Komela iz leta 1967 bo ponovno postavljena na prvotno mesto, v restavraciji Rusa hiša v Rožni Dolini. V 25-letnem ustvarjalnem obdobju je Silvester Komel naslikal okrog tisoč del, med katerimi jih je okrog 700 pri zasebnih zbirateljih, galerijah in različnih institucijah, prek sto slik pa še vedno hrani slikarjev sin Boštjan Komel.

Septembra bodo v Novi Gorici ponovno pripravili razstavo goriškega slikarja, na kateri bodo večinoma predstavljena javnosti manj poznana Komelova dela. Kasneje bodo razstavo preselili tudi v Gorico. Silvester Komel je namreč ustvarjal v dveh ateljejih, v obeh obmejnih mestih, in tako skušal že v povojnem obdobju preseči državno mejo.

Perpetuum Jazzile navdušil tisoče Zagrebčanov

Nastop slovenske vokalne zasedbe Perpetuum Jazzile ob 20. obletnici slovenske samostojnosti in dnevu slovenske vojske na v sredo (15. junija) zvečer navdušil več tisoč obiskovalcev na Cvetnem trgu v središču Zagreba, ki so uživali v nalezljivem veselju in pozitivni energiji virtuoznega pevskega zbora mladih Slovencev.

Cvetni trg je bil nabito poln uro in pol, kolikor je potekal brezplačni koncert slovenske vokalne senzacije Perpetuum Jazzile. Nastop

so morali zaključiti kljub glasnim klicem zadovoljnega občinstva za več dodatkov. Pred odhodom z odra so napovedali, da bo 10. oktobra koncert v zagrebški dvorani Vatroslav Lisinski. Koncert razpoloženi slovenski pevci in pevke je bilo izjemno lepo darilo slovenskega veleposlaništva v Zagrebu in poslovnega kluba slovenskih in hrvaških gospodarstvenikov hrvaškim prijateljem ob skupnem 20. rojstnem dnevu Slovenije in Hrvaške. Ob skupni obletnici dveh držav so v sredo pripravili tudi tekmo malega nogometa med ekipo slovenskega zunanjskega ministrstva, ki sta je okrepila hrvaška dopisnika časnika Delo in STA, ter ekipo hrvaških diplomatov. Čeprav rezultat ni bil v ospredju potrditve sodelovanja dveh držav tudi v športu, so na koncu slavili gostitelji s 4:3.

Štanjel / Galerija Stolp na vratih

Rafael Samec, Razodevanje 2

V Galeriji Stolp na vratih v Štanjelu so maja 2011 odprli razstavo Razodevanje 2 umetnika Rafaela Samca. Na odprtju je o avtorju in njegovem delu spregovorila umetnostna zgodovinarica Bojana Čampa, ki je svoj zapis prispevala tudi v zbiranko.

Objavljamo nekaj njenih misli. "Stopinje, ki puščajo za seboj paleto številnih oblik in barv; vtisi v parafinu, vosku, odtisi virtuosnih dotikov, sporočilo duha skozi materijo misli. To je izvirna pot ustvarjalca Rafaela Samca. Svet ideje, ki se skozi utekočinjeno in mehko, nežno snov preliva v kozmos vrhunskih drobnih predmetov, detajlov, v svet, ki ga je ponesele z ravni obrtne virtuosnosti na raven oblikovanja, da, celo na nivo prefinjene kiparske plastike, prelite v vosek.

Kratke

Popravek

V prepisu zapisa, ki ga je Boris Pahor poslal našemu uredništvu pod naslovom Gospod Kodelja ima prav, je žal prišlo do neljube napake. Napačen stavek je tale: "Zgodilo se je, da se z gospodom Kodeljo nisem strinjal, tokrat sem pa čutil pravo zadoščenje ob njegovi trditvi, to toliko bolj, ker nismo samo Kocbekovi nasprotniki...". Pravilno se misel glasi: "Zgodilo se je, da se z gospodom Kodeljo nisem strinjal, tokrat sem pa čutil pravo zadoščenje ob njegovi trditvi, to toliko bolj, ker niso samo Kocbekovi nasprotniki..." Profesorju Pahorju se za napako opravičujemo. Uredništvo.

Umrl je dolgoletni novinar in pisatelj
Jože Hudeček

Po hudi bolezni je v soboto, 18. junija, v 75. letu starosti umrl dolgoletni novinar in pisatelj Jože Hudeček. Hudeček je dolga leta soustvarjal kulturni program na Televiziji Slovenija, uveljavljen pa je bil tudi kot pisatelj. Hudeček, rojen leta 1937, se je po študiju primerjalne književnosti in umetnostne zgodovine leta 1960 zaposlil na Televiziji Slovenija in tam soustvarjal kulturni program vse do upokojitve leta 2002. Med drugim je vodil oddajo Kulturne diagonale in nastopal s kritičnimi komentarji o kulturi in kulturni politiki, veliko se je posvečal likovni umetnosti. Uveljavil se je tudi kot pisatelj in napisal več romanov, esejev in novel. Dvakrat je bil nominiran za Delovo nagrado kresnik za romana Gluhota in Ulice mojega predmestja. Leta 1976 je prejel francosko odlikovanje vitez reda umetnosti in literature, leta 1987 nagrado zlati ekran, leta 1998 Župančičevo nagrado za literarno delo, leta 2006 pa nagrado za življenjski prispevek k razvoju slovenskega novinarstva Društva novinarjev Slovenije Consortium Veritatis/Bratstvo resnice ter viktorja za življenjsko delo.

Tudi Vinko Beličič med štiridesetimi zaslužnimi Belokranjci

Tudi Vinko Beličič med štiridesetimi
zaslužnimi Belokranjci

Dolenjski list je te dni poročal, da so v petek, 17. t. m., v spominski hiši Otona Župančiča v Vinici odprli novo stalno razstavo, poimenovano Zaslužni Belokranjci. Lepi kulturni dogodek je slovesno uvedel predsednik Slovenske akademije znanosti in umetnosti, akademik prof. dr. Jože Trontelj, v kulturnem programu so nastopili učenci OŠ Vinica, predstavniki Krajevne skupnosti Vinica in člani tamkajšnjega športno-turističnega društva. Pobudo za ta hvalevredni poklon vidnim Belokranjcem sta dala prof. Jože Dular in dr. Joža Mahnič, ko sta pripravljala preureditev Župančičeve spominske razstave v Vinici. Kot prvi kriterij pri izbiri osebnosti so določili, da bodo predstavili ljudi, ki so rojeni v Beli krajini in so že pokojni. Seznam je bil kar dolg, saj je štel več kot sto ljudi, na koncu pa so po strogo zastavljenih merilih odločili, da sintetično predstavijo 40 osebnosti, ki so se uveljavile na različnih področjih. Sam razstaveni prostor je uredil arhitekt Marjan Laboda, ki je zelo smotrnino in učinkovito zasnoval novo razstavo, da lahko v tako strnjem prostoru predstavi toliko zanimivih podatkov. Med štiridesetimi je tudi pesnik, pisatelj in prevajalec Vinko Beličič (1913-1999), ki smo ga na Tržaškem poznali in cenili tudi kot odličnega profesorja slovenščine na naših višjih srednjih šolah ter dragocenega sodelavca Radia Trst A in nekaterih drugih publikacij, ki so izhajale in še izhajajo v tem prostoru. Ob portretu in kratkem življenjepisu so v razstavnih omarah na ogled še nekateri njegovi osebni predmeti, na panojih značilne pesmi, nekaj strani iz dnevnika in izbor njegovih knjig. Odprtje nove razstave o zaslužnih Belokranjcih je pomembno kulturno dejanje za vseslovenski prostor in prav bi bilo, da bi temu zgledu iz Vinice sledili tudi drugod.

Zakladi slovenske grafike 1955-2005 / Zbirka
SAZU

V Mednarodnem grafičnem likovnem centru bo akademik Niko Grafenauer v četrtek, 23. junija, ob 20. uri odprl razstavo, posvečeno 20. obletnici samostojne Slovenije, ki bo na ogled do 4. septembra 2011. Na razstavi je predstavljena zbirka 143 grafičnih del 36 slovenskih avtorjev; dela so nastala med letoma 1955 in 2005. Zbirka, ki jo je uredil dr. Lojze Gostiša in predstavlja eno najpomembnejših področij slovenske polpretekle zgodovine umetnosti, je last Slovenske akademije znanosti in umetnosti, njen donator pa je tovarna zdravil Krka iz Novega mesta. Dela v zbirki so večinoma ustvarili pripadniki ljubljanske grafične šole. Njen neformalni začetek je povezan z letom 1955 in prvo mednarodno grafično razstavo (kasneje bienale). Glavne značilnosti skupine so prizadevanje za tehnično popolnost grafičnega lista, večinoma izvedenega v tehnikah jedkanice in akvatinte, odsotnost spontanosti, gestualnosti, dekoracije, podajanje patinaste površine, večinoma v svetli tonski lestvici. Večina avtorjev je vztrajala na robu predstavnega sveta, težili so po osamosvojitvi grafike kot medija in bili navzoči v celotnem procesu nastajanja od ideje, tehnoloških postopkov do odtisa. Uveljavila se je v obdobju od leta 1955 do 1970, določila normative slovenski grafiki in je še danes sinonim za slovensko grafično tradicijo.

Razstavo spremlja dvojezični barvni katalog z besediloma dr. Jožeta Trontlja, predsednika SAZU, in dr. Lojzeta Gostiše. Ob nedeljah (3. in 17. julija, 7. in 21. avgusta ter 4. septembra) bodo ob 12. uri javna vodstva.

GMD / Knjižna novost Jožeta Šušmelja
Zgodbe s Trnovske planote
iztrgane iz pozabe

V Galeriji Ars na Travniku v Gorici so v četrtek, 16. junija, predstavili knjižno novost Goriške Mohorjeve družbe, *Zgodbe s Trnovske planote*, ki jo je zbral in uredil Juže Šušmelj.

Vso zaslugo za izdajo knjige, ki je izšla v zbirki *Naše korenine*, ima avtor, znan kot nekdanji generalni konzul Republike Slovenije v Trstu in pisec, je v imenu založnika povedala Marija Češčut; za grafično opremo se je zahvalila Pavlu Medveščku, za odlični tisk pa tiskarni Grafica Goriziana. Kot je avtor zapisal v uvodu in poudaril na predstavitvi, je bil namen knjige iztrgati iz pozabe del dogajanj na Trnovski planoti ob koncu 19. in v začetku 20. stoletja. V tem času so pričeli Trnovski gozd urejeno in načrtno izkoriščati; planota je bila leta 1860 s sodobno cesto povezana z Gorico, kar je omogočilo večje izkoriščanje gozdnega bogastva, prebivalcem pa lažjo pot v mesto in s tem boljše pogoje za življenje; sploh pa je bil gozd pomembna turistična in izletniška točka goriških meščanov. Skozi razne časopisne članke in odlomke iz knjig je Šušmelj skušal sestaviti zgodbe, pisane z različnih vidikov, ki nimajo skupne niti, temveč so "neke

vrste čitanka". Prispevki so raznovrstni in pestri. V prvem je avtor podal pregled zgodovine Trnovske planote od naselitve dalje. "Gorica je potrebovala ogromno lesa za različne potrebe". Kjer so ga izsekala

zelo priljubljen, častni občan nešeteto mest in občin v Sloveniji.

Drugi sklop tem so opisi potovanja. Največ prostora v knjigi pa zavzemajo lovske zgodbe iz Trnovskega gozda, ki jih je l.

1911 v Lovcu objavljaj domačin, vnet gozdar in lovec Josip Plešničar. Poleg lovske zgodbe, "ki so za današnjo etiko precej grobe", so zelo zanimivi zlasti opisi življenja lju-

nekaj časa služboval tudi na Lokvah in pisal o steklarstvu v Trnovskem gozdu. "Delali so steklenice, ki so jih nosili do Benetk".

Pri starih tekstih je problem, kako stara in včasih nerazumljiva besedila posodobiti, da bi bila današnjemu bralcu razumljiva in da se hkrati ohrani patina časa. Odločili so se za minimalne posege in posodobili le besede, ki jih današnji pravopis več ne vsebuje. Pri tem je veliko napora vložila avtorjeva žena, ga. Olga, ki se ji je Šušmelj javno zahvalil. Pri omenjenih piscih je zanimivo, je dodal, da so razmišljali v nemščini, ker so imeli pretežno nemške šole, pa so bili zavedni Slovenci in so se trudili, da bi pisali slovensko. Sin-

vali, so nastajale čistine, kamor so se nato ljudje naseljevali. Dr. Branko Marušič je za knjigo pripravil študijo o poznanih osebnostih s Trnovske planote. "Ni veliko slavnih, so pa nekateri tako ali drugače prispevali k slovenski zgodovini", je povedal Šušmelj. Kot osrednjo osebnost, ki je danes skoraj povsem pozabljena, je omenil barona Andreja Winklerja; ta je najprej bil goriški glavar, nato poslanec v dunajskem parlamentu in prvi deželni glavar Kranjske. Bil je

di. Nekaj posebnega je tudi novela oz. pripovedka *Trnovska roža*, ki pripoveduje o nesrečni ljubezni med pastirico s Trnovega in mladim kromberškim grofom. Med drugimi avtorji je Šušmelj omenil tudi Petra Butkoviča, župnika v Sovodnjah in vsestranskega pisca ter sestavljalca križank, ki je

taksa je čisto nemška, "kot danes veliko Slovencev v Italiji razmišlja v italijanščini, v glavi prevaja v slovenščino ter piše v italijanski melodiji jezika". V teh zgodbah je skratka videti, da so se naši predniki s planote tudi v težkih življenjskih pogojih trudili poudarjati slovenstvo.

Štandrež / Cerkev sv. Andreja apostola
Uspeh ZCPZ – Gorica

V nedeljo, 12. junija, je bil v nabitno polni štandrežski cerkvi, v organizaciji Združenja cerkvenih pevskih zborov – Gorica in v sodelovanju z župnijo sv. Andreja apostola, koncert cerkvenih pesmi otroških in mladinskih zborov.

daljnega uspešnega razvoja. Kot je pa samo po sebi umevno, bo nadaljnji uspeh odraslih zborov odvisen od naraščaja; zato so zelo spodbudne vedno bolj številne uveljavitve naših mladih pevcev. Pri Združenju cerkvenih pevskih

liko zanimanja pa vse to vzbudi pri naših poslušalcih, je zgovorno dokazal nedeljski dogodek: publika je do zadnjega kotička napolnila štandreško cerkev in pozorno spremljala skoraj uro in pol trajajoči koncert. Večer se je začel z nagovorom predsednika ZCPZ – Gorica, Daria Bertinazija, ki je med drugim poudaril pomen soočanja včlanjenih otroških in mladinskih zborov s sakralno glasbo in pomen njihovega nastopanja pri bogoslužju po župnijah. Sledili so nastopi devetih zborov: Župnijskega otroškega zbora Štandrež pod vodstvom Lucrezie Bogaro, Otroškega zbora Plešivo in Otroškega zbora F. B. Sedej iz Števerjana, ki ju vodi Martina Hlede, Mladinskega zbora Rupa – Peč pod vodstvom Zulejke Devetak, Otroškega zbora Štmaver, ki ga vodi Nadja Kovic, Otroške-

ki ga vodi Lucija Lavrenčič Terpin, Mladinskega cerkvenega zbora Devin, ki ga vodi Olga Tavčar, Mladinskega pevskega zbora župnije Vrtojba pod vodstvom Mojce Maver Podberšič in Čezmejnega goriškega mešanega mladinskega pevskega zbora Primož Trubar, ki ga vodi David Bandelj. Nastope so popestrili še instrumentalisti, ki so spremljali marsikatero pesem.

Po prireditvi je bila za nastopajoče še družabnost, tako da so se otroci lahko poigrali in sklepali nova prijateljstva. Koncerta so se med drugimi udeležili dr. Drago Štoka, deželni predsednik SSO, Walter Bandelj, predsednik SSO za Goriško, Franka Padovan, županja občine Števerjan in predsednica ZSKP, predsednik Zveze cerkvenih pevskih zborov – Trst Marko Tavčar, predsednik Pokrajinske konzulte za Slovence Peter Černič in pred-

sednik Konzulte za Slovence občine Gorica Ivo Cotič. Pozdrav sta poslala podpredsednica goriške pokrajine Mara Černič in goriški župan Ettore Romoli.

Združenje cerkvenih pevskih zborov – Gorica odločno želi nadaljevati zastavljeno pot in tako po svojih močeh skrbeti za duhovno rast naše manjšine v duhu krščanskih vrednot in ljubezni do naroda; to je namreč eden izmed pogojev, da bo naša mladina dozorela v osebe, ki bodo še naprej opora pri obstoju in rasti naše narodne manjšine.

OPZ Veseljaki iz Doberdoba

Mladina je namreč jamstvo, na katerem manjšina lahko gradi prihodnost, med drugim tudi prihodnost našega zborovskega petja. Kot vedno pogosteje zasledimo v medijih, zbori, vključeni v ZCPZ – Gorica, z velikim uspehom nastopajo na raznih pevskih prireditvah in tekmovanjih ter nosijo slovensko besedo in kulturo ne samo med poslušalce večinskega naroda, ampak tudi med druge. Na ta način je naša manjšina vedno bolj prepoznavna, kar nedvomno krepi njene možnosti obstoja in na-

zborov – Gorica je novoizvoljeni odbor sklenil, da bo namenil več pozornosti otroški in mladinski pevski dejavnosti tudi tako, da bo nudil večjo možnost nastopanja in s tem prikazovanja znanja. To je namreč velika spodbuda za vztrajno delo mladih pevcev in pevki ter njihovih pevovodij. Ko-

Mladinski zbor Rupa-Peč

ga zbora Vrh Sv. Mihaela pod vodstvom Karen Ulian, Otroškega zbora Veseljaki iz Doberdoba,

SKLAD MITJA ČUK Odpri so večnamensko središče

Končno so se uresničile sanje!

Predsednica, odborniki, posebej, podporniki in prijatelji Sklada Mitja Čuk so se v soboto, 18. junija dopoldne, na Repentabski cesti številka 66 lahko prepričali, kakšne sadove sta obrodila trdo delo in vztrajnost. Ustanova, ki deluje že dvaintrideset let in nudi pomoč otrokom s trajnimi ali začasnimi ovirami v razvoju, je pred devetimi leti začela graditi večnamensko središče na Opčinah. Projekt "Gradimo skupaj!" je nastal z javnimi prispevki nekdanje Kraške gorske skupnosti, Sklada za Trst, dežele Furlanije Julijske krajine in kot sad prizadevanja mnogih posameznikov ter ustanov.

Kot je v svojem govoru povedala predsednica Stanislava Sosič Čuk, je središče pomemben načrt, ki so se ga lotili z navno zagnanostjo: vanj so vložili ve-

liko energije, truda in dela. Pot od načrta do gradnje je bila težavna zaradi birokratskih, finančnih in organizacijskih zapletov. Kljub temu so vztrajali, ker so se zavedali, da so na pravi poti. Predsednica se je vsem isk-

Foto Kroma

reno zahvalila in svoj poseg končala z željo, da bi to okolje postalo pomembno središče za celotno opensko skupnost. Bogatemu kulturnemu programu na prostem je sledilo res številno občinstvo, med katerimi je bilo kar nekaj uglednih gostov. Potem ko je nadškof Giampaolo Crepaldi blagoslovil večnamensko središče, je pred mikrofonom stopil častni gost, književnik Boris Pahor, ki se je sprehodil skozi zgodovino ponižanih in razžaljenih. "Najprej smo to bili mi, ki so nam zažigali domove in nismo smeli govoriti v last-

Foto Kroma

nem jeziku. Milijoni mrtvih teles so bili kot slama, ki lahko zgori in nihče se ne zanima za to". Opozoril je tudi na dejstvo, da ljudje ne spoštujejo svoje preteklosti, mar jim je samo za lastne pravice in dobiček. Spet se je dotaknil ponižanih in razžaljenih, saj so ljudje trpeli tako na telesu kot v duhu in obstajajo, odkar obstaja svet. "Prav za le-te so zgradili ta dom, saj nanje vsi pozabijo, ko gradijo najnovejša, moderna letala 'za na Mars'. V resnici takih ustanov sploh ne bi smelo biti, ker bi celotna družba morala skrbeti za to, da

ne bi bilo ponižanih in razžaljenih. Ker pa si Sklad že toliko let prizadeva za to, moram iskreno pohvaliti njegovo poslanstvo". S temi besedami je profesor Pahor prerezal trak pred vhodom središča. Kulturni program so popestrili ansambel Kraški muzikanti, mešani pevski zbor Sv. Jernej pod vodstvom Janka Bana, duo Martina in Marko Feri, zbor MIDPS Vesela pomlad, Moški pevski zbor Tabor z dirigentom Davidom Žerjalom in Egon Taučer s harmoniko. Besede občudovanja v pozdravih gostov

so še enkrat poudarile veliko trmo, s katero se je spopadal Sklad Mitja Čuk pri gradnji večnamenskega središča. Tudi Gabriella, Patrik, Sandro in Francesca, gojenci Vzgojnega središča Mitja Čuk, so se ob pomembnem dogodku predstavili s posebno izvirno točko. Francesca je prebrala svojo pesem *Barve*, s katero je prisotne popelja-

la v svet mavrice, ki zapleše v magiji in veselju.

Ob koncu bogatega programa so se prisotni sprehodili po novih prostorih dvonadstropnega objekta s šeststo kvadratnimi metri uporabne površine. Vhod krasí mozaik umetnice Megi Uršič Calzi. V novem poslojpu so uradi, učilnice, sobe, dvorani, kuhinja, bar in skladišče. Tako bodo lahko tu od polteta dalje potekale najrazličnejše dejavnosti, od poletnega centra do jezikovnih in izobraževalnih tečajev.

Metka Šinigoj

Kratki

Slovensko pastoralno središče / Spominska slovesnost v Rižarni

"Ni globine ne temine v našem življenju, kjer Bog ne bi mogel biti navzoč". To sporočilo, ki ga je pri spominskem bogoslužju v Rižarni letos poudaril mašnik msgr. Božo Rustja, je, izrečeno na svetem mučeniškem kraju, še posebej pomenljivo. V koncentracijskih taboriščih, kot je pričujoče v Rižarni, so sile zla mučile in poniževale ljudi. Vendar jim njihova hudobija ni mogla vzeti dostojanstva, saj so te žrtve, čeprav vržene v globino in temino zla, padle v naročje Boga, ki je Bog neizmerno bližine ter je zagotovil: "Jaz sem z vami vse dni tega sveta" (Prim. Mt 28, 20).

Letošnja spominska slovesnost je v organizaciji Slovenskega pastoralnega središča v Trstu potekala na praznik Sv. Trojice. Ob msgr. Božu Rustji, odgovornem uredniku revije Ognjišče in tiskovnem predstavniku Koprške škofije, je somaševal tudi msgr. Marij Gerdol. K tenkočutnemu doživetju in zavzeti molitvi je doprinesel tudi Združeni zbor ZCPZ iz Trsta, ki je pod vodstvom zborovodje Edija Raceta in ob orgelski spremljavi prof. Tomaža Simčiča sodeloval pri bogoslužju ter ga sklenil z vere polnimi skladbama: Jaz sem vstajenje in življenje in O srečni dom nad zvezdami.

Po končanem bogoslužnem opravilu so se sodelujoči pevci zbrali na kmetiji Lojzeta in Zorke Debelis, kjer so kovali načrte za številne dejavnosti v tem poletju, pričeniši s praznovanji 20. obletnice samostojne slovenske države. / J. B.

KŠD Rojanski Krpan / Pesniški natečaj

Konec maja je Kulturno društvo Rojanski Krpan razglasilo in nagradilo zmagovalce tretjega natečaja za izvirno ljubezensko pesem. Pesniški večer s pogledom na Tržaški zaliv je zaživel na sugestivni domačiji Ferfolja na Piščancih. V prvem delu je bil na programu recital del, ki so se prebila v finale, v drugem pa podelitev nagrad.

Na natečaj je dospelo več kot 50 del, večina jih je bilo iz Slovenije, nekaj pa tudi iz naših krajev in Avstrije. V končnico natečaja se je uvrstilo pet finalistov (Jana Kolarič, Ivanka Kostantino, Vojko Rutar, Ida Semenič, Alenka Skupek), pet pa jih je bilo tudi med dijaki tržaškega liceja Prešeren (Barbara Ferluša, Nicola Pinzani, Irina Tavčar, Igor Valič, Štefan Žužek), sicer (žal) edine šole, ki se je udeležila rojanske pobude. Komisijo so sestavljali trije odborniki Rojanskega Krpana in trije zunanji izvedenci (Vera Tuta Ban, Tomaž Škarča, Mairim Cheber).

Odbornik rojanskega društva Peter Verč je z lovoriko za najboljše stihe ovenčal Ido Semenič iz Podnanosa, ki je zapela o nesojeni ljubezni do vojaka. Na drugo mesto se je uvrstila Alenka Skupek, prav tako iz Podnanosa. Tudi publika je izbrala svojo najljubšo poezijo. Nagrada občinstva je šla Vojku Rutarju iz Tolmina. Med dijaki pa je bila po mnenju komisije najboljša Irina Tavčar, ki je pela o ljubezni... do čokolade in s posrečeno temo tudi pri publiki požela veliko odobravanja.

Glasbeno kuliso je večeru dal lanski zmagovalac natečaja, kantavtor Bor Seušek iz Kopa.

ZADRUGA GORIŠKA MOHORJEVA

priveja okroglo mizo

PERIODIČNI TISK IN PROSTOR, V KATEREM IZHAJA

Ustanove - Novi glas - društva

sreda, 29. junija 2011, ob 20. uri
na sedežu devinskih zborov

Lutkarstvo je na Slovenskem zelo razvito v vzhodnih regijah, v Ljubljani in Kranju: močno je prisotno tudi na Koroškem. V zahodni Sloveniji, se pravi na Primorskem - pa že zahodno od Vrhnike -, je lutkarstvo veliko manj opazno. Zakaj pa - smo vprašali Jeleno Sitar, ki že peto leto vodi lutkovno delavnico Devinski vrt ustvarjalnosti. "Točnega odgovora nimam: najbrž na tem koncu slovenskega ozemlja namenajo več energij zborovskemu petju: zato sem zadovoljna, da se na tem skrajnem robu slovenskega etničnega področja posvečamo lutkarski dejavnosti".

Na sedežu devinskih zborov je namreč tudi letos, že sedmič zapored, potekala priljubljena lutkarska delavnica, ki je zaradi lepšega števila otrok bila razdeljena v dve skupini. Obe je vodila priznana režiserka in lutkarica, ki živi in deluje v Ljubljani. Sitarjeva nam je поблиže spregovorila o novosti letošnje produkcije, ki bi jo lahko imeli za krono opravljenega dela. Starši otrok in malčki, ki obiskujejo otroške vrtnice v nabrežinskem didaktičnem ravnateljstvu, so je bili deležni ob tradicionalnem srečanju za podelitev bralne značke v petek, 17. junija.

Mlajši udeleženci so ob pesmi in glasbi pripravili lutke in sceno za uprizoritev priredbe češke ljudske pravljice o treh metuljih. "Ker pa

LUTKARSTVO Devinski vrt ustvarjalnosti Vsi za enega, eden za vse!

je letošnji tečaj obiskovalo kar dvajset otrok, smo se odločili dodati trojki žuželk še četrtega metulja", nam je obrazložila Sitarjeva in dodala, da temelji sporočilnost zgodbe na prijateljstvu, "dogajanje zgodbe bi lahko strnili v geslo: vsi za enega, eden za vse!".

Tudi letos so se obiskovalci Devinskega vrta ustvarjalnosti, ki ga ob podpori Urada za Slovence v zamejstvu in po svetu in ZKB prireja OPZ Ladjica, preizkusili v različnih lutkarskih tehnikah. "Tehnika je bila mešana. Imeli smo pravi marionetni mostiček, se pravi, da smo upravljali prave marionete, s katerimi smo upodabljali metulje in njihovo letenje. Naše žuželke so posedale po rožah, ki smo jih ustvarili z

ročnimi lutkami in jih vodili od spodaj navzgor; oblake in sonce pa smo upodobili s ploskimi lutkami". Kaj pa scena? "Letos je bi-

Foto IG

la zelo barvita: nastala je s potiskom rok, ki so jih otroci namočili v barvo". Mentorica nam je tudi povedala, da so otroci tokrat

veliko urili svoje interpretacijske sposobnosti, podmladek, ki vrsto let zvesto spremlja devinski tečaj, na tvoren način sodeluje in se razvija v sodelovanju z že bolj izkušenimi kolegi. Starejša lutkovna skupina, ki se je zbirala v popoldanskih urah, je namreč pripravila posebno lutkovno predstavo, namenjeno najljubšim igračam, dogajanje pa so postavili v cirkuško areno. Predstava z naslovom *Življenjepisi igrač* je zaživel tudi na letošnjem festivalu amaterskih gledaliških skupin v Mavhinhah. "Šlo je za eksperimentalni projekt: najdražjim igračam iz otroštva so tečajniki dahnilo življenje in jih postavili v zaključeno zgodbo. Prva skupina je delala po že dodelanem scenariju, starejša je bila pri snovanju predstave bolj samostojna. "To je bilo tudi logično, saj vnaprej scenarija ni bilo mogoče pripraviti, ker nismo vedeli, kdo bo nastopal..."

IG

DSI Tokrat politika v Peterlinovi dvorani

(Ne)zaupanje v novoizvoljeno občinsko upravo

Prejšnji teden je v Peterlinovi dvorani tekla beseda o občinskih in pokrajinskih volitvah na Tržaškem. Povabljeni so bili vidni predstavniki stranke Slovenska skupnost, da bi spregovorili o političnem stanju in rušenju sedanje desne sredine. Zaradi raznih zadržkov marsikateri izmed njih ni mogel priti, tako je bil prisoten le tajnik SSK Peter Močnik, ki se je najprej osredotočil na analizo splošnega političnega dogajanja.

Dejal je, da so bile krajevne volitve rezultat vsedravnega političnega stanja, saj so se Italijani naveličali Berlusconi. "Ne zanima jih, kako zapravlja denar, v Italiji prevladuje namreč še vedno mačistično

mišljenje: če ima ženske in denar, pomeni, da ni slab". Ker pa so raziskave dokazale, da v Italiji živi polovica upokojenec s petsto evri na mesec, medtem ko si je predsednik vlade podvojil dobiček, je to privedlo do velikega škandala. Močnik je citiral Machiavelijevo misel, da so ljudje ubogljivi, dokler se ne dotakneš njihovega žepa.

Nato je spregovoril o delovanju leve sredine, o kateri je prepričan, da "je imela eno prestavo več od ostalih, saj je imela izredno dobro volilno kampanjo". Ker so se zedinili tako za programe kot za kandidatke vseh strank, so prišli pravočasno na dan. Poleg tega so bili kandidati stalno na tere- nu. Po govornikovem mnenju

je desna sredina imela kar dva problema: ni se zedinila, poleg tega so bili njeni kandidati sprti med seboj. To je privedlo do "eksplozije desnice" v Trstu. Začelo se je z Menio, ki je prišel navzkriž z Bandellijem, ko je bil še z Berlusconi. "Kar je ostalo od desne sredine, je imelo dva sovražnika: Bandellija in Cosolinija. Medtem se je Menia ločil, UDC pa je skušala vzpostaviti tretji pol, ki ni prišel nikamor".

Leva sredina je v Trstu zmagala samo z lastnimi silami. "Bilo je logično, da bo zmagal Cosolini, čeprav z nižjim rezultatom od pričakovanega. Desnica ga sicer ne bo nikoli volila, ker ga še vedno pojmujejo kot tajnika levih demokratov". Sedaj pa se postavlja vprašanje,

kako bodo upravljali občino. "Predsednica pokrajine Maria Teresa Bassa Poropat in Cosolini sta se sicer pogovorila z določenimi ljudmi, a sodeč po klimi v Trstu, je bilo logično, da ne bosta izbrala Slovenca za odbornika". Sicer je po Močnikovem mnenju zgrešeno ocenjevati osebe, preden začnejo delati, ocenjevati moramo njihova dejanja. Tokratni gost Društva slovenskih izobražencev je občinstvu v Peterlinovi dvorani obrazložil, kakšen kaos je pustil za seboj Dipiazza, saj načrtov za javna dela sploh ni, razen nekaj projektov za redne posege. Kako bodo to rešili, je velika uganka, ker je velika večina odbornikov novincev v politiki. Marsikdo si ob tem postavlja vprašanje, kako bo stekla obnova življenja v Trstu, ker je le-to popolnoma zatohlo in zaprto. "Čeprav ljudje pričakujejo gospodarski zasuk, za sedaj ni perspektive razvoja".

Šin

NARODNI DOM Podelitev nagrade Zlato zrno

Letošnja prejemnica je Mateja Černic

Zlato zrno, nagrada, ki jo že peto leto podeljuje Sklad Sergij Tončič, bo še naprej rojevalo sadove na področju glasbene umetnosti. Lanskega nagrajenca Igorja Zobina je letos nasledila zborovodkinja Mateja Černic, ki je s svojo deklislo pevsko skupino Bodeča neža z Vrha Sv. Mihaela doživela večje uspehe na domačem in mednarodnem prizorišču. Slovesno podeljevanje nagrade, ki jo za nagrajenca poleg bančnega čeka v višini dva tisoč evrov tvori še simbolna kocka z zlatim zrnom (oblikovalka je beneška umetnica Luiza Tomasetig), je bilo v petek, 17. junija, v Narodnem domu v Trstu. Marko Kravos je bil letos še zadnjič predsednik ocenjevalne komisije, ki so jo sestavljali Aleš Doktorič, Klavdij Palčič, Rossana Paliago in Marko Sosič; tudi komisiji je potekel mandat. V razmišljanju je Kravos poudaril pomembno vlogo, ki jo odigrava Sklad Tončič v našem zamejskem prostoru: Sklad namreč ob nagradi Zlato zrno namenja svojo podporo tudi zaslužnim študentom na višješolski in zlasti univerzitetni ravni. "Zlato zrno pomeni spodbujanje ustvarjalnosti v našem okolju: s to nagrado želimo podeljevalci opozoriti na

uspehe, ki so jih ustvarjalci vsaka na svojem področju bili deležni pri nas in v tujini v obdobju zadnjih dveh let", je dejal predsednik Kravos in se zahvalil osrednjim sponzorjem Zlatega zrna, Banki Koper, Zadrudni kraški banki z Opčin, Finančni družbi KB1909 in tiskarni Graphart.

Nominiranci: Andrej Kralj, Mateja Černic, Peter Gergolet, Petra Grassi in Jure Kopušar (foto IG)

Slavnostno podeljevanje Zlatega zrna, na katerem je s svojo harmoniko sodeloval tudi lanski prejemnik nagrade Igor Zobin, je bilo tudi tokrat priložnost, da mladi slovenski umetniki iz Furlanije Julijske krajine predstavijo sebe in svoje umetniško področje. Glasbenica in zborovodkinja, pianistka, pedagoginja, korepetitorica, skla-

dateljica, predvsem pa navdušena raziskovalka glasbene umetnosti Petra Grassi je v pogovoru s članico žirije Rossano Paliago povedala, da vsakršna izkušnja na zborovodskem področju mora temeljiti na suverenem poznavanju kakega inštrumenta: drugače je težko, da se dirigent do-

estita v predstavi Vrtljak v zadnji sezoni SSG prvič spoprijel s profesionalnim gledališkim okoljem, kljub temu da ga je zamejski prostor kot izvrstnega igralskega amaterja spoznal že v preteklosti, zlasti kot tečajnika Šole Studio Art. Kopušar se je v študijskih letih v Ljubljani preizkusil tudi v vlogah v več slovenskih filmih, potrditev njegove igralske tenkočutnosti in večplastnosti pa je bila nedvomno vloga v lanskem predstavi SSG. Duo Andrej Kralj in Peter Gergolet sta s CD-jem *Tekočina* prejela nominacijo za izvirno ustvarjalni projekt. Z njim sta vnesla v zamejsko umetniško okolje pravo novost. Kralj in Gergolet sta s skladbami na zgoščenki *Tekočina* skupine Vulture and the Guru izrazila svojo izvirno glasbeno in besedno ustvarjalnost, ki presega lokalno povprečje z iskanjem dialoga s sodobnimi težnjami na širšem mednarodnem obzorju. Pri izvedbi izvirne glasbe na CD-ju so sodelovali številni krajevni ustvarjalci. Od konceptualne svežine grafične podobe zgoščenke do eklektičnih uglasbitev, ki so smiselno izoblikovane v živ splet z besedilom, je *Tekočina* kompleksen glasbeni dosežek, ki si bo nedvomno utiral pot na slovensko tržišče, v prihodnje pa bodo njegove skladbe najbrž doživele tudi angleški in hrvaški prevod.

Študent na ljubljanski AGRFT Jure Kopušar je sogovornici zaupal, da se je z nastopom v vlogi trav-

presenečena. "S to nagrado mi je bil povrnjen trud, ki sem ga doslej vložila v vodenje skupine Bodeča neža, s katero sodelujem že štiri leta. Prepričana sem, da ta nagrada ni bila podeljena le meni, temveč tudi vsem članicam deklislo skupine, ki so se v teh letih izkazale kot marljive in delavne pevke". Pred kratkim je z njimi osvojila dve zlati priznanji na državnem tekmovanju v kraju Vittorio Veneto, lani prvo mesto in najvišje priznanje na Mednarodnem festivalu mladinske zborovske glasbe v Belgiji, leta 2009 pa dve zlati plaketi na Mednarodnem tekmovanju Slovakia cantat v Bratislavi. Matejo Černic odlikujejo tankočutnost, komunikativnost, pozornost do kakovosti vokalnega izražanja, predvsem pa sposobnost razumevanja in poglobljanja stilnih in izvajalskih zahtev slovenske in tuje zborovske literature. Matejo smo vprašali tudi o prihodnjih izzivih, ki čakajo njen zbor: ali se bo zopet preizkusila na kakšnem tekmovanju? "Ne bi se rada prenatrgala, ker je za vsako tekmovanje treba najprej počakati na vabilo prirediteljev. Po uspešni udeležbi na tekmovanju v Belgiji in v Vittorio Veneto smo za zdaj prejele vabilo za ti dve pevski srečanja. Tekmovanja sicer veliko stanejo", je zaupala Mateja, ki bo vodenje deklislo skupine Bodeča neža nadaljevala tudi v prihodnje. Zborovodkinja nam je obenem povedala, da se bo skupina septembra predstavila s prvim CD-jem. Kako pa bo Mateja uporabila denarno vsoto nagrade? "Nisem še imela časa, da bi o tem razmislila: najbrž jo bom investirala v svoj študij in izpopolnjevanje v tujini".

Foto IG

Mateja Černic / Motivacija je temelj zborovskega delovanja

Mateja Černic je po rodu iz Doberdoba. Je zborovodkinja mlajše generacije, ki je s tekmovalnimi in umetniškimi dosežki deklislo vokalne skupine Bodeča neža v kratkem času dosegla preboj iz razširjenega, samoreferenčnega zadovoljevanja, kar pomeni tudi emancipacijo amaterske zborovske dejavnosti. V domači vasi je že več let članica MePZ Hrast, ki je pod vodstvom Hilarija Lavrenčiča dosegel vidne rezultate v zamejstvu in na mednarodnih tekmovanjih. Ko je odšla na študij v Ljubljano, je svojo pevsko izkušnjo razvijala v prestižnem Akademskem pevskem zboru Tone Tomšič. "Takrat sem spoznala, da zborovsko petje ne pomeni le preživljanje prostega časa v prijetnem okolju, a veliko več", je povedala Mateja. V ljubljanskem zboru je odkrila, kaj pomeni prava motivacija in kako lahko ta vidik postane temelj uspešnega zborovskega delovanja. "Ta princip sem nato prenesla na rodna tla in ga skušala deliti med pevke Dekliskih skupine Bodeča neža". Glede na rezultate, ki so jih pevke z Vrha Sv. Mihaela doživele v zadnjih letih, lahko nedvomno ocenimo, da je Mateja Černic v zasledovanju tega cilja uspela; dokazala je, da se lahko do pevske vrhunec povzpne tudi neprofesionalni zbor. "Amaterski zbori so včasih celo boljši od profesionalnih", nam je povedala zborovodkinja, ki je bila nad podelitvijo nagrade Zlato zrno

OPČINE Konec sezone

Vesela pomlad se predaja poletju

Pevci zbor Vesela pomlad so uradno končali pevsko leto na tradicionalni prireditvi *Poj, pleši, igray*, odborniki pa teden kasneje na občnem zboru, ki je z obračunom opravljenega dela prinesel tudi nekaj pomenljivih novosti. Na blagajniškem področju se sezona končuje z minimalnim dobičkom, na pevskem pa se je obrestovala izbira zborovodkinje Andreje Štucin, ki je zagotovila mlajši deklislo pevski skupini bogat koledar nastopov na vsakoletnih in izrednih prireditvah z dobrodelnimi pobudami vred. Štucinova je pojasnila, kako je v tem prvem letu sodelovanja gradila na vokalni tehniki, in je ugotovila, da bi v prihodnjem

letu lahko delala še bolj učinkovito, če bi se število vaj povečalo za dve tedenski. Skupina osmih pevok od 12. do 19. leta starosti deluje z navdušenjem in ima veliko načrtov za prihodnjo sezono, potrebna pa je številčne okrepitev, kar velja tudi za otroško skupino, ki šteje pet članov. Najmlajši so letos delali pod mentorstvom g. Franca Pohajača in sneli rali program, ki je slonel na ljudskih pesmih. Posebnost te skupine je preseganje običajnih meja, ki jih zborovodje postavljajo otroškim zborom, saj so mali pevci postali tako samozavestni in samostojni, da so se lahko lotili troglasnih pesmi kot tudi ritmično bolj zahtevnih skladb, kar so dokazali

tudi na nastopu ob prireditvi *Poj, pleši, igray*, ki sta jo z njimi oblikovala še MIMPS Vesela pomlad s prikazom "geografske" in stilne raznolikosti svojega programa ter gostujoči zbor Osnovne šole Livade iz Izole. Za ples in igranje so poskrbeli hip-hop solistka Sandra Grlj, plesna skupina SKD Tabor, pianist Rok Dolenc in flavtistka Urška Petaros. Pevci openskega društva so prejeli priznanja za pevsko leto in diplome za večletno sodelovanje na občnem zboru, ki je bil tokrat volilnega značaja. Društvo je pridobilo kar tri nove odbornice; tem se je pridružila še predstavica mladinske pevске skupine, ki bo na tak način zastopana tudi v odboru

in bo lahko neposredno usmerjala delovanje na osnovi izkušnje in s svežim pogledom mlajše generacije. Iz odbora pa je po preko dvajsetletnem sodelovanju izstopila Nataša Sosič, ki je v zadnjih letih bistveno pripomogla z vodilno vlogo k načrtovanju in realizaciji vseh društvenih projektov. Njeno nadaljnje sodelovanje v obliki svetovanja je sicer zagotovljeno, prenovljeni odbor pa odpira novo poglavje v zgodovini društva in se bo moral najprej ukvarjati z vprašanjem novih vpisov v času, ko se otroci vedno manj ukvarjajo z zborovsko dejavnostjo. To je morda odraz sedanjega časa ali potrebe po iskanju nove formule. Osnovnošolci, ki razmišljajo o pevski dejavnosti, so vabljeni, da se pridružijo otroški pevski skupini, ki bo imela prvo vajo v sredo, 14. septembra.

PAL

Obvestila

Praznik sv. rešnjega telesa in krvi bo v četrtek, 23. junija, s slovesno sv. mašo ob 19.30 v župnijski cerkvi v Sv. Križu. Sledila bo procesija.

Slovensko prosvetno društvo Mačkolje prireja letni koncert Mešanega pevskega zbora Mačkolje pod vodstvom Andreje Štucin. S petjem obarvani večer, s katerim mačkoljanske pevke in pevci končujejo še eno uspešno sezono, bo poleg domačega zbora sooblikoval še moški oktet Aljaž, ki ga vodi Matej Lazar. Koncert bo v četrtek, 23. junija, ob 20.30 v župnijski cerkvi sv. Jerneja v Mačkoljah. Prisrčno vabljeni!

Delavnice slovenščine za otroke od 9. do 12. leta v projektu Jezik-Lingua: v slovenščini o glasbi, filmih, računalništvu, o mladinskih revijah, o slovenski pop in rock pevcih, o hrani, o oblačilih, predmetih in o drugem, kar je mladim všeč, in o šoli v neformalni slovenščini. V prostorih Slovenskega dijaškega doma S. Kosovela, ul. Ginnastica 72, Trst, vsak torek in četrtek od 9.30 do 11.30 od 13. 6. 2011 do 1. 7. 2011. Informacije: teco01@jezik-lingua.eu.

Romanje na Sv. Višarje v soboto 25. junija. Za vpis in vse ostale informacije pokličite (čim prej!!) na tel. št. 3479322123. Avtobus bo odpeljal z Opčin ob 6.40, s trga Oberdan ob 7. uri, s Proseka ob 7.20, iz Sv. Križa ob 7.25, Nabrežine ob 7.30, Sesljana ob 7.35 in Štivana ob 7.40.

Slovenska prosveta in DSI sporočata, da bo ob 100-letnici rojstva in 35. obletnici smrti Jožeta Peterlina sv. maša v njegovem rojstnem kraju na Vinjem vrhu pri Beli Cerkvi na Dolenjskem v nedeljo, 26. junija, ob 11. uri. Vse, ki bi se radi udeležili te slovesnosti, vabimo, da se prijavijo v uradih Slovenske prosvete, ulica Donizetti 3, tel. 040 370846 od 9. do 13. ure.

Ob izgubi
drage sestre Silvane
izrekamo globoko sožalje
gospodu župniku
MARKUŽI
in ostalim sorodnikom
ŽUPLJANI ŠEMPOLJSKE
FARE

SKD BARKOVLE Kulturni večer

Uspeh bratov Turk

Redke so družine, v katerih je umetnost sestavni del vsakdana njenih članov. Brata Štefan in Martin Turk pričata vsak s svojega umetniškega zornega kota, da je to še kako mogoče. Svoje umetniške izkušnje sta Štefan in Martin pred nedavnim predstavila v domačem okolju na večeru Slovenskega kulturnega društva Barkovlje. Povezovalka večera, novinarka Ivana Godnik, je najprej odprla likovno razstavo Štefana Turka, ki jo je z vsebinskega vidika posvetil ravno Barkovljam. V črno-belem stilu je Štefan prikazal, kakšna je bila zlasti nekdanja arhitekturna podoba tega mestnega predela, ki je z zelenicami in vrtovi ter dvorišči in hišami tvoril prav poseben mikrokozmos, od koder se je pogled razprostiral po Tržaškem zalivu. Pri svojem snovanju se je Štefan Turk zlagodeval po starih fotografijah, ki pričajo o takem okolju, ki je v mnogih primerih polagoma klonil drugačnim, modernejšim arhitekturnim izbiram in tako izgubil nekdanjo pristnejšo podobo. Štefan Turk, čigar opus je trenutno razstavljen tudi v Trevisu in Ljubljani, je svojo umetniško zbilico preizkusil v številnih likovnih tehnikah, tudi v ilustrativni: prikupne so namreč ilustracije, ki jih je za mlado publiko izdelal za revijo Galeb. Morda bo ravno ta specifična likovna vrsta postala izhodiščna točka za prihodnje sodelovanje med Štefanom in Martinom. Ob koncu večera je namreč Martin Turk, ki je po končanem študiju režije na ljubljanski AGRFT postal ened izmed najbolj perspektivnih slovenskih filmskih režiserjev, izrazil željo, da bi se z bratom Štefanom nekoč preizkusila v animiranih filmih. Režiser je v odgovorih na vprašanja Godnikove zaupal občinstvu, da se pripravljaja na snemanje zahtevnega celovečernega filma, katerega dogajanje je po večini postavljeno v našo regijo:

nekateri prizore bodo snemali ravno v Barkovljah. Ta film bo namreč za Martina Turka največji izziv za njegovo kratko, a sijajno kariero, glede na to, da budget načrta znaša milijon in dvesto tisoč evrov. "Ko imaš na razpolago tako vsoto denarja, ne smeš zgrešiti", je jasno povedal režiser, ki se dobro zaveda, da mu bo le suverena izpeljava tega celovečerca zagotovila možnost usresničevanja nadaljnjih ambicioznih filmskih načrtov. Martin Turk je povedal, da je zgodba filma osredotočena na dinamike družinskega kroga. Člane družine, katerih odnosi so na začetku filma dokaj zapleteni, doleti huda preizkušnja: razplet dogodkov pa bo privedel do srečnega konca. V filmu bosta nastopila Boris in Sebastian Cavazza, Miranda Cahar-tija, Franco Korošec in Maurizio Zacchigna. Občinstvo se je o režiserskih sposobnostih Martina Turka prepričalo na lastne oči, saj so na večeru predvajali dva njegova filma: kratkometražca *Robutanje koruze* in televizijskega srednjemetražca *Soba 408*, ki je prejel nagrado filmskih novinarjev na Festivalu slovenskega filma v Portorožu. V prvem filmu - zaradi odsotnosti besede - prevladuje slika in mimika ter izraznost nastopajočih, drugi film, ki ga zaznamuje črno-bela tehnika, pa temelji na slogu francoske šole iz '60. let: to je ogrodje, v katerem se razvija strastna zgodba ljubimcev, ki za vrati hotelske sobe pozabita na samoto vsakdana. Martin Turk je na večeru spregovoril še o težavah, ki jih srečuje pri pisanju scenarijev, Štefan pa je zaupal, da bratove filme ceni zaradi njihovega ne-komercialnega predznaka. Likovnik je bil obenem dokaj kritičen do zamejskega in širše tržaškega okolja, ki ima vedno manj poslušaja za umetnost. "Prav zato iščem bolj plodne situacije drugod", je dejal Štefan.

IG

Prvo teološko izobrazbo je vsrkaval v Gorici, Vidmu in Ljubljani

Molitev za beatifikacijo duhovnika z vsem srcem

V organizaciji Gibanja Pot je se je uresničevala v župnijski cerkvi v Godoviču posebna sončna nedelja, 29. maja, natanko deset let, potem ko je gospod Vinko Kobal odšel v večnost – k Njemu, ki ga je vse svoje življenje prinašal vsakomur, s komer se je srečal. Njegovo zemeljsko življenje se je pred desetimi leti, 29.5.2001, končalo v Godoviču, prav zato so se ga v tem kraju, kjer so potekala tudi številna duhovna srečanja, spomnili v sliki, pesmi in besedi. Večinoma z njegovimi mislimi o osebi, mladih, gorah in seveda o Poti za Kristusom in s Kristusom pa seveda tudi z gospodom Vinkom... Končali so s sv. mašo in družabno-spominskim srečanjem zunaj cerkve in pred doprtnim kipom Vinka, ki stoji nedaleč od vhoda v cerkev. Končali? Ne, nepozabno, se nikoli ne konča - Pot vodi naprej.

Vinko Kobal se je rodil leta 1928 v Vrhopolju pri Vipavi. V malo semenišče je vstopil v Gorici leta 1939 in tam tudi dokončal prvi letnik nižje gimnazije. Leta 1940 se je, zaradi začetka vojne, celotno semenišče preselilo v videmsko malo semenišče, kjer je Vinko končal nižjo gimnazijo in opravil tudi prvi letnik višje gimnazije. Zaradi vojnih nevarnosti je sledila še selitev v slovenski del goriškega bogoslovnega semenišča, ki so ga zaprli za Veliko noč leta 1945 in vse dijake poslali domov. Prišli so tudi dnevi begunstva na različnih koncih Italije in končno se je lahko z drugimi semeniščniki vrnil v Gorico. Septembra 1945 je šolanje nadaljeval, in sicer na drugi strani meje v coni A, pod ameriško upravo. Tako je ob božičnih počitnicah 1945 prvič, a ne zadnjič, doživel tudi pritiske miličnikov (kasneje pa tudi Udbe), ki so ga odvedli na zaslišanje v Ajdovščino. Leta 1947 je Vinko maturiral. Septembra 1947 se je vpisal na Teološko fakulteto v Ljubljani in bil sprejet v bogoslovno semenišče. Po študiju na teološki fakulteti v Ljubljani je bil leta 1951 posvečen v duhovnika. Od začetka petdesetih do konca sedemdesetih let je bil župnik v Ročinju, kjer je začel ubirati nova pota v delu z mladimi. Do leta 1983 je bil župnik v Desklah, leta 1985 pa je nastopil službo župnika v Godoviču, kjer je služboval do smrti. Vinko Kobal je bil leta 1999 odlikovan z nazivom papeškega kaplana. Umrli je 29. maja 2001.

Posvečal se je predvsem delu z mladimi najprej v Bavšici in Logu pod Mangartom, potem pa na najbolj znanih poletnih tednih duhovnosti, ki jih je za mlade prirejal v Stržišču v Baški Grapi. Svoja spoznanja pri verski vzgoji mladih je strnil v štiriletni cikel katehez. Prvi cikel z naslovom Srečanje je leta 1995 izšel v knjigi založbe Ognjišče. Ob raznih priložnostih in tudi ob tej obletnici smo lahko od

pripadnikov njegovega gibanja Pot slišali, da so vera, upanje in ljubezen ključni pojmi Vinkovega duhovnega delovanja, kar razodeva tudi v svoji duhovni oporoki: "Moje največje bogastvo je bilo življenje, ki sem ga prejel kot dar in radostno živel. Kar je bilo dobrega v njem, bo ostalo vsem, ki sem jih imel rad; kar je bilo grešnega, je sprejel Kristus nase in uničil s svojim trpljenjem ter izbrisal s krvjo. Moje besede so bile le seme, ki ga je Bog po meni sejal, rodile bodo sadove z milostjo, ki jo bo

na platnu uzrla Vinkov smejoči obraz in zaslislala v posnetku njegov glas, videla njegove gibe, so se meni, pa ne le meni – da ne boste rekli "sentimentalni babi", pač pa tudi trdnim možakarjem ulile solze in se ponavljale samo besede: HVALA, HVALA. HVALA... To ni pocukranost in ne solzavost. To je zahvala, slavljenje Občestva, Tovaršije, ki presega dimenzije zemeljskih medsebojnih odnosov. Ki združuje nemogoče. Ki daje "studence voda iz pečine", ker temelji na klicu po imenu od Ži-

on dodal vsaki duši, ki jih je z odprtim srcem sprejemala. Prosim vse, ki sem jim kaj hudega storil, naj molijo za mojo dušo; ljubezen, ki jo nosim v srcu, jih bo vedno spremljala, še bolj po smrti kot za življenja. Vsem mladim po srcu in po letih želim, da jim ne bi zmanjkalo zaupanja v božjo dobroto in v človekovo srce. Naj ne odnehajo nikdar pri utrjevanju božjega kraljestva na tej zemlji, kjer je lepo tudi, če nameriš na zlo in trpljenje, ker zmaga je le v Vstalem Kristusu".

Mirjam Sterle iz gibanja Pot je v spomin na duhovnega vodjo, med drugim, zapisala: "Hvaležna sem Vinku, da je svojemu tramastemu značaju navkljub pred Bogom popustil. Še več: da Mu je dovolil, da ga je oblikoval v orodje svojega veselega oznanila. Zdaj bi sicer včasih zavzdihnila: "Pošteno nam jo je zagodel... zdaj pa imamo ...!" Ampak ... tako je vsaj v življenju nekaj sočnega, nekaj se dogaja ... in imajo celo odrgnine, rane, pót ("švic"), žulji, in kar je še podobnega, neki smisel! Aleluja!"

Katarina Zupančič pri uvodu v pozdrav miru med mašo ob 10-letnici:

"Kolikokrat smo si v tej cerkvi podali roke, se drug drugemu nasmejali, se objeli, potočili tudi kakšno solzo veselja, ob odpuščanju, ki smo ga bili deležni po človeku, s katerim smo bili v tednu, vikendu duhovnosti?!"

Odgovor nosi vsak v svojem srcu.

Srce je prostor v človeku, za katerega se poteguje Jezus, in to čisto zares - kot bi rekel Vinko. In tudi danes tako jasno vidim Vinkov obraz veselja in odpuščanja vsem nam, ki smo ga lomili in bili kože in kozli (in smo še).

V to njegovo čredo koz in kozlov vstopa Jezus in nas ob odprtem, praznem grobu pozdravlja: "Mir z vami".

Kaj ni to lepo? Čudovito, krasno. Kaj ne, Vinko?"

Po maši Janja Lstenci: "... ko sem

vega Boga, ki je Sveti, Močni in Nesmrtni. Zato naj bo tale sv. Maša zahvala za gospoda Vinka ob 10. obletnici njegove preselitve "tja gor" in moč za neizmerno ODGOVORNOST, ki jo imamo drug do drugega in do vsakega – duhovno, duševno in tudi materialno".

Tudi v Stržišču, kjer je desetletja nastajalo duhovno središče Poti, se je ta dan v cerkvi sv. Ožbolta zbralo kakih 100 popotnikov, sorodnikov in prijateljev g. Vinka. Mašo, ki jo je preveval stržiški duh, je - ob somaševanju drugih popotniških duhovnikov - daroval g. Jože Pegan. "Ob uvođih in pridigi, ki so bili stkanji iz osebnih doživetij in spominov, je bilo ponovno začutiti, da je Vinko s svojim pričevanjem za Kristusa spremenil naša življenja", so ugotavljali.

In še: "Seme, ki ga je v svojem zemeljskem življenju sejal, klije in daje svoj sad. Tiste, ki so se srečali z njim in preko njega na novo odkrivali Kristusa in Njegov klic k svetosti, so ta srečanja močno zaznamovala. Tako zelo, da lahko danes po njih Vinkovo karizmo in predanost Bogu in Njegovemu načrtu začutijo tudi oni, ki se z g. Vinkom niso nikoli osebno srečali".

Po sv. maši so se v kratki molitvi in ob pesmi zbrali pred Vinkovim grobom. Ob tem zbranem trenutku jih je g. Tomaž Kodrič povabil, da bi pričeli s postopki za beatifikacijo g. Vinka. Dejal je, da bo pot zagotovo težka in dolgotrajna, vendar je odgovornost za ta korak, ki je tudi Pot, sedaj na dedičih gibanja.

Po krajšem klepetu prijateljev, zobjanju češenj in prigrizku so dan končali z večernicami in s hvaležnostjo v srcu za g. Vinka in tovarišije, ki se je spletla okoli njega, ter se odpravili nazaj v dolino. Dol jih je Vinko vedno pošiljal, da bi v vsakdanjem življenju uresničevali poslanstvo, ki so ga med tedni duhovnosti odkrivali v Stržišču.

MM

VIDA VALENCIČ

KO SE DOTAKNEŠ OSEBE

Kljubovanje

Nekaj dni gotovo ni dovolj časa za globlji vpogled v določeno stvarnost, ki ti je bila do tedaj povsem nova. In vendar. Pet dni v državi, kjer se življenjska strast čuti na vsakem koraku. Pet večerov, ko si vzameš nekaj časa in vsaj nekaj minut prisluhneš, o čem razpravlja večja skupina mladih, ki je že mesec dni zasedla osrednji mestni trg pred Cortes, sedežem parlamenta v Valencii. Pet dni, ko nosiš v torbici letak, ki so ga razdeljevali vsem nam, ki smo skupščini le prisluhnili ob robovih trga. Seznam vsega, kar bi lahko gladko tudi sam podpisal, in stavek, ki je od vseh najgovornejši: "Teja stoletja se zgodovinske knjige ne bodo spominjale le zaradi slabih vlad, pač pa predvsem zaradi vseh ljudi, ki so jim ves čas samo nemo prisostvovali".

Vem, da je zelo naivno, in vendar španskim državljanom instinktivno zavidam strast, občutek samozavesti, prepričanje, da življenje ni že vnaprej začrtano in definirano, zavest, da se lahko tudi krivici postaviš po robu.

Vse to vemo. In vendar obstaja ogromna vrzel med tem, kar racionalno veš, in tistim, kar tudi instinktivno začutiš. Morda so nas določene zmote '68. leta vpeljale v popolno nezaupanje v možnost spremembe oz. v lasten doprinos k slednji. Pa ne le k večji družbeni spremembi. Občutek imam, da si

ne upamo sanjati več ničesar. Še manj pa zahtevati. Res je, živimo v času splošne krize. Ravno splošna kriza pa je lahko osnova za zahtevo po spremembi. Gotovo je to čas, ko si moramo zastaviti vprašanja, ki lahko človeka osvobodijo: v kolikšni meri si prizadevam, da prevlada svetloba nad temo? Kaj me včasih sili v zapiranje pred drugimi, namesto da bi si vsakodnevno prizadevala za odprtost? Kje najdem v svojem delu svetle točke, ki ga ne le oplemenitijo, pač pa predstavljajo tudi njegovo bistvo? Zakaj vsak

dan znova prosim, naj bo ta dan dober predvsem, ker si bom tudi sama aktivno prizadevala, da bi se k temu nagibala?

Pred dnevi sem si v Etnografskem muzeju v Ljubljani ogledala razstavo o odnosu med posameznikom in družbo. Na steni so se širila vprašanja, ki jim človek po navadi ne najde odgovora, pa čeprav si vse življenje bolj ali manj zavestno prizadeva zanj.

"Kdo sem jaz? Kakšna je moja vloga na tem svetu?"

Ob vseh raznih razlagah pomena tega leta, vseh revolucijah in vseh globalnih krizah na različnih področjih se je izkristaliziral ravno aktiven poskus odgovora na ti dve bistveni vprašanji. Morda je res nastopil čas, da postanemo strastnejši v dojemanju življenja in se oddaljimo od nemih opazovalcev zunanosti kot tudi samega življenja, kot ga živimo.

Mestno središče (70)

GORICA, NJENE ZANIMIVOSTI IN NJEN ČAS

Mariza Perat

V bližini so v Vili Concordia bivalje Usmiljene sestre sv. Križa - Križarke. V naše mesto so prišle leta 1890. Kongregacija Križark sta leta 1852 ustanovila p. Theodorij Florentini, kapucini, rojen leta 1818 v Münstru v Švici, in blažena s. Marija Terezija Scherer. Materna hiša sester Križark je v Ingebohlu v Švici (Nadškofijski arhiv v Gorici).

Kongregacija sester sv. Križa je bila ustanovljena v času, ko se je pravkar začela porajati industrija.

Hišna kapela Marijinih sester Čudodelne svetinje

Goriške Marijine sestre leta 1977

Križa (Ognjišče, junij 2011).

Na Korzu Italija je tudi sedež goriške Pokrajine. Tu so večkrat srečanja in predavanja.

Na Korzu Verdi stoji nekdanji Trgovski dom, zgrajen po načrtu arhitekta Maksa Fabianija.

Pred prvo svetovno vojno in tudi po njej so Slovenci tu imeli svoje kulturno središče. Tu sta bili knjižnica in čitalnica, ki ju je pridno obiskoval tudi poznejši pisatelj France Bevk, in tu so potekali tudi predavanja in razne kulturne prireditve. Pod fašizmom je vse to delovanje bilo popolnoma

Število delavskih družin se je zato vedno bolj večalo, večale pa so se tudi družbene potrebe teh družin, ki so največkrat živele v hudih gmotnih in socialnih razmerah. Sestre

Križarke so tako pomagale povsod tam, kjer je njihova pomoč bila potrebna. Skrbele so za brezposelne in prizadete osebe ter delale v sirotišnicah, šolah in bolnišnicah. V Gorici so v Vili Concordia oskrbovale približno 30 oseb.

Križarke so prisotne tudi v Sloveniji, kamor so prišle iz Gradca leta 1894. Danes jih najdemo na Mali Loki pri Domžalah. Ukvarjajo se tudi z vezenjem mašnih oblačil.

Družba Križark živi po Pravilu samostanskega tretjega reda sv. Frančiška Asiškega. Svoje ime so si sestre Križarke privzele po prazniku Povišanja sv.

ukinjeno. Po drugi svetovni vojni se je za kratek čas obnovilo, pozneje pa so v stavbi dobili prostor italijanski uradi.

Leta 2009 je goriški občinski svet odobril sklep, naj se pritlični prostori v nekdanjem Trgovskem domu namenijo slovenskim kulturnim ustanovam.

Odločitev, da bo goriški slovenski skupnosti vrnjen vsaj del stavbe, je vsekakor hvalevredna in nagrajuje to prizadevanje slovenskih kulturnih in političnih organizacij.

Trgovski dom

/ dalje

Z referendumom zoper novi Družinski zakonik

Slovenija proslavlja dan državnosti

V Sloveniji družbo, državo in večino državljanov bremenijo in vznemirjajo mnoge težave, ki jih povzročajo globoka kriza, predvsem kriza gospodarstva in vrednot. Stanje je na nekaterih področjih tako slabo, dejali bi lahko obupno, da se je v delu javnosti začel porajati dvom o tem, zakaj sploh imamo svojo državo, v čem je njen smisel in komu služi. Taka razmišljanja se zlasti širijo v dneh pred 25. junijem, praznikom državnosti Slovenije. Javna občila objavljajo pogovore z znanimi politikami in drugimi pomembnimi osebnostmi, ki opozarjajo na zastoje in napake v razvoju naše mlade države, a skoraj nihče ne navaja predlogov in uresničljivih zamisli za izhod iz težav in krize. Nekdanji poslanec slovenske demokratske stranke Ivo Hvalica je v dveh obsežnih in aktualnih intervjujih, ki morda kažeta, da se bo vrnil v politiko, menil, da Slovenija postaja plen mafijjskih združb. Nekdanja voditeljica poslanske skupine stranke Zares, ki je morala svoj sedež v parlamentu prepustiti nekdanjemu ministru in predsedniku stranke Gregorju Golobiču, pa je še bolj ostra in kategorična. V pogovoru, objavljenem v časniku Delo 17. junija, je dejala, "da v Sloveniji o resnih in pomembnih temah sploh ni več mogoče govoriti. Delo v politiki postaja ne-smiselno, politiki osovraženi, državljani v njih ne vidijo več svojih poslancev. Strankarsko življenje

Oražem preostre, a jo je mogoče razumeti, saj je izgubila dobro plačano delo poslanke in zdaj bo morala poiskati novo zaposlitev. Vendar se težav ne boji, "saj bom lahko zadihala kot svoboden človek".

25. junij, praznik državnosti Slovenije, spominja na tisti dan leta 1991, ko je slovenski parlament z velikansko večino glasov sprejel tri temeljne ustavne zakone nove države. Z njimi je proglašil Slovenijo za samostojno, neodvisno in suvereno Republiko. Med prvimi so omenjeni praznik zaznamovali Svetovni slovenski kongres Konferenca za Italijo v sodelovanju s Krozkom Anton Gregorčič, Kulturnim cen-

trrom Lojze Bratuž in Društvom vojnih veteranov "Kras 1" 17. junija v Gorici. Slavnostni govornik je bil Janez Janša, morda najbolj pomemben in karizmatičen voditelj boja za osamosvojitve ter predsednik SDS, največje opozicijske stranke v državi. Vrhunec praznovanja ob jubileju Slovenije bo 24. junija. Po slavnostni seji državnega zbora bo osrednja državna slovesnost na Kongresnem trgu v Ljubljani. Udeležbo na tej slovesnosti v središču Ljubljane so domnevno potrdili tudi predsedniki sosednjih držav. Slavnostni govornik na prazniku bo predsednik Slovenije dr. Danilo Türk. Slovenski državni poglavar pogosto in zelo rad nastopa v javnosti, tudi poudarja pomen osamosvojitve Slovenije, pri tem pa zaradi zgodovinske natančnosti in resnice navajamo, da dr. Danilo Türk ni bil v prvi vrsti osamosvojitelj, kot so poleg tedanjega predsednika države Milana Kučana bili Janez Janša, Lojze Peterle, dr. Dimitrij Rupel, dr. France Bučar in še nekateri drugi.

Pri tem pa politične razmere v državi ostajajo zapletene, kritične in za sedaj brezizhodne. Premier Borut Pahor vztraja na oblasti, čeprav je vlada slaba, nespособna in jo večji del javnosti odklanja. Vlada je reforme odložila nekam v prihodnost, tudi pokojninsko, za katero je pred referendumom o njeni usodi zatrjevala, da je največjega pomena za pri-

hodnost države. Pač pa je Državni zbor sprejel novi družinski zakonik, ki po mnenju mnogih ponižuje družino v njeni tradicionalni vlogi. Zoper zakonik se je izrekel ljubljanski nadškof in metropolit dr. Anton Stres, Komisija Pravičnost in mir pri Slovenski škofovski konferenci pa je zapisala, "da novi družinski zakonik ne varuje vrednote družine in pomena očetovstva ter materinstva za razvoj otroka". Uveljavitev zakonika je zdaj odvisna od morebitnega veta v državnem svetu, ki je nekakšen drugi dom slovenskega parlamenta, ponovnega glasovanja v Državnem zboru, v skrajnem primeru pa bodo o družinskem zakoniku odločili volivci na naknadnem zakonodajnem referendumu. Zanji že zbira podpise Civilna iniciativa za družino in pravice otrok ter stranka Nova Slovenija, krščanska in ljudska stranka.

Za zdaj brez dokazov o domnevni podkupljivosti Janeza Janše
Na okrožnem sodišču v Ljubljani se je skoraj tri leta po predvajanju oddaje z naslovom Resnica o Patrii, na finski televizijski hiši YLE, začela pravda predsednika SDS Janeza Janše proti novinarju Magnusu Berglundu, njegovi matični TV hiši, nekdanjemu direktorju policije Bojanu Potočniku in direktorju Sistemske tehnike Milanu Švajgerju. Na prvem naroku so ugotovili, da avtor in udeleženci omenjene televizijske oddaje doslej niso predložili nobenih dokazov o tem, naj bi bil Janša prejel podkupnino pri nabavi vojaških vozil vrste Patria. Avtor oddaje se obravnave ni udeležil.

Marijan Drobež

Kratki

Projekt "Vipavska pritrkava"

V slovenskem prostoru je vedno večje zanimanje za pritrkavanje, zato so se pritrkovalci Pitrkovalskega društva Ivan Mercina iz Ajdovščine v soglasju in sodelovanju Vipavske dekanije odločili, da celotno Vipavsko dekanijo združijo v počastitev 160. obletnice rojstva Ivana Mercine tako, da 26. junija zapejajo vsi zvonovi v dolini. Projekt naj bi še povečal medsebojno poznavanje, razširil obseg izmenjave znanj in izkušenj ter pospešil aktivno medsebojno sodelovanje.

S programom bodo začeli ob 13. uri, ko se bodo za 10 minut oglašali vsi cerkveni zvonovi.

Nato bo pritrkavanje potekalo s postopnim vključevanjem ekip kot nekakšna povezana štafeta. Pitrkovalci bodo ali pritrkavali 15 minut ali zvonili 3 minute, kjer se pritrkavati ne da. Naslednji v štafeti se oglasi 5 minut za predhodnikom, če bo pritrkaval, oziroma 2 minuti za njim, če bo le zvonil.

Ob 13.10 bodo začeli s pritrkavanjem v Črničah, ob 13.15 se jim bodo pridružili pritrkovalci na Ravnah, ob 13.17 pritrkovalci v Batujah, ob 13.22 se bodo oglašali pritrkovalci v Selu... in tako naprej, po pripravljenem razporedu vse do Goč, kjer se bodo ob 16.15 zbrali na pokopališču in položili cvetje na grob Ivana Mercine. Ob 16.30 se bodo kot zadnji oglašali goški zvonovi in vse sodelujoče povabili k sveti maši, ki jo bo daroval pomožni škof Jurij Bizjak.

K prireditvi "Vipavska pritrkava" je pristopilo tudi društvo DOLI iz Lokavca s svojimi furmani. Z zapravljičji in s kočijo s konjsko vprego bodo v času pritrkavanja in zvonjenja peljali goste po regionalni cesti proti Gočam. Furmanska karavana se bo pomikala s hitrostjo napredovanja pritrkavanja in zvonjenja. Zadnji del poti bo s kočijo potoval tudi pomožni škof Jurij Bizjak, kar za Lokavške furmane in organizatorje projekta pomeni veliko čast in priznanje. Ob tej prireditvi bodo izdali zbornik, v katerem bodo predstavljene vse cerkve in njihovi zvonovi, ki so v Vipavski dekaniji.

Prireditev bo snemala RTV Slovenija. Polurna oddaja bo na sporedu predvidoma 14. 8., ponovitev pa 15. 8. 2011.

Pitrkovalci so Božji glasniki, pritrkavajo Bogu v čast in slavo, vabijo ljudi k molitvi, bogoslužju in delu. S projektom se bodo spomnili velikega človeka, Ivana Mercine, hkrati pa k pritrkavanju privabili mlade ljudi, da bodo nadaljevali njihovo delo in delo svojih prednikov in na ljudi prenašali sporočilo, da je pritrkavanje čudovita glasba zvonov.

Prireditelji zato vabijo ljudi, da v nedeljo, 26. junija, prisluhnejo pesmi bron, začutijo mogočnost zvonov in se jim pridružijo pri sv. maši na Gočah.

Brezplačna strokovna vodstva Goriškega muzeja

Strokovna vodstva bo zbirkah Goriškega muzeja bodo potekala po naslednjem urniku: 4. nedelja v mesecu (26. junij 2011), grad Dobrovo ob 15. uri.

Strokovna vodstva so brezplačna, obiskovalci morajo poravnati le vstopnino (2 evra za odrasle in 1 evro za otroke, dijake in študente).

Ob dvajsetletnici osamosvojitve

Na zdravje, Slovenija, s pelinovim okusom v ustih!

No, pa smo le dočakali jubilejni, 20. rojstni dan mlade samostojne Slovenije. Čez vikend bomo lahko spremljali reprizo tistega znane večera "Danes so dovoljene sanje, jutri je nov dan"! In gotovo se bodo marsikomu orosile oči ob spominjanju na zadnje spuščanje jugoslovanske zastave z rdečo zvezdo in ob dvigovanju slovenske s Triglavom in zvezdami celjskih grofov v grbu. Vse najboljše, Slovenija! Sanje so bile res dovoljene... in so se uresničile. Prišel pa je tudi nov dan in prebujanje v realni svet. Desetdnevna vojna je bila, hvala Bogu, kratkotrajna in z le redkimi žrtvami, potem pa je bilo potrebno državo šele zgraditi. In če smo odkritosrčni, je Sloveniji tudi to uspelo. Vključila se je v vse pomembnejše mednarodne institucije, postala je članica EU pred več kot sedmimi leti, uvedla je evro pred štirimi leti, predsedovala je Evropski uniji v prvem polletju leta 2008, predsedovala je OVSE-ju leta 2005, vstopila je v OECD julija lani. Sedaj kandidira še za nestalno mesto v varnostnem svetu OZN.

Da, želimo si nacionalni interes! Slovenija je med vzhodnoevropskimi državami, ki so v EU vstopile 1. maja 2004, svojevrstna posebnost. Do danes je namreč ohranila velik delež gospodarskih vzvodov v svojih rokah. In splošna ocena "gospodarskega domoljubja" je

bila doslej vedno pozitivna. V Ljubljani je bilo do leta 2008 težko najti vidnejšega političnega ali ekonomskega zanesenjaka, ki ne bi poudarjal, kako je Slovenija po tistem "dnevnu sanj" ubrala pravo pot z zelo strogo zaščito svojih produktov in z izključevanjem tujcev. Slovenci smo postali doktorirani strokovnjaki in mojstri v ohranjanju domačih finančnih in gospodarskih vzvodov. V začetku devetdesetih let se je sicer zgodilo nekaj velikih padcev, ki bi jih morala država pravilno interpretirati, a jih ni. Smelt in predvsem Elan sta bila dva mednarodna velikana, ki sta po osamosvojitvi potonila. Slovenska politika in gospodarstvo sta kljub vsemu nadaljevala po že začrtani poti, za katero smo si Slovenci zamislili celo neologizem: besedno zvezo "nacionalni interes" bi Slovenija danes že lahko začrtala kot lastno marketinško znamko. Avseniki, Slaki in nacionalni interesi, tako nekako.

Svojega ne damo!

Pojem nacionalni interes je že veseskozi prisoten, v zavesti povprečnega Slovenca pa se je usidral takoj po letu 2001, ko se je pred očmi slovenske javnosti prelivala kri v t. i. pivovarski vojni. Skratka, belgijska pivovarska družba Interbrew je hotela prevzeti ljubljanski Union. V imenu nacionalnega interesa in z veliko podporo celotne slovenske javnosti je v bran slovenstva na pivovarskem trgu stopila pivovarna Laško. In po štirih letih uspešno "pregnala" belgijske partnerje iz ljubljanskega pivovarja. Nacionalni interes je bil takrat seveda "prava" rešitev v vsakem trenutku. Tistemu, ki se je nanj skliceval, je bilo dopuščeno vse. Čisto vse. Pa kako tudi ne bi bilo. Slovenija je imela na svojih mejah dva primera, ki sta govorila v prid "božanskemu nacionalnemu interesu": Madžarska in Hrvaška sta prodali dobesedno vse, kar je bilo kaj vrednega v državi, začeniši z najpomembnejšim gospodarskim vzvodom, bankami. In

postali sta odvisni od tujega kapitala ter tako močno ogrozili svoj gospodarski razvoj. Do leta 2008 je vse kazalo, da smo Slovenci zmagovalci tranzicije.

Ne nacionalni, ampak osebni interesi

Kje pa! Slovenci smo sicer (skoraj) vse obdržali v svojih rokah, a kaj, ko se je nacionalni interes dejansko spremenil v osebni interes. Logika samoupravnega socializma iz Kardejevega časa se je spremenila v sprevrženo logiko o-sebnega interesa brez odgovornosti. V fazi lastnjenja so si nekateri zastoj pridobili ključne gospodarske vzvode in z njimi ravnali kot svinja z mehkom. Svojega niso vložili čisto nič, podjetja so izčrpali, kolikor je bilo le mogoče, in na koncu izpljunili ostanke. Tako je šla skozi sito "nacionalnega interesa" Pivovarna Laško v roke Boška Šrota in nato do propada, Istrabenz je "pripotoval" do Igorja Bavarčarja in nato v globoko brezno, Merkur iz kreppljev Bineta Kordeža naravnost v pekel. Izginila je Mura, na Koroškem je umrl veliki Prevent Global,

na Goriškem so dodobra izčrpali Iskro avtoelektrika. In temu je seveda treba dodati še celoten gradbeni sektor: nedotakljivi Ivan Zidar je s svojimi neracionalnimi projekti prejšnji teden zapečatil usodo še enega bistvenega gospodarskega igralca, podjetja SCT. In tukaj je še Hilda Tovšak in njen Vegrad. Nacionalni interes so bili tudi finančne družbe Zvon ena in dva, s pomočjo katerih je mari-

borski nadškofiji uspelo zbrati za 800 milijonov evrov dolgova. Pa še bi lahko naštevali.

Država, slab gospodar!

Skratka, udarnoško geslo "Tujega nočemo, svojega ne damo!", ki je slovensko gospodarstvo spremljalo tudi v obdobju po osamosvojitvi, se je izkazalo samo kot prefrigana in populistična parola za čim širše ropanje državnega premoženja. Seveda ne

je, ki se je dokončno sklenilo po odstopu Jožeta P. Damijana z mesta ministra za razvoj leta 2009. No, kljub kritikam, ki jih je mogoče izreči njegovemu ekonomskemu credu, jim je treba priznati, da so v več primerih zadel v bistvo. V prvi vrsti, ko so trdili, da je slovenska država slab gospodar. In iz te postavke lahko tudi sami nadaljujemo logiko: država je slab gospodar ne zato, ker ne bi

bila sposobna, ampak zato, ker je slovenska politika ustvarjena na klientskem in političnem uslugah. V dvajsetletni zgodovini je to ena od redkih konstant slovenske države. Dovolj, da se ozremo na nekaj ključnih sektorjev, ki jih še obvladuje država (neposredno): banke in promet. NLB in NKBM kljub večkratnim dokapitalizacijam nista sposobni obrniti smeri negativnega poslovanja. Njuno visoko prezadolženost gre bolj kot krizi pripisati širokosrčnim kreditom, ki sta jih posojali v prejšnjih letih. In nazadnje jima je bonitetna agencija Moody's še znižala bonitetno oceno (kar pomeni za državljane dražje

Slovenski gospodarski stebri (stanje 31. 12. 2010, v evrih)				
	Največji posamični lastnik	Dobiček/izguba v letu 2010	Kapital (31.12.2010)	Finančne in poslovne obveznosti (31.12.2010)
NLB	Republika Slovenija, 33,1%	-205.934.000	1.011.000.000	16.856.329.000
NKBM	Republika Slovenija, 41,5%	11.413.000	438.989.000	5.427.668.000
Zavarovalnica Triglav	ZPIZ, 34,47%	32.104.423	481.851.900	2.111.209.297
Dars	Republika Slovenija 100%	30.463.365	2.402.580.775	3.101.619.912
Luka Koper	Republika Slovenija, 51%	-2.431.888	235.376.191	259.568.486
Slovenske železnice	Republika Slovenija, 100%	-19.429.185	174.496.932	525.210.826
Intereuropa	Luka Koper 24,8%	-46.398.042	88.397.963	225.551.671
Adria airways	PDP, 86 % (paradržavni sklad)	-15.974.958	8.131.540	137.630.029

Vir: Finance mini FI-PO in letno poročila

da bi za to kdo odgovarjal. Nihče od prej omenjenih za propad svojega podjetja ni utrpel hujše finančne škode, ker navsezadnje nihče ni vlagal osebne premoženja vanj. Tudi pravno ni še nihče za to odgovarjal.

Začetek mandata Janeza Janše (jesen 2004 in leto 2005) so na gospodarskem področju krojili mladoekonomisti. Njihov neoliberalizem v slogu, **prodajmo vse, kar je državnega, pa čeprav tujcem**, se je zdel večini pretiran: tudi zaradi tega so svojo vlogo v Janševih vladah ohranili le za krajše obdobje

odplačevanje posojil). Dars, družba, ki upravlja avtoceste, je prav tako zadolžena do ušes, računsko sodišče pa ji očita negospodarno poslovanje. V slovenske železnice so zadnjih dvajset let vlagali zelo malo (ves izkupiček je šel za avtoceste), poslovanje je tudi tam negativno. Adria airways, slovenski letalski prevoznik, je tik pred kolapsom in bi ga po zadnjih dogajanjih morali reševati Indijci. Upam, da ni bilo to naštevovanje preveč depresivno.

Vse najboljše, Slovenija!

Andrej Černič

Oddih ob koncu telovadnega tečaja

V nežnem objemu gorske tišine

Tudi letos so poletno sezono v prijazni domačnosti kočee sv. Jožefa v Žabnicah na Kozarenci, zraven istoimenskega, ob deževju močno dočernega hudočrna, uvedle gospe, ki v sivih jesenskih in dolgih zimskih dneh enkrat tedensko razgibavajo razbolele mišice in

točišče devetim gospem, med katerimi sta bili tudi Mirka in Zvonka, ki sta kot vselej poskrbeli za vse potrebno, da so se v koči imele odlično. Na Julkino spodbudo niso pozabile niti na telovadbo na zelenem travniku! Prijateljski pogovori so kar sami vreli na dan ob kulinarčnih do-

se po obisku Beljaka in Baškega jezera, blizu nekoč slovenskega kraja Bača, posladkale ob nabitranju jagod; nekatere so jih prinesle s seboj v Gorico. Skupno druženje jih je kar samo zvelklo v krog družabnih iger. Tako je bila kar nekajkrat na vrsti zabavna tombola. Ker pa ima koča čudovit pogled na Sv. Višarje in ker je pri koči pod bližnjimi smrekami kip Lurške Matere Božje, so se gospe večkrat pomudile pri njem ob molitvi. Proti večeru so se pogosto odpravljale do župnijske cerkve k večerni maši, ki jo je poleg domačega župnika Mateučiča daroval tudi g. Luigi Tavano, in jo obogatile s slovensko pesmijo. Nekega dne je eno šes sam začel peti! Tudi Svetovišarska Kraljica jih je zvalila k sebi, da so poromale k njej, sicer z žičnico, da ne bi zarjavili sklepi in preizkušeno ožile povzročili kake neviščnosti. Marija vse razume in vidi le lepoto duše! Ob sijočem soncu so se odpravljale tudi na sprehode. Mimogrede so šle na drugi konec vasi, proti Ukvam, obiskat gospo Angelo Pisk, ki je že pred leti naštevila devetdeset pomladi. K njej je na prijateljski obisk, tudi z ženo Mirjam, večkrat zahajal nepozabni kulturnik z lepim tenorjem, vedno prijazen gospod Viktor Prašnik. Dalač od vsakdanjih, včasih prav morečnih skrbi, v mirnem naročju gorske narave so doživele še presenečenje: Danilo Čotar je prav njim namenil svojo srednjo oddajo na Radiu Spazio 103 *Pogled v dušo in svet: Gozdovi v Kanalski dolini* in jim pri tem zaželel vesele in srečne počitniške dni.

IK

skripajoče kosti na telovadnem tečaju v Domu Franca Močnika ob cerkvi sv. Ivana v Gorici. Pri teh telovadnih pustolovščinah jih spremlja s strokovno veščino prof. Maja Leban, ki se žal tudi tokrat ni mogla udeležiti sproščujočega, svežine polnega tedna ob robu gozda. Pred nedavnim prenovljena koča sv. Jožefa, katere natančen oskrbnik je Danilo Čotar, je od 12. do 18. junija nudila letovišarsko za-

brotah, saj je med tečajnicami več zelo spretnih kuharic, tako da so bile jedi vredne vsaj starih zvezdic! Gospa Ivanka je celo spekla čudovite hrustljave rogljičke z marmeladnim nadevom, druge pa z lešniki in mandlji, pri tem so ji ostale pomagale streti in zdrobiti suho sadje. Skrbno so nabrale tudi bezgovo cvetje in iz njega pripravile sladki sirup. Ta nabiralna vnema jih je peljala tudi čez mejo v Avstrijo, kjer so

Ob 30-letnici SZ Soča in 60-letnici občine Sovodnje Vrhunska odbojka v Sovodnjah ob Soči

V Sovodnjah bo v naslednjih dneh ob 60-letnici občine Sovodnje in 30-letnici SZ Soča na sporedu velik odbojarski spektakel, ki ga bodo oblikovale štiri mladinske ženske reprezentance. V Sovodnjah se bodo na 5. turnirju brez meja pomerile izbrane vrste Brazilije, Italije, Rusije in Nemčije. Gre torej za najvišjo raven mladinske odbojke, pravo kovačnico odbojarskih zvezd. Vse omenjene reprezentance namreč že vrsto let krojijo vrh na ženskih odbojarskih igriščih tako na članski kot na mladinski ravni. Turnir bo potekal od 23. do 27. junija, vse tekme bodo potekale v sovodnjem telovadnici. Najprej se bodo reprezentance pomerile po italijanskem sistemu "vsak proti vsakemu". Sklepní del turnirja bo v nedeljo, 26. junija, in ponedeljek, 27. junija. V nedeljo

bodo na sporedu dva polfinala med prvino in četrtoteto drugo in tretjevrstno ekipo iz predtekmovalnega dela, v ponedeljek pa bo na sporedu še veliki finale. Tekme bodo sodili sodniki iz naše dežele, ki sodijo v A in B ligi, za obdelavo statističnih podatkov pa skrbi podjetje Data-Project. Idejo o turnirju nam je orisal predsednik SZ Soča Fabio Tommasi: "Prvega januarja letos v Sovodnjah treniral ruska dekleta. Njihova trenerka Svetlana Safronova je takrat predlagala ta turnir. Občina je zamisel takoj podprla. Na pomoč so nam priskočili tudi goriška pokrajina, Coni, Fundacija goriške hranilnice, ZSŠDI in druge ustanove". O programu in kakovosti letošnjega Tur-

nirja brez meja pa je spregovoril njegov glavni koordinator Luca Milocco: "Turnir bo na najvišji kakovostni ravni. Italija, Brazilija in Nemčija bodo v kratkem nastopale na svetovnem prvenstvu mladink, Rusiji žal preboj ni uspel, ker so med kvalifikacijami nastopale brez vseh standardnih igralok". Reprezentance bodo prenočevale v Dijaškem domu v Novi Gorici, trenirale bodo v Sovodnjah in v Slovenskem športnem centru Mirko Špacapan v Gorici ter v fitness centru Magma X v Kromberku. V četrtek, 22. junija, bo ob 19.30 predstavitev nastopajočih ekip v Lokandi Devetak na Vrhú Sv. Mihaela.

AC

Kako je s Slovenci pred nekdanjo mejo in za njo?

Med "buongiorno" in vinogradu

V naših krajih na nekdanji slovensko-italijanski meji je lepo. Meni je najlepše. Kako pa bi bilo drugače, ko so taki razgledi, tako podnebje, borovi gozdčički, tako obzorje in, zakaj ne, tak pršut. Naš vsakdan je malo tu, malo tam, v vseh smislih, in prav to nas dela velike, čeprav morda nezavedno. Obmejnost vsakdana, obmejnost misli, srečevanj, obmejnost zgodovine, kulture, identitete in izkušnje. Rekli boste, pa kaj še vedno meljem to 'frdamano' mejo, saj je meja z vstopom Slovenije v schengensko območje padla, mi pa že zdavnaj živimo v skupnem evropskem prostoru. Ja, tega si res vsi želimo, a preveč je še vsakdanjih dokazov, da je veliko zamejcev še vedno zamejskih, veliko Slovencev pa še vedno "tam čez". Brez olepšav: za to smo sami krivi.

V ta namen dva simbolična primera. Prvič: z družino se usede mo v priznano slovensko 'osterej' na Sežanskem. Gostilna je v zadnjih letih postala restavracija, ki živi na račun italijanskih gostov, nedeljskih ptic iz Trsta, danes največjih poznavalcev Krasa, ki teden za tednom zalagajo domačine z obiskom krajev, kjer se "dobro je in malo plača". Usede mo se za mizo, približa se mlada natakarka in pozdravi "buongiorno". Kako prosim? Prav sem slišal, "buongiorno" sredi "dvojezične" Sežane. Uboga natakarka pri tem le izpolnjuje, kar ji je bilo naročeno, da mora pač biti pozorna do italijanskih obiskovalcev zato, da se bodo še vrnili. Pričakujem take komentarje: od pragmatičnih, ki menijo, da je v teh kriznih časih pač potrebno preživeti, do nacionalistično-patriotskih v stilu "prodajamo se italijanskemu okupatorju". Resnica je verjetno nekje vmes. Drugič: primer iz rodovitnega raja Goriških Brd, kjer se veliko Slovencev med Pevmo in Števerjanom ukvarja s sadovi zemlje. V pogovorih z nekaterimi kmetovalci sem pred kratkim povsem šokirano otrpnil. Vrednot in občutka za slovensko skupnost, ki naj bi

nas vse povezovali, ni od nikoder, razen redkih izjem. Dobil sem občutek, kot da Slovenci tamle ne razumejo, o čem govorimo. Slovenska imena, dvojezičnost, vidna prisotnost? Niti pod razno, v vsakdanu sodobnega človeka šteje samo individualni uspeh za vsako

skušam gledati naprej. Ali je slovenstvo vsaj ena izmed značilnosti, ki človeka v teh krajih lahko zaznamuje, se sprašujem? Poleg kakovosti, načina življenja, poštenosti, enakopravnosti z drugačnim, tudi uspeha, zakaj pa ne, lahko na spisek dodamo še slovenstvo? Mislim, da moramo to etnično komponento obdržati kot eno izmed značilnosti, ki nas bogati in označuje, navznoter in navzven. In to predvsem v svetu, ki se je v teh letih spremenil na boljše, ko si lahko z lahkoto spremenimo priimek, ki so ga nasilno poitalijančili pred več kot

Dimitrij Rupel in Riccardo Illy sta simbolično 'odprla' mejo

ceno. Ti dober, jaz boljši in pika. Presunljivo, res, kot da bi iz kakega pustolovskega filma zaslišal odmev "izgubili smo jih"! Čemu ta strah? Celo če igram umazano menedžersko igro, ne razumem tega ignoriranja slovenskih značilnosti, imen in slovenskih zgodb. Briški vinogradniki ustvarjajo vrhunsko vina, ki ne ciljajo na zagrenjene, ideološko napadalne, zgodovinsko nepravilne Tržačane. Njihova ciljna populacija so bogati Italijani, Francozi, Američani, Kitajci, ki si lahko privoščiijo buteljko za 40 evrov. Tovrstno, tako rekoč svetovno publiko, bi poudarek slovenskega porekla prejel zanimal kot pa oddaljen in odvrnil od nakupa. Kaj je to Collio-Brda, kaj je to Collio da Števerjan? Pa poglejmo... Izgovori o prodajah in "saj veš, kako gre to"! Okupatorja ni več, zavedajmo se! Žal ostajamo 'zasedeni' v lastnih mentalnih mejah, zadržani v preteklosti, ki nikamor ne pelje, razen v pogubo. Nimam se za osebo, ki se za vsako ceno vrača nazaj. Nazaj je treba gledati spoštljivo, predvsem pa pravično in realno, toda vedno

pol stoletja, ko lahko zahtevamo dvojezično osebnost in volilno izkaznico, ko je zunanji sovravniki le še nazadnjaška izjema. Izborili smo si določene pravice, terjamo jih še več, hkrati pa sami igramo igro preteklosti. Pohleвно in sramežljivo, morda celo prestrašeno, igramo vsakdan mejo in žrtve, v resnici pa se sami omejujemo in se gremo žrtve. Živeti v nedoletnosti je prav udobno, je pisal mislec Immanuel Kant. Briga me udobnost!

Enoten in enakovreden slovenski kulturni prostor je naš cilj; ta je morda bližje, kot si želimo priznati. Številni med nami ga počasi, a prepričano in povsem naravno ustvarjajo s skupnimi projekti, pobudami, predvsem pa z druženjem. To je bistvena komponenta brisanja meje: da skupaj živimo in doživljamo vsakdan, da se ljudje spoznajo in sodelujemo, vsak s svojimi značilnostmi, raznolikostmi, tako si imamo kaj povedati. Povsem naravno in spontano. Mladi igramo pri tem ključno vlogo. Verjamem, da smo na dobri poti!

Jernej Šček

LJUBLJANA Vseslovensko praznovanje "Dobrodošli doma!"

V petek, 1. julija 2011, bomo Slovenci z vseh koncev sveta skupaj praznovali 20. obletnico samostojnosti matične domovine. 20 let je, odkar je dom slovenstva postal samostojna in mednarodno priznana država. Med številnimi slovesnostmi, ki zaznamujejo jubilejno leto, bo ena namenjena srečanju s Slovenci, ki živijo po svetu. Na pobudo Urada RS za Slovence v zamejstvu in po svetu bo v petek, 1. julija 2011, v centru Ljubljane potekala prireditev *Dobrodošli doma*, ki je namenjena vsem slovenskim zamejcem, Slovencev po svetu in izseljencem. Ta dan se bomo v srcu matične domovine srečali z rojaki, ki jih od Slovenije ločujejo kilometri, države in celine. Ulice in trgi v starem mestnem jedru bodo zaživele s stojnicami različnih organizacij in društev, z vrhunsko ponudbo slovenskih kulinarčnih dobrot, in z nastopi glasbenih, folklornih in gledaliških skupin, ki slovensko kulturo ohranjajo in razvijajo tudi daleč izven naših meja. Med 15. in 20. uro se bosta na Pogačarjevem trgu, pred Bestno hišo, pred Tru-

barjevim antikvariatom in na različnih uličnih prizoriščih po mestnem jedru med drugimi predstavili tudi koroška rockerska skupina Bališ in skupina BK evolution iz Beneške Slovenije. Nastopili bodo orkester, pevski zbori, plesne ter gledališke skupine, ki prihajajo iz Belgije, Hrvaške, Francije, Srbije, ZDA, BiH, Nemčije, Italije, Madžarske, Avstrije, Argentine, praktično od vsepovsod.

Janez Dovč

Srečanje se bo končalo zvečer ob 20.30 na Prešernovem trgu, kjer bo pozdravnim nagovorom sledil multimedijski nastop Sounds of Slovenia/Sozvočja Slovenije, ki pod umetniškim vodstvom harmonikarja in skladatelja Janeza Dovča predstavlja slovensko ljudsko izročilo v sodobnih in živih

priredbah. Za to posebno prilžnost se bodo stalni zasedbi Sounds of Slovenia, ki jo sestavljajo izjemni slovenski glasbeniki in glasbenice, kot so Anja Bukovec, Tinkara Kovač, Eva Hren, Brina Vogelc in Irena Preda, pridružili tudi vrhunski operni pevec Juan Vasle ter združeni izseljenjski in zamejski pevski zbori. V spremljevalnem programu bodo potekale projekcije filmov o temi izseljenstva v organizaciji Kinaoteljeja iz Gorice; bodo pa tudi tri razstave, ena bo rezultat del vsakoletnih gostujočih slikarskih umetnikov, druga bo prikazovala Slovence po svetu v času osamosvojitve, tretja pa bo vključevala dela umetnika slovenskih korenin iz Argentine. Poleg naštetega bo ta dan tudi predstava s eksperimenti za otroke, 29. junija bosta zasedala Svet za Slovence v zamejstvu in Svet za Slovence po svetu pri predsedniku vlade RS; srečanje se bo v popoldanskih urah nadaljevalo z okroglo mizo o položaju Slovencev po svetu. Konec julija pa bo v Ljubljani potekal tudi 4. nogometni turnir Slovencev po svetu. "Dobrodošli doma", 1. julija v Ljubljani! Več informacij najdete na spletni strani www.dobrodošli doma.si in na facebooku.

NOVI
GLASODGOVORNI UREDNIK Jurij Paljk
Izdajatelj Zadruga Goriška Mohorjeva - Predsednik dr. Damjan Paulin
Registriran na sodišču v Gorici 28.1.1949 pod zaporedno številko 5Uredništvo v Gorici: Piazza Vittoria-Travník 25, 34170 Gorica, tel. 0481 550330, faks 0481 548808, e-mail gorica@noviglas.it
Uredništvo v Trstvu: Ulica Donizetti 3, 34133 Trst, tel. 040 365473, faks 040 775419, e-mail trst@noviglas.it
Uprava: Piazza Vittoria-Travník 25, 34170 Gorica, tel. 0481 533177, faks 0481 548276, e-mail uprava@noviglas.it
www.noviglas.itTISK: Centro Stampa delle Venezia Soc. Coop. a.r.l., Via Austria, 19/B - 35129 Padova PD,
tel. 049 8700713 - faks 049 8073868; e-mail cdascv@libero.it

LETNA NAROČNINA: Italija 45 evrov, Slovenija 48 evrov, inozemstvo 85 evrov - Poštni tekoči račun 10647493

PODPORNA LETNA NAROČNINA: 100 evrov

OGLAŠEVANJE: Oglaševalska agencija Tmedia, ul. Malta 6 - Gorica, ul. Montecchi 6 - Trst.
Brezplačna tel. št. 800 129452, iz Slovenije in tujine 0039 0481 32879. E-mail advertising@tmedia.it

Jamčenje zasebnih podatkov: v smislu zakonskega odloka št. 196/03 (varstvo osebnih podatkov) jamčimo največjo zasebnost in tajnost za osebne podatke, ki so jih brašči posredovali Novemu glasu. Brašči lahko brezplačno zaprosijo za spremembo ali izbris podatkov, ki jih zadevajo, kakor tudi izrazijo svoje nasprotovanje rabi le-teh.

Novi glas je član Zdrženja periodičnega tiska v Italiji USPI in Zveze katoliških tednikov v Italiji FISC

Izdajanje našega tednika Novi glas podpira tudi Urad Vlade Republike Slovenije za Slovencev v zamejstvu in po svetu
Tednik Novi glas prejema neposredni državni prispevek v skladu z zakonom 7.8.1990 št. 250

To številko smo poslali v tisk v torek, 21. junija, ob 14. uri.

S kajakom okoli Balkana

5000 kilometrov od Ljubljane do Solkana

“Ko si zelo bogat, si lahko vedno na dobrem dopustu. In ko si na dobrem dopustu, ti postane vseeno za dneve v tednu. Sem zaradi tega, ker ne vem, kateri dan v tednu je, tudi jaz zdaj bogat?, se je v enem od zapisov na spletnem dnevniku “Fenkotours” spraševal Fedja Marušič, nekdanji vrhunski tekmovalac v kajaku na divjih vodah, dvakratni olimpijec in dobitnik dveh srebrnih medalj v ekipni vožnji na svetovnih prvenstvih, ki se je 19. marca iz Ljubljane odpravil na tri mesece in pet tisoč kilometrov dolgo veslaško avanturo okoli Balkana, od Ljubljane do Solkana. Podvig, ki so ga njegovi prijatelji med kontaktiranjem preko spletnega dnevnika poimenovali “Fedisejada”, je končal v petek, 17. junija, ko se je po Soči vrnil v domači Solkan. Za marsikoga nora ideja je v Fedji rasla vse od študentskih let, ko je prišel iz Solkana, valilnice številnih vrhunskih kajakašev svetovnega formata, na študij v Ljubljano in začel trenirati tudi na Ljubljani. Zanimivo se mu je zdelo, da sta si obe reki tako blizu, v morje pa se izliva na tako različnih koncih sveta. “Zamisel, da bi se sam prepričal, kam se izliva

Ljubljana, pa če gre Sava res v Donavo in ta v Črno morje, pa če je Črno morje preko grških morij res povezano z Jadranom, je dolgo čakala na uresničitev”, je Fedja še pred odhodom zapisal na spletnem dnevniku. Ideja je dozorela, ko se je po dvajsetih letih življenja in dela v Ljubljani odločil preseliti se nazaj v domači kraj, to selitev pa je želel na pragu 40. leta simbolično ovekoveti tudi s tem dolgo načrtovanim podvigom in nepozabno avanturo. Prva dva dni so ga na poti spremljali prijatelji, najbolj zagrižen je šel z njim od Krškega pa vse do Beograda. Šele od izliva Save v Donavo se je začelo samotno veslanje. Do Črnega morja je napredoval hitro, morda, kot je povedal ob koncu poti, celo prehitro, saj je zaradi tega precej shušal in ga je še v Grčiji, kjer je sonce že dobro pripekalo, pošteno zeblo. Razen redkih dnevov počitka je v čolnu odveslal “8-urni delavnik”. Ob ugodnih vremenskih razmerah je to pomenilo tudi 100 in več kilometrov na dan, sicer pa tudi precej manj. Večjih težav med potjo ni imel. Srečanja z ljudmi v krajih nekdanje Jugoslavije, v Bolgariji, Turčiji in Albaniji so mu ostala v lepem spominu. “Ljudje so pov-

sod v redu. Dobri”, je povedal ob vrnitvi, ko se je z nasmeškom na ustnicah spominjal tudi zapletov pri prehajanju meja, kjer so si cariniki belili lase s tem, kam ga sploh uvrstijo, saj kajak v dokumentih in predpisih, ki so se jih striktno držali, ni bil naveden

med plovili. Že na Donavi je imel nekaj težav pri izstopanju in vstopanju v čoln na nedostopnih bregovih, hujše pa so le te postale na Črnem morju, kjer je imel nekaj

dni slabega vremena z visokimi valovi, tako da so bili začetki in konci vsakodnevnih etape dokaj stresni, pa tudi na odprtem morju se kot “rečni človek” ni najbolje znašel. Manjkalo mu je “morskih” izkušenj, a se je sproti učil. “Takšne morske razdalje... ne vem. Na rekah se počutim bolj doma. Še veliko zanimivih je, ki bi jih bilo lepo preveslati. Če bom imel še čas in voljo, se bom raje odločil za kaj takega”, je v Solkanu povedal Fedja, ki je med potjo zapisal tudi: “Vedno bolj ugotavljam, da so velike razdalje na odprtem morju in veslanje v vseh mogočih pogojih res samo za

seayak (op. p. morskaj kajak) zanesljive in mazohiste. Cel dan se mučiš, da lahko na koncu v pristanišču gledaš, kako nekdo drug spočit stopi z jadrnice ali gliserja”. A ta zapis je nastal v kriznih dneh, ki jih je imel med veslanjem ob Grčiji, nekje na sredi poti, ko se je spraševal, zakaj sploh to počne. Kmalu se mu je morala povrnila in je nadaljeval z več optimizma in dobre volje. Grčija se mu je zaradi “prodanosti” turizmu in navitih cen med vsemi državami, ki jih je prečkal, v spomin zapisala kot najmanj prijazna. V Albaniji se je počutil že veliko bolje, od Ulcinja dalje pa je imel vse do zadnje etape spet spremstvo, saj so mu med veslanjem po Jadranskem morju spet pridružili prijatelji. Med Fedisejado je ostal brez dveh fotoaparatorov in dveh telefonov, z ostalo opremo pa ni imel težav. Veslo in posebej za to avanturo izdelan čoln sta zdržala vse do konca, pa čeprav je prišel leta do Solkana precej zdelan. Zadnji dan je štartal ma-

lo pred Umagom in po enajstih urah priveslal do solkanske čolnarne, kjer ga je zvečer čakal slovesen in čustven sprejem prijateljev in sorodnikov. Nekdanji so tekmovalci in kolegi iz Kajak kluba Soške elektrarne so mu šli naproti, tako da je zadnjih nekaj zavslajev na maratonski, večinoma solo odpravi opravil obkrožen z domačimi. Svojega podviga od vsega začetka ni želel obešati na veliki zvon, zato je bil tudi ob vprašanih tistih redkih novinarjev, ki smo se vednarle pomešali med njegove bližnje, nekoliko zmeden in zadržan. O tem, kako se počuti ob koncu, kje je bilo najtežje, kje najlepše..., so dovolj zgovorno govorile njegove žive oči in utrujen, a ob koncu poti srečen obraz. To je bila njegova osebna pustolovščina in njegova stvar, s kom in kako bo delil doživetja na 5000 kilometrov dolgi poti z vsemi lepimi in manj lepimi trenutki, krizami in presežki, srečanja in dogodki. Glede na sveže, tekoče in res lepo berljive zapise na spletnem dnevniku bi jo bilo vsekakor vredno vse to ovekoveti tudi v knjižni izdaji. Nikjer pa ne piše, da bi jo moral deliti tudi z mediji. In vendar sem zapisal, kar sem zapisal, pa naj mi Fedja, ki je res “dec in pol”, pa ne samo zato, ker mu je uspelo obveslati Balkan, zaradi tega ne zameri.

Nace Novak

Pogled na rezultate zamejske košarke

Vseh pet ekip se je (neuspešno) borilo za višje tekmovanje

Naposed nobenega napredovanja, vendar vseeno obračun, kot ga nismo beležili že dolga leta. S porazom Brega v tretji finalni tekmi končnice deželne C lige se je končala tudi dolga košarkarska sezona 2010/2011 pri nas, ki je bila za slovenske barve res navdušujoča. Vseh pet članskih ekip, ki so tekmoval v uradnih prvenstvih, se je uvrstilo v končnico za napredovanje, kar pomeni, da so se potegovala za prestop v višji rang tekmovanja. Naš najvišji predstavnik, Jadran v državni C ligi, je po rednem delu, kot smo že poročali, zasedel nenadejano tretje mesto, v deželnem tretjeli-gaškem prvenstvu pa sta bila Breg četrti in Bor peti. Jadranovci so nato izpadli v četrtfinalu play-of-

off in se tu častno poslovil po prvem krogu proti poznejšemu potniku v višjo ligo Mossi. O Jadranu smo že povedali vse, da je bil po lanskem nazadovanju v prejšnjem poletju ponovno vključen v državno C ligo in da je vanjo stopil korenito prenovljen. V izenačeni ligi so po zaslugi dolgoletnih nosilcev, nekaterih prvovrstnih okrepitev in predvsem mladega aduta Boruta Bana varovanci trenerja Vatovca odigrali sijajno sezono, zlahka dosegli obstanek in uvrstitev v play-off, naposed celo ugodno tretje mesto. V podaljšku sezone so bili jadranovci ob že preseženih ciljih mogoče brez moči in pravih motivacij (v zmagah 2:1 za nasprotnika Padovo po gladki uvodni zmagi), kljub izločitvi pa je bilo prvenst-

vo izjemno. Najdlje je letos trajala deželna C liga, v kateri sta bila Breg in Bor absolutna protagonista. V Dolini so dejansko zgradili ekipo za nasakovanje višje lige, pri Svetem Ivanu pa so načrtovali bolj mirno prvenstvo. V resnici pa so bili oboji večji del sezone pri samem vrhu (le Bor je slabše začel sezono, po prihodu nekaterih okrepitev pa je postal konkurenčen na najvišji ravni) in so si priigrali dokaj ugodno izhodišče pred od-

fa, borovci v polfinalu končnice, Brežani pa so izzivali krminsko Albo vse do odločilnega tretjega finalnega dvoboja za zgodovinsko napredovanje. Uspeh sta dopolnila Kontovel trenerja Petra Brumna, ki se je v D ligi preko tretjega mesta v svoji skupini prebil v osmerico postav, ki so krojile ligo za napredovanje (tu je bil sicer nato zadnji), in Sokol pod vodstvom Marka Emilija, ki je v pokrajinski promocijski ligi ravno tako zmozel uvrstiti v play-

off in se tu častno poslovil po prvem krogu proti poznejšemu potniku v višjo ligo Mossi. O Jadranu smo že povedali vse, da je bil po lanskem nazadovanju v prejšnjem poletju ponovno vključen v državno C ligo in da je vanjo stopil korenito prenovljen. V izenačeni ligi so po zaslugi dolgoletnih nosilcev, nekaterih prvovrstnih okrepitev in predvsem mladega aduta Boruta Bana varovanci trenerja Vatovca odigrali sijajno sezono, zlahka dosegli obstanek in uvrstitev v play-off, naposed celo ugodno tretje mesto. V podaljšku sezone so bili jadranovci ob že preseženih ciljih mogoče brez moči in pravih motivacij (v zmagah 2:1 za nasprotnika Padovo po gladki uvodni zmagi), kljub izločitvi pa je bilo prvenst-

vo izjemno. Najdlje je letos trajala deželna C liga, v kateri sta bila Breg in Bor absolutna protagonista. V Dolini so dejansko zgradili ekipo za nasakovanje višje lige, pri Svetem Ivanu pa so načrtovali bolj mirno prvenstvo. V resnici pa so bili oboji večji del sezone pri samem vrhu (le Bor je slabše začel sezono, po prihodu nekaterih okrepitev pa je postal konkurenčen na najvišji ravni) in so si priigrali dokaj ugodno izhodišče pred od-

HC

Slov.I.K. / Razpisi za leto 2011-2012

Za univerzitetne študente: Multidisciplinarni program

Multidisciplinarni program za kakovostno kadrovsko rast je triletni ciklični obdiplomski študijski program. Vsak cikel traja po eno šolsko leto, celoten cikel programa se konča v treh letih. Organizirane oblike študijskega dela, predvidene po programu, so predavanja, seminarji, delavnice in druge oblike dela. Te dejavnosti potekajo praviloma med študijskim letom ob sobotah zjutraj v skupnem obsegu 60 ur. Študenti se v sklopu programa seznanjajo s temami s področja managementa, marketinga, komunikacije, timskega dela, delovnega prava itd. Vsako leto je po eno predavanje namenjeno humanističnim vedam oz. naravoslovnim znanostim. Poleg tega spoznavajo tečajniki tudi primere dobrih praks ter aktualne premike v družbi in umetnosti.

Po programu so predvidene še dodatne in dopolnilne dejavnosti: tečaj poslovne komunikacije v slovenskem jeziku, tečaj poslovne komunikacije v angleškem jeziku in tečaj računalništva (te dejavnosti izvajamo glede na želje in potrebe študentov) ter obiskovanje management programa na IEDC-Poslovni šoli Bled (9 dni v mesecu juliju) in praksa. Študenti, ki končujejo program, lahko na Univerzi v Novi Gorici opravijo Individualno raziskovalno delo in s tem pridobijo še dodatne kredite na 2. stopnji univerzitetnega študija. Na program se lahko vpišejo študenti, ki so opravili eno od višjih srednjih šol s slovenskim učnim jezikom v Italiji po letu 2001, niso še dopolnili 30. leta starosti in so vpisani na kateri koli (dodiplomski, magistrski ali doktorski) študij.

Od študentov pričakujejo splošno razgledanost in kulturno osveščenost, zanimanje za aktualne teme, radovednost, željo po osebni in poklicni uveljavitvi. Za leto 2011-2012 je razpisanih petnajst vpisnih mest v vseh treh letnikih programa. Kandidati morajo izpolnjeno prijavnico z vso razpisno dokumentacijo oddati do 15. 9. 2011. Prijavnico s prilogami naj kandidati pošljejo na e-naslov info@slovik.org s pripisom: PRIJAVNICA ZA VPIS NA MULTIDISCIPLINARNI PROGRAM - 1. LETNIK.

Študenti, ki so že obiskovali Multidisciplinarni program, morajo do 15. septembra potrditi vpis v višji (2. ali 3.) letnik.

Vse informacije, razpis, opis programa in prijavnica so na spletni strani www.slovik.org.

Za dijake višjih srednjih šol: Program Ekstra

Ekstra je obšolski program, ki dijakom višjih srednjih šol ponuja možnost učenja, dodatnega in dopolnilnega izobraževanja, študijskega usmerjanja in druženja. Od dijakov, ki se vpišejo na program, pričakujejo splošno razgledanost in kulturno osveščenost, zanimanje za aktualne teme, radovednost, željo po osebni in študijski uveljavitvi. V šolskem letu 2011-2012 bo program potekal v obliki delavnic.

V Trstu bodo dijaki razdeljeni v dve skupini; v prvi skupini bodo dijaki 1. in 2. razredov, v drugi pa dijaki 3., 4. in 5. razredov višjih srednjih šol. V Gorici bodo delavnice namenjene samo dijakom zadnjih treh razredov.

Za prvo (mlajšo) skupino so predvidene tri delavnice,

za drugi (starejši) skupini pa po šest delavnic; nekatere delavnice, namenjene drugima skupinama, bo Slov. I. K. izvedel v sodelovanju s slovenskimi univerzami in fakultetami, ki so članice konzorcija.

Vse delavnice bodo potekale ob petkih popoldne, predvidoma med 14.30 in 16.00. Točen raspored, koledar in urnik bodo objavljeni v septembru.

Na program se lahko vpišejo dijaki, ki so opravili 8-letno izobraževanje na osnovnih in nižjih srednjih šolah s slovenskim učnim jezikom v Italiji in ki so se vpisali na eno od višjih srednjih šol v slovenskim učnim jezikom v Italiji.

Za leto 2011-2012 je v Trstu razpisanih 20 vpisnih mest za prvo skupino in 30 vpisnih mest za drugo skupino, v Gorici pa 15 vpisnih mest. Če bo število prijavljenih dijakov presehalo število prostih vpisnih mest, bodo dijaki izbrani glede na šolski uspeh v preteklem šolskem letu.

Kandidati morajo izpolnjeno prijavnico z vso razpisno dokumentacijo oddati do 23. 9. 2011. Prijavnico s prilogami naj kandidati naslovijo na e-naslov info@slovik.org s pripisom: PRIJAVNICA ZA VPIS NA PROGRAM EKSTRA.

Vse informacije, razpis, opis programa in prijavnica so na spletni strani www.slovik.org.

Za kadre: Vodenje ustanov slovenske narodnostne skupnosti v Italiji

Program VODENJE USTANOV SLOVENSKE NARODNOSTNE SKUPNOSTI V ITALIJI je intenzivni študijski program, ki je namenjen sedanjim in prihodnjim vodilnim kadrom omenjenih ustanov. Cilj programa je usposobljenje vodilnih kadrov slovenske narodnostne skupnosti v Italiji s specifično izobrazbo potencialnih kadrov za področje vodenja ustanov.

Vsebine programa segajo na področja analize in načrtovanja, marketinga, managementa, upravljanja s človeškimi viri, vodenja delovnih skupin, promocije, komunikacije, javnega delovanja in nastopanja; posebna pozornost je namenjena učenju slovenskega, italijanskega in angleškega jezika za potrebe poslovnega delovanja in znanj v praksi.

Organizirane oblike študijskega dela bodo potekale od januarja do maja 2012, praviloma ob petkih popoldne, v skupnem obsegu 60 ur. Slov. I. K. bo za tečajnike organiziral tudi obiske ustanov in delovno prakso. Poleg tega bodo tečajniki lahko obiskovali tudi tečaje poslovne komunikacije v slovenskem in angleškem jeziku ter računalništva.

Razpisanih je petindvajset vpisnih mest; od tega je nekaj mest rezerviranih za ustanove slovenske narodnostne skupnosti, ki so podprle program, druga mesta pa so prosta.

Na program se lahko vpišejo kandidati, ki so opravili maturo in še niso dopolnili 50. leta starosti. Od njih se zahteva znanje slovenskega in italijanskega jezika na ravni J1 in zadostno znanje angleškega jezika.

Kandidati morajo izpolnjene prijavnice z vso predvideno razpisno dokumentacijo poslati do 15. 9. 2011 na e-naslov info@slovik.org s pripisom: ZA VPIS NA PROGRAM VODENJE USTANOV.

Če bo število prijavnice presehalo število prostih vpisnih mest, bodo kandidati izbrani glede na stopnjo izobrazbe, študijski uspeh in izkušnje.

Vse informacije, razpis, opis programa in prijavnica so na spletni strani www.slovik.org.

Velik uspeh glasbene skupine v Ljubljani

Siddharta zatresla Stožice

Skupina Siddharta obiskovalcev sobotnega koncerta na stadionu Stožice ni pustila ravnodušnih. Siddhartin glasbeni krst Stožice je dobrodušna razgrel občinstvo; skupina je odpela vse največje uspešnice, poslovala pa se je z ognjemtom ob izvedbi *Vojne idej*. Posebna koncertna gosta sta bila skupina Laibach in Josipa Lisac.

Koncert se je začel nekaj po 21. uri, uvodoma pa je Siddharta zaigrala *Napoj* z albuma Rh-. Oboževalcem so nato v triurnem spektaklu zaigrali skladbe s prejšnjih albumov, od stadionu so tako med drugim odmevale *Klinik*, *Pot v X*, *Domine*, *Japan*, *Samo Edini*, *Ring*, *Platina in Male roke*.

Skupina je zaigrala tudi 12 novih skladb, med njimi so bile

Malishka, *General*, *Spet otrok*, *Sam*, *Postavi se na mojo stran* in *Indian Boy* - nove skladbe so na koncertu pod budnim očesom priznanega producenta Rossa Robinsona tudi posneli za šesti album, ki bo izšel predvidoma jeseni.

Z legendarnimi Laibachi je Siddharta stadion Stožice zatresla z *B Mashino*, skupina pa je navdušila tudi z izvedbo skladbe *Neon*, ki so jo zapeli skupaj s priljubljeno hrvaško vokalistko Josipo Lisac. Navdušil je tudi basist Jani Hace s solom.

Poskrbljeno je bilo tudi za pirotehnične efekte, katerih vrhunec je bil ognjemot nad stadionom ob koncu koncerta, in spremljavo plesalcev, ki so s Siddhartho sicer že nastopili na bežigranskem stadionu.

Siddharta je nastopila na 20 x 12 metrov velikem odru s 40-metrsko stezo, ki je bila vgrajena v tribuno. Ozvočenje so uporabljali Metallica, Celine Dion in Rod Stewart, Led Zeppelin in Paul McCartney, z istim sistemom je serijo koncertov v Londonu načrtoval tudi pokojni Michael Jackson. Za boljši zvok so postavili kar 150 zvočnikov.

Siddharta je s stožiškim koncertom tako izpolnila obljubo, ki jo je leta 2003 za Bežigradom dala svojim oboževalcem, da se vidijo na novem stadionu. Za Bežigradom je Siddharta poskrbel za svojevrsten rekord, saj je kot edina slovenska skupina do zadnjega kotička napolnila stadion - koncert je namreč obiskalo 30.000 ljudi.

Čeprav je stožiški stadion večji

od bežigranskega, pa je bilo tokrat na voljo dobrih 23.000 vstopnic. Koncert je sicer obiskalo občutno manj ljudi, toda tiste, ki so prišli, je Siddharta navdušila.

Skupina Siddharta je nastala leta 1995. Prvo ploščo z naslovom *Id* so izdali leta 1999, nato pa so si sledile mala plošča Lunanai (leta 2000), Nord (leta 2001), al-

bum remiksov Silikon Delta (leta 2002), Rh- (leta 2003), angleška verzija Rh- (leta 2005), Petrolea (leta 2006), mala plošča Male roke (leta 2007), Izstekani live (skupina je namreč nastopila v oddaji Jureta Longyke; leta 2007), Maraton live (maraton so izvedli v Hali Tivoli; leta 2007) in Saga (leta 2009), ki je lani izšla tudi v mednarodni različici.

Popravek

Spomini na koncentracijsko taborišče

Gonars

V članek so se, žal, vrinile nekatere neljube napake. V prvem delu, 6. stolpec, 5. vrstica, besedilo... "dr. Krekom, članom 'begunske' vlade" spada v naslednji stavek, ki se glasi: "Od dr. Kralja so poročila bila poslana v Vatikan in od tam v London dr. Kreku, članu 'begunske' vlade". V 6. stolpcu, 10. vrstica, je pravilno "... do Jajota Golca", ne pa "... do Jajota Gobca". V tretjem delu, 2. stolpec, 21. vrstica, je pravilno "... gospa Avbljeva..." ne pa "... gospa Abujeva..."

Martin Kranner

Berlin - Pihalni orkester Komen nastopil v berlinski filharmoniji in pri župniku Doriju

Vrhunska in družabna glasbena avantura

Kljub krizi, ki tako in drugače daje intonacijo našemu vsakdanjemu življenju, se na Krasu dogajajo glasbeni čudeži. Pihalni orkester Komen, ki letos praznuje 15-letnico delovanja, je svoj častitljivi jubilej praznoval v slogu najbolj sončnih in sočnih obdobij. Dirigent Simon Perčič je s 43-članskim sestavom, v katerem igrajo večinoma mladi iz Komna in okolice in je doslej prejel že kar nekaj zavirljivih priznanj na tekmovanjih, pripravil zanimiv program skladb, napisanih prav za to priložnost. Izviren glasbeni sprehod od uverture *Slovenec sem* Nejcja Bečana do *Fourth symphony* Alfreda Reeda, od *Treh primorskih pripovedi* Marka Mozetiča do mogočne pe-

snihte *Earth* Pierra Thilloyja, pa vse do že malce jazzovsko in popularno zvenecih del, kot sta *Gota* švedskega avtorja Pedra Karlssona ali *I am easily assimilated* L. Bernsteina, je sestav predstavljal v Komnu, v dvorani Slovenske filharmonije v Ljubljani, v mestu Pasapie di Prato v Italiji, mednarodno turnejo pa slavnostno zaokrožil v znameniti dvorani berlinske filharmonije. Pihalni orkester Komen se je namreč 4. junija udeležil 2. mednarodnega festivala pihalnih orkestrorov v Berlinu in se

Župnik Izidor Pečovnik in škof ter najmlajši komenski godbenik Dominik (foto Polona Makovec)

z izvedbo simfonije A. Reeda tudi pomeril pred mednarodno žirijo, ki mu je dodelila odlično 2. mesto. A bolj kot samo priznanje strokovne komisije je za mlade komenske godbenike pomembno celostno dogajanje v Berlinu. Prav za vsakega člana sestava bo namreč nastop v eni izmed najbolj prestižnih koncertnih dvoran na svetu ostal kot sanjsko doživetje, kot privilegij, ki mu ga je omogočila razširjena družina komenskega pihalnega orkestra. Na glasbeno popotovanje v Berlin se je namreč iz Komna odpravilo še najmanj 150 zaveznikov, prijateljev in podpornikov komenskega sestava, ki so v štirih dneh še utrdili medsebojne vezi in prepoznali izjemno poslanstvo, ki ga na Krasu opravljajo dirigent Simon Perčič in njegovi mladostni razigrani, a tudi vztrajni in garaški muzikantje. Njihova pozitivna energija je očarala prav vsakogar,

ki jim je prislunil: strokovnjaki v berlinski filharmoniji so hvalili njihove imenitne izvedbe in prisegli, da trenutno v Sloveniji ni nobenega pihalnega orkestra, ki bi presegel nivo komenskega. S svojimi improvizacijskimi nastopi so ovijali mimoidoče na ulicah, povsem očarali pa so tudi župnika Izidorja Pečovnika - Dorija. Ta karizmatični slovenski oče v Berlinu je namreč kar tri dni v prostori župnišča cerkve sv. Elizabete nudil gostoljubje komenski glasbeni ekipi, tako za vaje kot hrambo instrumentov, druženje, pripravo hrane in celo bivanje nekaterih godbenikov in njihovega spremstva. Pihalni orkester Komen je dragocnemu gostitelju nato zaigral še v nedeljo, 5. junija, po birmanski maši v cerkvi sv. Norberte in tako popestril druženje, ki se ga je udeležil tudi gospod škof.

Tatjana Gregorič

Deveta številka mladinske revije Galeb

Cvetoči maj razveseljuje srca!

Nasmejani nastopajoči otroci so se nastavili fotografu in še kužki so veselo razpoloženi. Z živahno risbico Cristiane Stefanato, četrtošolke COŠ Albin Bubnič iz Milij, je opremljena naslovnica devete, majske številke Galeba, ki izhaja v Trstu in jo izdaja Zadruga Novi Matajur - Čedad. V njej kar trinajst strani prekipeva od likovnega zanosa učencev OŠ France Bevk z Opčin, OŠ Josip Jurčič iz Devina, COŠ Pinko Tomažič iz Trebč, OŠ Albert Sirk iz Križna in OŠ F. Erjavca iz Štandreja. Otroci so svojo domišljijo sprostil ob pomladnih, velikonočnih, pustnih in božičnih motivih, ki zvenijo kot odmev na lepo preživete praznične dni. Maja vse cveti in vse poje, zato prikazuje pesmica *Maj* Martine Legiša ta mesec kot dirigenta, ki ima koncertni dan. V ilustracijo je ta pevski trenutek ujel Štefan Turk. Zvezdana Majhen je svoje stihle naslovlila *Balada za gozd*, saj se v tem mesecu praznuje teden gozdov. Ilustracijo ji je v razpoznavnem slogu pridala Mojca Cerjak. Vila Bogomila Vere Poljšak ima spomladni veliko dela: nabira brščike in koprive, ki se izrisujejo iz ilustracije Magde Tavčar. Tudi didaktična naloga Anje Kokalj z ilustracijo Daše Simčič se nanaša na pomlad. Na pisanost pomladnih cvetk spominja nakit iz plastičnih slamic: navodila za njegovo izdelavo daje Jasna Merku' v Galebovi delavnici. Gotovo bodo v veliko veselje

Pavček v hudomušni pesmici predstavlja angela za lenuhe, ki drži "bilčico v dlani, / z njo maha in zamahuje / nad lenimi cicibanji". Šegavo je prizorček v znanem slogu ilustriral Klavdij Palčič. Strašni 'požiralci' zgodbo so v majski številki Galeba našli kar precej 'slastnega' zase. Tatjana Kokalj v zgodbi o Janu in Zanu prijazno spregovori, kako lepo je drug drugemu pomagati in kakš-

no veselje preveva srca ob tem. Štefka Kac Marn je napisala zgodbo Veliki in Mali petelin. V njej močnejši petelin gospoduje nad malim, ki pa se lahko veselo postavi pred tremi kokoškami, ko ga David pelje v svoj kokošnjak. Kaj je skodla in kako so z njo nekoč prekrivali hiše, opisuje tokratno nadaljevanje *Dedek, igraj se z nami* Darinke Kobal. Kot zmeraj je zapis z lepo, jasno ilustracijo opremila Magda Tavčar. Marjeta Zorec vabi bralce s pravljico na izlet, in sicer na gozdno Rudnico, ki se dviga nad Podčetrtno, krajem na vzhodu Posavskega hribovja - Kozjanskem. Tu je bilo zbilališče razbojnika Guzaja in njegovih tovarišev. Guzaj je zelo rad pomagal ubogim, tudi s tem da je kradel premožnim. Ob zgodbi so razlagali zapisi o tem, da je bil razbojnik Guzaj resnična oseba, pa o gradu Podčetrtek, Guzajevi poti in Kozjanski domačiji. O mlinarjevem sinu, Primožu Trubarju, in o njegovem življenju ter njegovem pomenu za slovensko besedo nasploh privlačno pripoveduje Berta Golob. V majski številki so še strip Majde Koren o medvedu in miški, ki sta šla na Muro si ogledat mlin na Otoku ljubezni - debelušastega kosmatina in suhljato miško je prisrčno narisal Bojan Jurc -, makedonska ljudska pravljica *Kako je podgana iskala hčerki ženina*, ki jo je prevedla in priredila Klarisa M. Jovanovič, ilustriral pa Venko Dolenc, Galebov kviz in križanka Vere Poljšak, ki se tokrat ob ilustracijah Magde Tavčar naslanja na *Pesmi iz pipe* Brune Marije Pertot.

IK

Občina Sovodnje in ŠC Melanie Klein

Poletne delavnice Mavrica

V zimskem in pomladanskem času je knjižnica v Sovodnjah v sodelovanju s študijskim centrom Melanie Klein izvedla razna pravljina srečanja in znanstvene delavnice. Srečanja so doživela velik uspeh, tako da je padla odločitev, da bi v poletnem času, in sicer od 4. do 22. julija, ponudili tritedenske dopoldanske delavnice Mavrica v organizaciji ŠC M. Klein. Pobuda je nastala predvsem kot odgovor na potrebe družin, ki potrebujejo pomoč pri poletnem varstvu otrok. Delavnice nudijo bogat in raznolik program s posebnim poudarkom na pridobivanju socialnih izkušenj in razvijanju medsebojnih odnosov, druženju z drugimi otroki, igranju, spoznavanju novih stvari, razvoju domišljije in ustvarjalnosti, gibanju... Vsak teden je namenjen posebnim temati. Prvi teden, ki nosi naslov Evropejčki, se osredotoča na pojem multikulturnosti. Otroci spoznavajo raznolikost evropskih držav, od sončne Španije do ledeno Islandije in v glavnih obrisih spoznavajo značilnosti posameznih držav. Cilji tedna so predvsem pozitivno dojetje in doživljanje drugih kultur ter spoznavanje različnosti kot vira bogastva. Otroci bodo odkrivali tudi je-

zikovno bogastvo Evrope s posebnim poudarkom na angleščini, saj imajo otroci naravno sposobnost učenja jezikov. Na sporedu bodo tudi Evropske olimpijade: otroci bodo preko športnih in ludičnih dejavnosti nadgradili pri-

dobljeno znanje o evropskem kontinentu in poznavanje raznih športnih panog. Med cilje motorične delavnice sodi nedvomno gibanje, ki pozitivno vpliva na fizični, intelektualni, čustveni in socialni razvoj otroka. Jasno nam je, da je gibanje koristno zlasti za telesni razvoj otrok. Drugi teden nosi naslov Hokus pokus in znanost. Otroci bodo spoznavali svet znanosti in vsakovrstnih preizkusov skozi tisto dejavnost, ki jim je najbližja in ki jih najbolj razveseljuje: skozi igro. Niz delavnic se bo končal s

tretjim tednom - S pravljicami okoli sveta. Otroci bodo odkrivali svet od Afrike do Amerike, naprej do Azije in Oceanije skozi pravljice, bajke in mite. Na krilih domišljije bodo poleteli v čaroben svet pravljic, med raznolike in pisane navade in običaje iz vseh koncev sveta. Pripovedovanje zgodb in branje pravljic je zagotovo nekaj, kar ljudi povezuje iz generacije v generacijo. Dejstvo je, da je vsebina prebranega celo manj pomembna od samega načina branja, tona glasu, mimike bralca, pogovora po pravljici, odgovorov na vprašanja, ki jih otrok običajno zastavlja, čustvenega vzdušja, ki se ustvarja ob zgodbi med bralcem in otrokom, ter razlage, ki mora slediti na koncu... Prav zato branja in poslušanja ne more nadomestiti noben avdio ali video posnetek. S pravilno razlago pravljice otroku pomagamo premagati strahove in izboljšati samopodobo. Informacije nudi odgovorna kontaktna oseba za gorški sedež Martina Šolc na tel. št. 334 1243766 vsak dan od 10.30 do 12. ure in od 18.30 do 20.30. Vpisovanja sprejemajo v Sovodnjah, v ulici Pot na Roje št. 25. Podrobnejše informacije so na voljo preko elektronske pošte solcmartina@gmail.com ali na spletni strani ŠC M. Klein www.melanieklein.org.